

Dječji vrtić „MURA“
Školska 16a
Goričan

KLASA: 601-07/24-01/01
URBROJ: 2186-30-03-24-1
Goričan, 22. veljače 2024. godine

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM
ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA
DJEČJEG VRTIĆA „MURA“
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./2024.**

**Ravnateljica Dječjeg vrtića „MURA“
Karolina Jedut Tilošanec**

Veljača 2024.

ŽUPANIJA: Međimurska
OSNIVAČ: Općina Goričan
MJESTO: Goričan
ADRESA: Školska 16a, 40324 Goričan
GODINA OSNIVANJA: 2023.
E-mail: vrtic@gorican.hr
Telefon: 040/601 642
099 164 17 80
OIB: 17908301878
IBAN: HR9823400091111252678
MB: 05835054
RAVNATELJICA: Karolina Jeđut Tilošanec

Ustanova je upisana u Trgovački sud u Varaždinu pod registarskim brojem (MBS) 070203328
dana 29.09.2023. godine.

SADRŽAJ

1. UVOD	
1.1. Strategija djelovanja dječjeg vrtića.....	5
1.2. Ciljevi i zadaće suvremenog predškolskog kurikulumu	6
2. USTROJSTVO RADA	7
2.1. Redoviti program.....	9
2.1.1. Radno vrijeme Ustanove i ritam dnevnog života.....	11
2.1.2. Radno vrijeme odgajatelja	12
2.1.3. Radno vrijeme pomoćno-tehničke službe	16
2.1.4. Radno vrijeme i organizacija rada ravnatelja	16
2.1.5. Radno vrijeme vanjskih stručnih suradnika.....	17
3. MATERIJALNI UVJETI RADA.....	17
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	20
4.1. Planiranje i valorizacija odgojno-obrazovnog rada	23
4.1.1. Vrste planiranja odgojno-obrazovnog rada koje ćemo slijediti u odgojno-obrazovnom procesu tijekom pedagoške godine	24
4.1.2. Pedagoška dokumentacija	25
4.2. Razvojna područja	26
4.3. Djelatnosti i aktivnosti u provođenju odgojno-obrazovnog rada	28
4.4. Metode poučavanja i materijali	32
4.5. Sredstva za rad.....	33
4.6. Projektni način rada	34
4.7. Odgojno-obrazovni rad - jaslice (1. - 3. god.)	35
4.8. Odgojno-obrazovni rad za djecu u 4. i 5. godini života	37
4.9. Odgojno-obrazovni rad za djecu u 6. i 7. godini života	38
4.10. Sustavno praćenje i procjenjivanje rasta i razvoja djece	40
4.11. Unapređivanje odgojno-obrazovnog rada	44
4.12. Obogaćivanje redovnog programa odgojno-obrazovnog rada	47
4.13. Godišnji plan i prijedlog aktivnosti za pedagošku godinu 2023./2024.	50
4.14. Program predškole	52
5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE	53
5.1. Djeca rane dobi (1. - 3. god.).....	55
5.2. Djeca u dobi od 4. godine života do polaska u školu	58
5.3. Skrb za djecu s posebnim potrebama	60
5.4. Pregled dinamika dnevnih rutina: kuhinja i tehničko osoblje	63
5.5. Uvažavanje i provedba standarda na osiguranju higijensko-zdravstvenih uvjeta ...	64
6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA	65
7. SURADNJA S RODITELJIMA	70
8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA	77
8.1. Kulturna i javna djelatnost vrtića.....	80
9. VREDNOVANJE PROGRAMA	82
9.1. Vanjsko vrednovanje	82

9.2. Unutarnje vrednovanje - Samovrednovanje programa	83
10. FINANCIRANJE PROGRAMA.....	85
11. ZAKLJUČAK	86
12. PRIVITAK	86
12.1. Godišnji plan i program rada ravnateljica	87
12.2. Fizička sigurnost djeteta	99
12.3. Minimum higijenskih mjera i plan dezinfekcije DV „Mura“.....	118

Temeljem članka 57.Statuta Dječjeg vrtića „Mura „Goričan, ravnateljica Dječjeg vrtića „Mura“, dana 27.02.2024. godine na 2.sjednici Odgojiteljskog vijeća, podnosi Odgojiteljskom vijeću Dječjeg vrtića „Mura“, Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „Mura“ za pedagošku godinu 2023./2024.

Temeljem članka 62.Statuta Dječjeg vrtića“Mura“, na prijedlog ravnateljice Dječjeg vrtića „Mura“ prihvaća se Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „Mura“ za pedagošku 2023./2024. godinu.

Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Mura“, na svojoj 9. sjednici koja je održana dana 15.03.2024. godine, usvojilo je Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića „Mura“ za pedagošku godinu 2023./2024.

Predsjednica Upravnog vijeća
DV „Mura“

Ravnateljica
DV „Mura“

Marta Markač

Karolina Jeđut Tilošanec

1. UVOD

Dječji vrtić „Mura“ predškolska ustanova za odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi u nadležnosti je Općine Goričan.

Dječji vrtić „Mura“ provodi program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi, kroz aktivnosti namijenjene djeci od jedne godine života do polaska u školu prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju i Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe.

U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad temelji se na:

- Nacionalnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje,
- Konvenciji o pravima djeteta,
- Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe,
- Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece,
- Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju,
- Pravilniku o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencija u dječjem vrtiću.

1.1. Strategija djelovanja dječjeg vrtića

Cjelokupan rad temelji se na *Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi*. Iz tog programa proizlaze ciljevi i zadaće našeg Vrtića. Prema humanističko - razvojnoj koncepciji svako dijete ima svoja posebna prava te se u odgoju trebaju maksimalno razvijati njegove individualne mogućnosti i samopoštovanje. Pri tome je važno uočiti djetetove dobre osobine i sposobnosti i na njima graditi pozitivnu sliku djeteta o samome sebi, kao i pozitivan odnos okoline prema njemu. Odrednice humanističko - razvojne koncepcije naglašavaju i potrebe razvoja partnerskog odnosa s roditeljima i s predstavnicima lokalne zajednice, kako bi se osigurali uvjeti za cjelovit i uspješan razvoj djeteta na svim područjima razvoja podižući tako kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa.

VIZIJA Dječjeg vrtića „Mura“

Vrtić je mjesto kvalitetnog življenja djece i odraslih uz poticanje osobnog razvoja svakog pojedinca sukladno njegovim potrebama i mogućnostima u stimulativnom okruženju, usmjeren je na poticanje

razvoja slobodnog, samopouzdanog, snalažljivog i odgovornog djeteta koje kreativno i kritički razmišlja.

MISIJA Dječjeg vrtića „Mura“

U našem vrtiću najvažniji zadatak je igra, kroz koju dijete razvija sve svoje potencijale i sposobnosti i tako se priprema za život.

Cilj Dječjeg vrtića „Mura“

Promicanje cjelovitog razvoja djeteta u skladu s njegovim individualnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima.

Bitne zadaće Dječjeg vrtića „Mura“

- pomagati djetetu da raste u povjerenju u samoga sebe,
- odgajati dijete za odgovorno ponašanje u svijetu koji ga okružuje,
- pobuđivati u djetetu one duhovne snage kojima će na ispravan način doživljavati transcendentnost ljudskog života i svijeta uopće,
- zadovoljiti djetetovu potrebu za pripadanjem i za ljubavlju,
- pobuđivati dječje čuđenje i divljenje,
- omogućiti djetetu da metodom igre doživljava i upoznaje svijet oko sebe,
- razvijanje osjećaja povjerenja, zahvalnosti, darivanja, suosjećanja i suradnje s bližnjima,
- osigurati djetetu kvalitetu življenja, razvijajući temeljne i bitne odrednice čovjekova "bitka",
- ljepotu, istinu i dobrotu,
- pomagati djetetu u uspostavljanju autentičnih odnosa s drugima, osobito različitima, koji imaju drugačije navike i ponašanja u predškolskoj ustanovi i u životu uopće.

1.2. Ciljevi i zadaće suvremenog predškolskog kurikulumu

Kada je riječ o kurikulumu ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, također treba dodati da se uz obrazovanje u predškolskim institucijama, ostvaruju i drugi, za dijete, njegovu obitelj i društvo vrlo važni procesi-odgoj, očuvanje zdravlja, njega i zaštita djeteta. Ova specifičnost podrazumijeva cjelovitost i nedjeljivost svih aspekata kurikulumu ranog odgoja, pa se u prvi plan ističe kvaliteta cjelokupnog življenja djece u odgojno-obrazovnoj ustanovi. To znači da naglasak nije na sadržajima učenja, već na holističkom, fleksibilnom ostvarivanju odgojno-obrazovnog procesa u kojemu se velika vrijednost daje socijalnim interakcijama,

fizičkom kontekstu kao poticajnom okruženju za učenje, vremenskoj dimenziji odgojno-obrazovnog procesa i individualnim načinima, tempu i stilovima dječjeg učenja. U prvi se plan stavljaju dječje razvojne i individualne potrebe, interesi i prava. Ove su intencije posebno istaknute u Programskom usmjeranju odgoja i obrazovanja predškolske djece iz 1991. godine koji, kao državni dokument ili kurikulum u širem smislu (Miljak, 1996, Slunjski, 2001), predstavlja široko postavljen opći, otvoren i fleksibilan izvanobiteljski program djetetova odgoja kojim se svakom djetetu, u pravilu, moraju osigurati povoljni uvjeti za razvoj već nakon prve godine života, kao što su:

- a) zadovoljavanje osnovnih tjelesnih potreba i čuvanje djetetova života i zdravlja;
- b) zadovoljavanje potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju roditelja i drugih osoba s kojima se dijete susreće;
- c) zadovoljavanje potrebe za raznolikom stimulacijom koju omogućuje doživljajima i predmetima bogata i promjenljiva okolina;
- d) zadovoljavanje potreba uzajamnosti komunikacije (koju omogućuje osjetljivost i aktivan odnos odraslog prema djetetu) (Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, 1991).

2. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić „Mura“ (u daljnjem tekstu: Vrtić) od 16. listopada 2023. godine organizira i provodi programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu od navršene godine dana života do polaska u školu.

Ustanova obavlja svoju djelatnost na privremenoj lokaciji zbog nadogradnje vrtića Školska 16, 40324 Goričan. U pedagošku godinu 2023./2024. upisano je ukupno 73 djece u dobi od 1. do 7. godine života.

Radno vrijeme Ustanove je od 5,00 do 16,00 sati.

Sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju, Vrtić prilagođava svoje aktivnosti razvojnim potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji.

Na realizaciji cjelovitog programa raditi će: 1 ravnatelj, 6 odgojitelja, Stručni suradnik pedagog, i 4 ostalih zaposlenika (tehničko osoblje-računovodstveni referent, kuharica, pomoćna kuharica i spremačica).

Rad dječjeg vrtića „Mura“ financira se iz sredstava proračuna Općine Goričan (sukladno Programu javnih potreba u djelatnosti predškolskog odgoja), iz državnog proračuna,

sudjelovanjem roditelja (korisnika usluga) roditelja te iz drugih zakonom dopuštenih izvora. Općina Goričan će u svom proračunu osigurati sredstva i sufinancirati roditelje djece sa područja istoimene općine, a u iznosu predviđenim *Odlukom o ekonomskoj cijeni predškolskog programa Dječjeg vrtića „Mura“ Goričan. o sufinanciranju.*

Ostala novčana sredstva potrebna za nabavku didaktičke opreme te investicijsko održavanje biti će osigurana iz proračuna Općine.

Financijski plan izrađen je na bazi Odluke Općine Goričan za 2023. godinu o sufinanciranju boravka djece sa 158,00 eura za djecu vrtićkih skupina i 208,00 eura za djecu jasličke skupine. Cijena za roditelje u vrtićkim i jasličkim skupinama iznosi 72 eura. Tijekom korištenja godišnjeg odmora djeteta cijena koju podmiruje roditelj je umanjena za vrijednost prema donesenoj Odluci.

Sukladno Financijskom planu vrtića, s ciljem poboljšanja uvjeta rada s djecom i kvalitete njihova življenja, planiramo zadovoljavanje svih sigurnosno zaštitnih aspekata vrtića:

- dopuna stručne literature,
- dopuna slikovnica za skupine,
- dopuna posteljine, kuhinjskih krpa, platnenih pelena za higijenu,
- dopuna didaktike,
- kontinuirana nabava likovnog i drugog potrošnog materijala,
- redovna kontrola ispravnosti svih kućanskih i protupožarnih aparata,
- redovna kontrola mikrobiološke čistoće hrane i vode,
- redovna sanitarna kontrola radnika,
- kontinuirana nabava sanitetskog materijala.

GODIŠNJI PREGLED TRAJANJA PROGRAMA

16.10.2023. - početak rada novosonovanog dj.vrtića „Mura“

16.10.2023. - 15.06.2024. - program predškole u trajanju od 250 sati (integriran u redovni program)

16.10.2023. - 31.05.2024. - kraći program engleskog jezika (Didasko)

01.07.2024. - 31.08.2024. - ljetna organizacija rada

31.08.2024. - završetak pedagoške godine

2.1. Redoviti program

U Dječjem vrtiću upisuju se djeca od navršene 1.godine života do polaska u školu, raspoređena u odgojno-obrazovne skupine po uzrasnoj dobi. Djeca su raspoređena u 3 odgojno-obrazovne skupine- 1 jaslčka i 2 vrtićke.

Dječji vrtić „Mura“ integrira u skupine redovitog programa i djecu s posebnim potrebama i s teškoćama u razvoju.

Dan Vrtića obilježava se 16. listopada.

Plan i struktura potrebnih radnika za cjelovit program za pedagošku godinu 2023./2024.

Na realizaciji cjelovitog programa za 2023./2024.godinu raditi će 1 ravnatelj, 6 odgojitelja, 4 ostalih zaposlenika (pomoćno-tehničko osoblje -računovodstveni referent, kuharica, pomoćna kuharica i spremači) te stručni suradnici (pedagog).

Tabela 1: Raspored rada zaposlenika

RADNO MJESTO	STRUČNA SPREMA	BROJ ZAPOSLENIKA
Ravnatelj	VŠS	1
Odgojitelj	VŠS	4
Odgojitelj	VSS	2
Kuhar/ica	SSS	1
Pomoćna kuharica	SSS	1
Spremači	SSS	1
Pedagog	VSS	1

Računovodstveni referent	SSS	1
UKUPNO:		12

Tabela 2: Struktura odgojno-obrazovnih djelatnika, stručnih suradnika te pomoćno-tehničke službe

Redni broj	Ime i prezime	Stručna sprema	Posao koji obavlja	Napomena
1.	Karolina Jedut Tilošanec	VŠS	Ravnateljica	Položen stručni ispit
2.	Ružica Božić	VŠS	Odgojiteljica	Položen stručni ispit
3.	Veronika Gudlin	VŠS	Odgojiteljica	Još usmeni dio str.ispita ostao za položiti
4.	Lucija Ivanović	VSS	Odgojiteljica	
5.	Janja Bobetić	VSS	Odgojiteljica	
6.	Monika Horvat	VŠS	Odgojiteljica	
7.	Paula Štefan	VŠS	Odgojiteljica	
8.	Dijana Stanko	SSS	Računovodstveni referent	
9.	Patricija Cvija	SSS	Kuharica	
10.	Viktorija Jankulija	SSS	Pomoćna kuharica-servirka	
11.	Tatjana Magdalenić	SSS	Spremačica	

Tabela 3: Raspored rada odgojitelja po odgojno-obrazovnim skupinama

SKUPINA	BROJ DJECE	BROJ ODGOJITELJA	IME I PREZIME ODGOJITELJA U SKUPINI	STRUČNA SPREMA	RADNO VRIJEME
JASLICE PČELICE (1-3)	13	2	Monika Horvat Lucija Ivanović	VŠS VSS	Odgojitelji se izmjenjuju tjedno

MLAĐA BUBAMARE (3-5)	30	2	Ružica Božić Veronika Gudlin	VŠS	Odgojitelji se izmjenjuju tjedno
STARIJA VJEVERICE (4-6)	30	2	Janja Bobetić Paula Štefan	VSS VŠS	Odgojitelji se izmjenjuju tjedno
UKUPNO	73	6			

Tabela 4: Ustrojstvo rada i radno vrijeme ostalih djelatnika

RADNO MJESTO	IME I PREZIME ZAPOSLENIKA	STRUČNA SPREMA	RADNO VRIJEME
Ravnateljica	Karolina Jeđut Tilošanec	VŠS	7,30 - 15,30
Računovodstveni referent	Dijana Stanko	SSS	7,00 - 15,00
Kuharica	Patricija Cvija	SSS	7,00 - 15,00
Pomoćna kuharica	Viktorija Jankulija	SSS	20 sati tjedno 8,00-12,00
Spremačica	Tatjana Magdalenić	SSS	20 sati tjedno 15,00-19, 00
Pedagogica		VSS	10 sati tjedno

2.1.1. Radno vrijeme ustanove i ritam dnevnog života

U Vrtiću se ostvaruje cjelodnevni 10-satni odgojno-obrazovni program. Radno vrijeme ustanove je od **5,00 do 16,00** sati, a radni tjedan odvija se u okviru 40 sati. Tijekom ljetnih mjeseci vrtić će raditi smanjenim kapacitetom, a rad će se organizirati sukladno pismenim izjavama o korištenju godišnjih odmora i rasporedu godišnjih odmora svih zaposlenih.

Radno vrijeme ustanove usklađuje se s potrebama zaposlenih roditelja i dolaskom djece, a ritam dnevnog života s potrebama djece.

Zbog manjeg broja djece u jutarnjem i popodnevnom dijelu programa, organizirano je dežurstvo od **5,00 do 7,30** sati (jutarnje dežurstvo), odnosno od **15,30 do 16,00** sati (popodnevno dežurstvo).

Pedagoška godina započela je 1.rujna 2023. godine, ali dječji vrtić „Mura“ je novosonovani i započeo je s radom 16.10.2023., a završava 31. kolovoza 2024. godine. Rad se organizira u petodnevnom radnom tjednu s ukupno pet radnih dana.

Tabela 5: Radno vrijeme ustanove i ritam dnevnog života

ODGOJNA SKUPINA	Zajuttrak	Doručak	Ručak	Užina
Jaslice (1-3)	6,00 - 7,00	8,15	11,00	14,00
Srednja (3-5)	6,00 – 7,00	8,30	11,30	14,00
Starija (4-6)	6,00 – 7,00	8,30	12,00	14,00

Ritam dnevnog života za pojedine skupine, moguće je mijenjati tijekom godine na temelju praćenja potreba djece - odlukom ravnatelja, na prijedlog tima odgojitelja i stručnog suradnika.

2.1.2. Radno vrijeme odgojitelja

Tjedna obveza od 40 sati za odgajatelje sastoji se od 27,5 sati neposrednog rada s djecom, te 12,5 sati rada na ostalim poslovima, što uključuje i pauzu od 30 minuta dnevno, odnosno 2,5 sata tjedno.

Radno vrijeme pojedinih skupina planira se u skladu s brojem prisutne djece, uzrastom i potrebama provođenja odgojno obrazovnog programa. Ono se može mijenjati tijekom pedagoške godine temeljem praćenja stvarnih potreba djece i roditelja. Promjene se vrše isključivo na prijedlog stručnog suradnika ili odgojitelja i u dogovoru s njima. Zajednički rad oba odgojitelja planiran je prema uzrastu djece. Djeca u šestoj godini života u pravilu nemaju potrebu za dnevnim odmorom tijekom dana, osim ako ipak imaju izrazitu potrebu ili ako roditelj inzistira na popodnevnom odmoru.

Tabela 6: Godišnja struktura sati rada odgojitelja za pedagošku godinu 2023./2024.

Mjesec	Dani	Subote	Nedjelje	Blagdani	Radni dani	Neposredni rad	Ostali poslovi	Stanka	Ukupno sati
10.2023.	16	2	2	0	12	66	24	6	96
11.2023.	30	4	4	2	21	115,5	42	10,5	168
12.2023.	31	5	5	2	19	104,5	38	9,5	152
1.2024.	31	4	4	2	22	121	44	11	176
2.2024.	29	4	4	0	21	115,5	42	10,5	168
3.2024.	31	5	5	1	21	115,5	42	10,5	168
4.2024.	30	4	4	1	21	115,5	42	10,5	168
5.2024.	31	4	4	2	21	115,5	42	10,5	168
6.2024.	30	5	5	1	20	110	40	10	160
7.2024.	31	4	4	0	23	126,5	46	11,5	184
8.2024.	31	5	4	2	20	110	40	10	160
Ukupno	352	50	49	13	242	1.331	484	121	1936

Osim subote i nedjelje, prema Zakonu o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj (NN 136/02, 112/05,74/11 i 130/11), blagdani u pedagoškoj godini 2023./2024. su sljedeći:

- 01.11.2023. Svi sveti
- 18.11.2023. Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje
- 25.12.2023. Božić
- 26.12.2023. Sveti Stjepan
- 01.01.2024. Nova Godina
- 06.01.2024. Bogojavljenje ili Sveta tri kralja
- 31.03.2024. Uskrs
- 01.04.2024. Uskrsni ponedjeljak
- 01.05.2024. Praznik rada
- 30.05.2024. Dan državnosti
- 30.05.2024. Tijelovo
- 22.06.2024. Dan antifašističke borbe
- 05.08.2024. Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja
- 15.08.2024. Velika Gospa

U dane blagdana i neradne dane propisanih Zakonom, radnici imaju pravo ne raditi s pravom na naknadu plaće na teret poslodavca.

Struktura godišnjeg zaduženja odgajatelja

U neposredan rad s djecom koji dnevno iznosi 5,5 sati ulaze sati rada u: odgojnoj skupini, dežurstvu, te sati za posjete, izlete i svečanosti. U ostale sate rada ulaze sati za: pripremanje za rad, planiranje, vođenje zapažanja i vrednovanje procesa, dokumentiranje, stručno usavršavanje (individualno i kolektivno), radni dogovori, rad u interesnim skupinama, odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, radionice, procjene i samoprocjene osobnog postignuća u radu, individualna dokumentacija, suradnja s roditeljima.

Odgojitelji dnevno u neposrednom radu rade 5,5 sati, pauza 30 minuta, a ostatak radnog vremena od 2 sata dnevno odnosi se na razne pripreme bilo u samom Vrtiću ili kod kuće.

Ukupno radnih dana godišnje 242 x 8 sati = **1936** sati

Prosječan broj dana

godišnjeg odmora 25 x 8 sati = 200 sati

Broj radnih dana godišnje 242 x 8 sati = **1936** sati raspoređeno na

1.Rad s djecom 242 x 5,5 sati = **1331** sati

- u skupini
- u dežurstvu
- ostali rad s djecom

2.Prateći poslovi 242 x 2 sata = **484** sata

Planiranje i valorizacija odgojno-obrazovnog rada.....242

- tromjesečno, tjedno i dnevno planiranje i valorizacija rada
- tjedni radni dogovori

Oblikovanje materijalnog okruženja i obogaćivanje djelatnog konteksta ustanove...171,4

Suradnja s roditeljima70,6

- roditeljski sastanci, radionice, igraonice, priredbe, izleti
- organizirani individualni razgovori
- uređivanje kutića za roditelje, te prikaz rada skupine pomoću plakata, letaka i sl.

Stručno usavršavanje.....120

- kolektivni oblici izvan ustanove (radionice, seminari u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i dr.)
- kolektivni oblici unutar ustanove (stručni aktivni, predavanja, radionice, sjednice Odgojiteljskog vijeća)
- individualno stručno usavršavanje (stručna literatura i periodika)

Dnevna pauza.....121

Struktura tjednog zaduženja odgojitelja

Radnih dana tjedno 5 x 8 sati = 40 sati preraspoređeno na:

1.Rad s djecom 5 x 5,5 sati = 27,5 sati

- u skupini
- u dežurstvu
- ostali rad s djecom

2.Prateći poslovi 5 x 2 sata = 10 sati

- planiranje rada
- oblikovanje materijalnog i djelatnog konteksta ustanove
- suradnja s roditeljima
- stručno usavršavanje
- dnevna stanka (koristi se samo u okviru vrtića)

Neposredni rad odgojitelja je 27,5 sati rada s djecom, a ostale poslove do popunjenja satnice odgojitelji obavljaju prema slijedećem rasporedu:

- Odgojiteljska vijeća, analize i refleksije - 3 sata mjesečno
- Stručno i individualno usavršavanje - 6 sati mjesečno
- Planiranje, programiranje, vrednovanje - 10 sati mjesečno
- Priprema prostora i poticaja - 10 sati mjesečno
- Stručno usavršavanje putem radionica, stručnih skupova - 5 sati mjesečno
- Suradnja s roditeljima i ostalim čimbenicima (roditeljski sastanci, individualni razgovori, sudjelovanje na manifestacijama) - 6 sati mjesečno

2.1.3. Radno vrijeme pomoćno-tehničke službe

Tabela 7: Radno vrijeme djelatnika pomoćno-tehničke službe

SLUŽBA	RADNO VRIJEME
Kuharica	7,00 – 15,00
Pomoćna kuharica	8,00-12,00
Spremačica	20 sata tjedno 15,00-19,00

Radno vrijeme i raspored svih djelatnika, ako je to potrebno zbog organizacije rada, kvalitete rada ili nepredviđenih potreba može se promijeniti u tokom radne godine.

Radno vrijeme prema potrebi posla, dogovara se s radnicima dan prije ako ga nije moguće ranije predvidjeti ili taj dan u slučaju hitne potrebe.

2.1.4. Radno vrijeme i organizacija rada ravnatelja

Tabela 8: Radno vrijeme ravnatelja

RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME	SATI TJEDNO
Ravnateljica	7,30-15,30	40

NAPOMENA: Radno vrijeme ravnatelja podložno je promjeni prema potrebama i aktivnostima budući da ravnatelj tijekom cijele godine sudjeluje u svim manifestacijama kao i odgojitelji, radionicama, roditeljskim sastancima, individualnim razgovorima, izletima, svečanostima i priredbama i sl. na nivou dječjeg vrtića ali i Općine. Ravnatelj sudjeluje u planiranju i programiranju, organiziranju rada vrtića, administrativno-računovodstvenim poslovima, surađuje s drugim ustanovama, zastupa i predstavlja ustanovu, upućuje zaposlene na stručno usavršavanje i sam se permanentno usavršava.

2.1.5. Radno vrijeme stručnih suradnika

Tabela 9: Radno vrijeme i tjedno zaduženje rada vanjskih stručnih suradnika

RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME	SATI RADA TJEDNO
Pedagogica	Utorak-četvrtak 8,00-13,00	10
Računovodstveni referent	7,00 – 15,00	40

NAPOMENA: Vrijeme i trajanje rada stručnih suradnika je promjenjivo, odrediti će se u skladu sa obimom poslova i zadaća tijekom pedagoške godine.

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

Materijalne uvjete rada kvalitetno i poticajno ćemo oblikovati, tako da će djeca moći zadovoljiti opće i posebne potrebe u skladu sa svojim interesima, individualnim potrebama i potencijalima, te da promoviraju vrijednosti na kojima se temelji vrtićki kurikulum, što podrazumijeva: kulturu Vrtića, potencijalno prostorno-materijalno okruženje Vrtića i poticajno socijalno okruženje Vrtića.

Centre aktivnosti za igru djece nadopunjavat ćemo i obogaćivati različitim nestrukturiranim materijalima, uporabnim predmetima, prirodnim, slikovnim, pisanim i audio-vizualnim materijalima sukladno godišnjem dobu ili projektu unutar pojedine odgojno-obrazovne skupine.

Odgojitelji će izrađivati različite didaktičke materijale vezane za aktivnosti koje će provoditi u radu sa djecom, a u obogaćivanju materijalnih uvjeta rada i konstruiranje prostora nastojati ćemo u što većoj mjeri angažirati i roditelje.

Prostor Vrtića izrazito omogućuje i potiče djetetovo spontano i stvaralačko ponašanje. Stoga se prostor, predmeti i materijali za aktivnost djece strukturiraju uz što veće uvažavanje dječjih potreba i mogućnosti. Pritom se djetetu omogućuje sloboda izbora materijala i kretanja po kutićima i sobi dnevnog boravka.

Sve prostorije su funkcionalno povezane tako da osiguravaju slobodnu cirkulaciju djece, diferencirani pristup u ponudi različitih materijala i realizaciji aktivnosti primjerenih djeci različitih razvojnih sposobnosti, potencijala, interesa i stilova učenja.

Odgojitelji procjenjuju potrebe i interese djece, zajedno s njima i roditeljima unose potrebne materijalne promjene i reorganiziraju prostor.

Vanjski prostor dječjeg igrališta je uređen za dječju igru, te se redovito održava. Kada vremenske prilike to dopuštaju, osiguravamo kvalitetnu igru i boravak u vanjskom dijelu Vrtića (travnate površine, asfaltirani dio). Vanjski prostor vrtića koristit će se kao važan resurs u planiranju različitih aktivnosti kao što su: istraživanje i opažanje promjena u prirodi, provođenje eksperimenata za utvrđivanje prirodnih zakonitosti i različitih individualnih ili mini-projekata.

Unutarnji prostor sastoji se od 3 sobe dnevnog boravka, garderobe, sanitarnih čvorova, i uredske prostorije za osoblje vrtića.. Prostor je opremljen bazičnom opremom, igračkama i didaktičkim materijalima primjerenim djeci mješovite dobi. Prostor je strukturiran u centre aktivnosti koji su obogaćeni sa dovoljno promišljenih, ali ujedno i sigurnih materijala za cjelokupan razvoj djeteta. Namještaj u prostoru je mobilan, omogućuje laganu prilagodbu prostora trenutnim interesima i potrebama igre. Kroz takvu strukturu prostora djeca lakše razumiju svijet oko sebe, društvo i kulturu, logiku i matematiku, te pisanu i izgovorenu riječ.

Sukladno Financijskom planu vrtića, s ciljem poboljšanja uvjeta rada s djecom i kvalitete njihova življenja, planiramo zadovoljavanje svih sigurnosno zaštitnih aspekata vrtića:

- dopuna dj.krevetića , stolova i stolica
- dopuna stručne literature
- dopuna slikovnica za skupine
- dopuna plahtica
- dopuna didaktike
- kontinuirana nabava likovnog i drugog potrošnog materijala
- redovna kontrola ispravnosti svih kućanskih i protupožarnih aparata
- redovna kontrola mikrobiološke čistoće hrane i vode
- redovna sanitarna kontrola radnika
- kontinuirana nabava sanitetskog materijala
- liječnički pregledi za novozaposlene djelatnike
- polaganje zaštite na radu novozaposleni

Ove pedagoške godine krećemo u nadogradnju prostora što će biti veliki trošak pa se u ovaj trenutni prostor u kojem boravimo neće puno ulagati, osim nabave osnovnih stvari koje su nam potrebne za provođenje odgojno-obrazovnog rada, te fiksnih mjesečnih troškova.

Planom su planirane realne potrebe, a mogućnosti realizacije ovisit će o broju upisane djece, te redovitim uplatama osnivača i korisnika usluga, te bolovanjima zaposlenika i njihovim zamjenama.

Neki od planiranih kutića aktivnosti u pedagoškoj godini su:

- *Centar kuhinja i blagavaona za obiteljsku atmosferu*

Opremljen je s drvenom kuhinjom za kuhanje sa ugrađenim kuhalištem, pećnicom i sudoperom, te kompletno potrebnim priborom (PVC žlice, vilice, noževi, i sl.) i suđem za kuhanje (tave, lonci, tanjuri i sl.) za imitativnu igru i doživljaje zdrave prehrane. Sadržava piramidu prehrane, plakate voće-povrće, recepte za kuharice. Tijekom pedagoške godine prema predviđenim aktivnostima, a u skladu sa sustavom HACCP, djeci će se nuditi svježe voće i povrće za pripremu salata i taj dio će biti odrađeni bilo u „vrtićkoj kuhinji“ zajedno sa odgojiteljima.

- *Centar liječnika/ambulanta/hitna pomoć*

Sadržavati će ambalaže lijekova, rukavice, zavoje, flastere, stetoskop, pincetu, repliku toplomjera, vatu i sav ostali potrošni pribor, rendgenske snimke, kopije uputnica, nalaza, zdravstvenih iskaznica, grafički prikaz krvožilnog sustava, građe oka, probavnog sustava, knjige, enciklopedije i fotografije i sl., kako bi djeca kroz igru lakše shvatila važnost redovnog održavanja zdravlja i postupke u prevenciji lakših ozljeda.

- *Kutić istraživanja kroz godišnja doba*

Sadržavat će kutije sa plodovima u skladu sa godišnjim dobima, kutije sa rastresitim materijalima i priborom od neoblikovanog materijala, poligone za istraživanje nagiba i kosina (kartonske tube), različite materijale (izrađene, kupljene i prenamijenjene) za istraživanje, isprobavanje, manipulaciju koji će se osmišljavati i nabavljati ovisno o interesima djece tokom pedagoške godine.

- *Centar likovnog izražavanja i stvaranja*

Centar će sadržavati sav potreban pribor za crtanje (grafitne olovke, drvene boje), slikanje (tempere, vodene boje, kolaž, flomasteri, uljne paste i sav pripadajući pribor), pribor i materijal za oblikovanje (glina, plastelin, kinetički pijesak, slano tijesto), te će se u skladu sa interesima djece nadopunjavati i mijenjati tijekom pedagoške godine.

- *Centar knjižnice i tišine*

U Vrtićkoj knjižnici sa različitim probranim naslovima za djecu, u ovom dijelu sobe je u sklopu knjižnice i tzv. "kutić tišine i koncentracije" u sklopu kojeg je tepih, jastučići i mali dvosjedi pa osim čitanja u tišini, dijete ima priliku da se osami. Ova dva centra osmišljena su na način da su namještajem odijeljena od ostatka sobe dnevnog boravka.

- *Centar prometa i gradnje*

Sadržavat će drvenu željeznicu za sklapanje sa vlakovima, različite modele prijevoznih sredstava, prometne znakove sa ispisanim pravilima, makete, fotografije, plakate, putne karte različitih prijevoznih sredstava, velike drvene kocke, Lego kocke, farmu, drvenu konstrukciju za sastavljanje za istraživanje nagiba i kosina sa većim lopticama i autićima.

- *Centar društvenih igara*

Centar je opremljen kupovnim i izrađenim umetaljkama, pokrivaljkama, mnogo različitih puzzli, igraćim kartama, društvenim igrama sa pravilima, slagalicama.

- *Centar tjelovježbe*

Jedan dio sobe će se prenamijeniti tako da su osigurani svi optimalni uvjeti za jutarnju tjelovježbu/mikro i makro predahe, sat TZK-a, spontane motoričke aktivnosti djece i sl. Centar će sadržavati strunjače, obruče, štapove, lopte, plastične elemente za TZK, vijače...Tjelovježba je moguća i na otvorenom kada će vremenski uvjeti to dozvoljavati ali i u školskoj dvorani.

- *Predškolski centar*

Sadržavati će kompletan pribor za pisanje, bilježnice (crtančice, pisanke, blokovi), pripremni zadaci i materijali za predškolce, zahtjevnije matematičke igre, geometrijski pribor, ploču za pisanje kredama, didaktičku slovaricu, magnetna slova za ploču, kartonska slova, taktilnu abecedu, pribor (kupljeni i izrađeni).

4. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD

U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i prilagođen je razvojnim potrebama djece te socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg Vrtića i sredine u kojoj živimo.

Programi i organizacija rada u našem Vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja.

U Dječjem vrtiću „Mura“ ostvaruju se slijedeći programi:

- Cjeloviti (10-satni) redoviti program odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske djece
- Kraći program ranog učenja engleskog jezika (Didasko)

- Program predškole integriran u redoviti program

Pri ostvarivanju svakog programa, sigurnost djece je osnovni uvjet koji mora biti zadovoljen. Organizacija, način provođenja i mjere koje treba poštivati, osobito kad se rad odvija izvan vrtića definirane su posebnim odlukama.

Odgojno-obrazovni rad biti će usmjeren ka ostvarivanju specifičnih ciljeva (osiguravanje dobrobiti za dijete, poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece, razvoja kompetencija, ostvarivanje prava djece na jednakost šansi) utemeljenih na specifičnim polazištima (postojećim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije vrtića) i vrijednostima (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija, kreativnost) će se primjenjivati specifična načela (fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom, osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju, te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse).

Navedeni ciljevi, polazišta, vrijednosti i načela predstavljati će okosnicu za oblikovanje odgojno-obrazovnog procesa dječjeg vrtića Vlakić Martijanec koji će sadržavati značajke kurikuluma vrtića (integrirani, razvojni, humanistički, konstruktivistički i sukonstruktivistički).

CILJ

Važno obilježje našeg Vrtića je poticanje djece i odraslih da budu sukonstruktori vlastitog razvoja, odgoja i učenja u okruženju koje ih ohrabruje na istraživanje i izražavanje svojih mišljenja, otkrivanje novih ideja i razumijevanja sebe i svijeta oko sebe. U radu se vodimo premisom da dijete u vrtiću znanje stječe aktivno, oslanjajući se na svoj vlastiti istraživački potencijal. Kako bismo mu to i omogućili, pružati ćemo djeci raznovrsne poticaje i planirati aktivnosti u kojima mu omogućujemo i potičemo ga na razmišljanje, inicijativnost, istraživanje, različite oblike i načine izražavanja i stvaranja. Nastojati ćemo se u svakom trenutku i svakoj aktivnosti prilagoditi djetetu i njegovim potrebama i mogućnostima, omogućavajući mu pritom vremensku i materijalnu fleksibilnost u izražavanju i stvaranju, te istovremeno biti podrška i oslonac u trenucima kada mu to zatreba.

BITNE ZADAĆE:

- promišljeno i smisleno oblikovanje prostora s ciljem obogaćivanja života djeteta u vrtiću,

- obogaćivanje centara kvantitetom i kvalitetom materijala planiranim, prikupljenim i izrađenim u suradnji s djecom,
- fleksibilna organizacija odgojno-obrazovnog procesa koje je u skladu s dječjim potrebama i interesima,
- stvaranje suradničkog ozračja u odgojno obrazovnoj ustanovi i uspostavljanje, partnerskih odnosa između svih sudionika procesa,
- poticanje projektne metode rada s djecom.

U skladu sa suvremenim pristupom učenju i naglaskom na konstruktivizam, sadržaj programa ovisit će o spontanom dječjim interesima i prilagođavati će se njima.

Uloga voditelja programa ogledat će se u:

- kreativnosti pri planiranju i osmišljavanju bogatih i raznovrsnih razvojno primjerenih poticaja za dijete,
- kontinuiranom praćenju napredovanja djeteta kroz dokumentiranje djetetovih interesa i postignuća,
- samovrednovanju učinkovitosti pripremljenih poticaja, kvalitete interakcije s djecom, te zajedničkim refleksijama o neposrednom radu i procesu.

U operativnom planiranju programa, naglasak će biti na fleksibilnosti u izboru tema i sadržaja, ovisno o situacijskim poticajima i interesima djece uz poštivanje aktivne uloge djeteta u izboru aktivnosti, vlastitog tempa i razine produbljivanja interesa.

Zadaće na nivou odgojno-obrazovne ustanove u kontinuitetu

Razvijanje ekološke svijesti kod djece:

- razvrstavanje i recikliranje otpada s ciljem očuvanja okoliša,
- provedba eko projekata i obilježavanje eko datuma,
- sudjelovanje u eko akcijama lokalne zajednice.

Očuvanje kulturne baštine:

- upoznavanje glavnih karakteristika, običaja i povijesti kraja,
- sudjelovanje u običajima,
- upoznavanje tradicijskih pjesama i tradicijskih plesova,

- poticanje djece na poštivanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine, te sudjelovanje na događajima važnim u lokalnoj zajednici.

4.1. Planiranje i valorizacija odgojno-obrazovnog rada

Planiranje odgojno-obrazovnog rada kao sustavnog utjecaja na dijete, preduvjet je i temelj kvalitetnog odgojno-obrazovnog rada s ciljem poticanja optimalnog rasta i razvoja svakog djeteta, u kojem sudjeluju svi - odgajatelji, stručni suradnici i roditelji. Praćenje i vrednovanje samo po sebi podiže kvalitetu rada u odgojnoj ustanovi koja se determinira razinom poticanja rasta i razvoja svakog pojedinog djeteta, te kvalitetom partnerskih odnosa roditelj-odgojitelj-vrtić-društvena sredina.

Nova pedagoška godina započeti će osmišljavanjem prostora, obogaćivanjem centara aktivnosti, novim didaktičkim igrama te stvaranjem što boljih uvjeta za zadovoljavanje dječjih potreba, interesa i što kvalitetnijeg i ugodnijeg ozračja u dječjem vrtiću.

Sukladno Godišnjem planu prijedlogu aktivnosti za pedagošku godinu 2023./24. odgojitelji će planirati u svojim tromjesečnim, tjednim i dnevnim planovima aktivnosti vezane uz navedeni plan, interese djece, istraživačke aktivnosti i projekte.

Planiranjem aktivnosti u kojima djeca na različite i osobite načine stječu znanje kroz manipuliranje stvarima, istraživanje, promatranje, pokušajima i pogreškama, nastojat ćemo pridonijeti stjecanju novih znanja, formiranju osobnosti, razvoju znatiželje i mašte, dječje kreativnosti, razvoju navika i lakšem snalaženju u prostoru i vremenu.

Suradnjom s drugim ustanovama, posjetima, izletima, predstavama, djeca će otkrivati različite mogućnosti stjecanja spoznaja, obogaćivanjem okoline vrtića zadovoljiti znatiželju i proširiti svoje vidike. Važan dio aktivnosti zauzimati će aktivnosti vezane uz razvoj pozitivne slike o sebi, stvaranje pozitivnih odnosa s drugima, suradnje, rješavanja sukoba, razumijevanja vlastitih i tuđih osjećaja, empatije.

Kulturna baština i narodni običaji važan su dio naših programa i nastojat ćemo kroz pjesmu igru, ples i priče nuditi djeci aktivnosti kojima ćemo razvijati ljubav prema svojoj zavičajnoj baštini i domovini, ali i poštivati običaje drugih naroda, a osobito upoznati djecu sa specifičnostima pojedinih zemalja kroz pjesmu, hranu, vegetaciju, jezik priče, znamenitosti.

Bogatstvo likovnog, neoblikovanog, otpadnog, kao i prirodnog materijala, kojeg će djeca moći odabrati doprinijeti će razvoju dječje kreativnosti i izražavanju emocija ili viđenja svijeta kroz likovni rad. Odgojitelji svih skupina, a osobito predškolci, svoje će aktivnosti planirati ka

razvoju grafomotorike, fine motorike, igre glasovne analize i sinteze, matematičkih pojmova, pričanja slikopriča, brojalica, recitacija, pjesmica.

Odgojitelji će kroz svoje planove detaljnije planirati konkretne priče, pjesme, dramatizacije, projekte, istraživanja. Sve to vođeni dječjim interesom, maštom, igrom, spremnošću da od ničega naprave nešto što ih veseli, ispunjava, kroz što mogu izraziti nešto što im je riječima teško.

Sadržaji, teme i poticaji razrađuju se u skladu s ciklusima u prirodi i kulturnim odrednicama životne sredine djeteta, te prema specifičnim interesima djece za pojave, probleme i teme koje proizlaze iz neposrednog iskustva djeteta/djece pojedine skupine.

Svaka skupina svoje će aktivnosti bilježiti u mapu skupine koja je kroz likovne radove, analize, foto ili video dokumentaciju, nadopuna pedagoškoj dokumentaciji.

Zastupljenost i karakter konkretnih zadataka u pojedinim područjima razvoja određuje se u planovima svake odgojne skupine - prema dominantnim potrebama i osobinama djece/djeteta, potrebama i osobinama specifičnim za pojedinu dob.

Cjelovit program odgoja i obrazovanja predškolske djece treba:

- zadovoljiti i poticati djetetovu potrebu za kretanjem,
 - razvijati spoznajne funkcije i aktivni istraživački odnos djeteta prema sebi i okolini,
 - podržavati i poticati spontano izražavanje stvaralačkih mogućnosti djeteta,
 - podržavati i poticati razvoj sigurnosti i samopouzdanja djeteta,
 - podržavati i poticati razvoj pozitivne slike o sebi,
 - podržavati i poticati razvoj unutrašnje i vanjske samostalnosti djeteta,
 - podržavati i poticati razvoj sposobnosti suosjećanja i uživljanja u stanja i osjećanja drugih osoba,
 - razvijati mogućnost i sposobnost obuzdavanja od impulzivnih, osobito opasnih ponašanja i želja,
 - podržavati i poticati razvoj sposobnosti djeteta za govorne i druge oblike sporazumijevanja, izražavanja i stvaranja,
 - podržavati i poticati razvoj osjećaja privrženosti grupi i široj zajednici,
- podržavati i poticati razvoj vedrog i veselog raspoloženja.

4.1.1. Vrste planiranja odgojno-obrazovnog rada koje ćemo slijediti u odgojno-obrazovnom procesu tijekom pedagoške godine 2023./2024.

Dnevno planiranje odgojno-obrazovnog rada

Bazira se na tjednom planu odgojitelja i reakcijama djece na prethodne aktivnosti, te se može vršiti svakodnevno prije ili nakon neposrednog rada s djecom. Svi odgojitelji vode dnevne bilješke koje se temelje na stručnoj procjeni uspješnosti provedenih aktivnosti i sadržaja, eventualnih odstupanja od plana i reakcija djece (zainteresiranost djece, protestiranje i odbijanje aktivnosti i slično...).

Tjedno planiranje odgojno-obrazovnog rada

Bazira se na tromjesečnom planu, aktualnim društvenim zbivanjima, unaprijed planiranim specifičnim aktivnostima i reakcijama djece na aktivnosti i sadržaje u prethodnom tjednu. Planiranje se vrši u timskom radu, obično jednom tjedno uz prisustvo odgojitelja i stručnog suradnika. Sva tjedna zapažanja baziraju se na stručnoj procjeni uspješnosti provedenih aktivnosti i sadržaja u odnosu na ciljeve i reakcije djece.

Tromjesečno planiranje odgojno-obrazovnog rada

Bazira se na suvremenim pedagoškim koncepcijama i znanstvenim spoznajama o razvoju djeteta, uzrastu djece u skupini, te se formira kroz radne aktive svaka tri mjeseca sagledavajući tjedne zabilješke o provedenim aktivnostima, sadržajima i procjeni potreba o psihofizičkom razvoju djeteta.

Polugodišnja valorizacija odgojno-obrazovnog rada

Bazira se na stručnoj procjeni ostvarivanja zacrtanih ciljeva i zadataka na svim razinama po pojedinim odgojnim skupinama, upitnika s indikatorima, do ciljeva u Godišnjem planu rada uz smjernice za daljnje djelovanje. Polugodišnja valorizacija rada provesti će se u mjesecu veljači.

Godišnja valorizacija odgojno-obrazovnog rada

Temelji se na stručnoj procjeni ostvarivanja ciljeva i zadataka godišnjeg plana i to putem procjene utemeljene na indikatorima i tromjesečnoj valorizaciji. Godišnja valorizacija rada vršiti će se u krajem srpnja, odnosno kolovoza, dakle po završetku pedagoške godine.

4.1.2. Pedagoška dokumentacija

Prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije u dječjem vrtiću (NN, 83/01), planira se i vodi sljedeća stručna dokumentacija:

- matična knjiga djece,
- pedagoška dokumentacija odgojno-obrazovne skupine: tromjesečni plan i plan odgojno-obrazovnog rada, dnevne pripreme i zapažanja, te planirane zajedničke aktivnosti,
- imenik djece,
- dnevne evidencije nazočnosti djece,
- ljetopis dječjeg vrtića,
- godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada,
- godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada,
- program stručnog usavršavanja,
- dosje djeteta s posebnim potrebama,
- knjiga zapisnika: za sastanke upravnih vijeća, odgojiteljskih vijeća, internih stručnih aktiva i radnih dogovora, roditeljskih sastanaka (za svaku vrstu sastanka vodi se posebna knjiga),
- odgojitelj vodi pregled rada i aktivnosti u kojemu prati rad i procjenjuje razine postignuća svakog zasebnog djeteta, a vodi i posebne bilješke, te prati djecu u svakodnevnom radu.

4.2. Razvojna područja

U svakoj životnoj situaciji u Vrtiću: kako u spontanim, tako i u planiranim aktivnostima djeteta, potičemo zdrav rast i razvoj u četiri područja:

- motorika i zdravlje,
- socio-emocionalni razvoj (odnos prema sebi i odnos prema drugima),
- spoznajni razvoj,
- komunikacija i izražavanje (govorno, glazbeno, likovno).

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj

- poštovati i zadovoljavati individualne potrebe djece (naročito u jaslčkim skupinama), posebice u adaptacijskom periodu;
- uvažavati i zadovoljavati različitost dječjih potreba za odmorom -primjereno i prilagođeno korištenje vremena za odmor;
- uvažavati različitost kod djece pri konzumiranju vrsta i količina hrane, te usavršavanju samoposluživanja, čistoće, kultura prehrane;
- konstantno usavršavanje kulturno-higijenskih navika- briga o sebi;

- jačati imunološki sustav i djelovati na očuvanje zdravlja djece (boravak i igra na zraku, tjelesno vježbanje, primjereno odijevanje, osiguravanje dovoljne količine tekućine tijekom dana);
- djelovati na osiguranju sigurnosti djece uz razvijanje i usavršavanje dječje sposobnosti samozaštite (koordinacija pokreta, manipulativne igre...);
- uvažavati i zadovoljiti potrebe različitosti djece s teškoćama u razvoju;
- njegovati humane odnose i komunikaciju.

2. Socio-emocionalni razvoj i razvoj osobnosti

- djelovati na razvoj osjećaja sigurnosti i samopouzdanja kod djece (posebice u adaptacijskom periodu), upoznavanje prostora i djece i odraslih s mogućnošću korištenja i mijenjanja prostora (centri aktivnosti i interesa) prema dječjim potrebama, te bogatom ponudom poticaja za aktivnosti djece;
- djelovati na razvoj pozitivne slike o sebi kod djece i na razvoj humanih i suradničkih odnosa poštujući dječje želje i interese uz uvažavanje dječjih individualnosti i različitosti – učenje potrebnih životnih vještina uz samo potvrđivanje na pozitivan, prihvatljiv, zdrav i nerizičan način;
- zadovoljavati dječju radoznalost i bogatiti doživljajni svijet poticajnom sredinom i različitosti sadržaja i aktivnosti

3. Spoznajni razvoj

- poticati senzibilizaciju osjeta putem otkrivanja osobina, funkcija i odnosa;
- podržavati i njegovati prirodnu radoznalost djeteta za vlastitu osobu i sve što ga okružuje;
- obogaćivati dječju spoznaju kako živjeti zdravo;
- poticati konstruktivan način rješavanja problema;
- razvijati dječju pažnju, koncentraciju i mišljenje uz poticaj na samootkrivanje i samoučenje rješavanjem djetetu bliskih i dostupnih problema na njima svojstven način;
- djelovati na senzibilizaciju djece za narodne običaje i kulturnu baštinu.

4. Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo

- djelovati na usvajanje i obogaćivanje svih oblika komunikacije i izražavanja kod djece, raznovrsnošću prirodnih, društvenih i umjetničkih sadržaja u cilju osobnog unapređenja, te unapređenja međuljudskih odnosa;
- bogatiti i razvijati dječji govor i govorno stvaralaštvo, sposobnost primanja, razumijevanja i izražavanja poruka;
- poticati i njegovati lokalni dijalektalni govor, glazbu i usmenu narodnu predaju;
- razvijati i usavršavati likovne sposobnosti djece, te poticati kreativno stvaralaštvo djece;

- djelovati na poticanje dječjeg slobodnog izražavanja svojih potreba, interesa i impresija preoblikovanjem sredine i korištenjem materijala i poticaja;
- zadovoljavati dječji interes za pisanu komunikaciju.

Zastupljenost i karakter konkretnih zadataka u pojedinim područjima razvoja određuje se u planovima svake odgojne skupine - prema dominantnim potrebama i osobinama djece/djeteta, potrebama i osobinama specifičnima za pojedinu dob.

4.3. Djelatnosti i aktivnosti u provođenju odgojno-obrazovnog rada

Tako u kvalitetnoj poticajnoj okolini, punoj emocionalne topline, dijete može razvijati različite vrste djelatnosti i aktivnosti (prema Programskom usmjerenju, 1991.), a to su:

1. Životno-praktične i radne aktivnosti vezane uz biološke potrebe

- aktivnosti vezane uz zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba: korištenje toaleta, pranje ruku, samostalnost kod jela, pristojno ponašanje za stolom, samostalno oblačenje, svlačenje, vezanje vezica - formiranje i briga za živi kutić prirode (ribica, kornjača, biljaka),
- opasnosti u kući (oštri predmeti, vruća voda, vatra, otrovne tekućine, smeće, lijekovi),
- opasnosti u prometu (ulica nije mjesto za igru, kretanje u prometu, prelazak ulice, nepoznate osobe, prometni znakovi -naši čuvari),
- očuvanje zdravlja i okoliša (zbrinjavanje otpada, recikliranje).

2. Raznovrsne igre (funkcionalne, simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima

- funkcionalne igre za razvoj prirodnih oblika kretanja (puzanje, hodanje, trčanje, penjanje, hodanje po mekoj površini, penjanje i silaženje po stepenicama, igre loptom) i razvoj šake (dohvaćanje, hvatanje sitnih predmeta, hvatanje lopte, držanje olovke, krede, igre papirom),
- igre građenja i nizanja, stavljanje kocke u kocku, velika i mala kuća,
- gradimo svoju kuću, vrtić, školu,
- put od škole do kuće, prometnice, vozila, figurice ljudi, prometni znakovi, semafor,
- društvene igre: Čovječe ne ljuti se, Memory, Domino, Mlin, Križić- kružić,
- socijalne igre: Tko se skriva ispod?, Košarica, Igre opuštanja, Igre tišine, Pokvareni telefon, Na slovo, na slovo...pantomima,
- didaktičke igre: Slagalice, Matematičke aktivnosti i igre (geometrijski likovi, skup),
- pokretne igre (Dan-noć, Pauk i paučići, Glazbene stolice, Pošto kume lonac).

3. Društvene i društveno-zabavne aktivnosti

- proslava rođendana, imendana, sv. Nikole, Božića, Valentinova, Uskrsa,
- izrada nakita, maske, zmaja, vjetrenjače,

- sistematski pregled djece: Dolazi nam liječnik, susret s ljudima različitih profesija,
- posjet prijatelju u vrtiću/školi,
- obilježavanje značajnih dana: Dan Planete Zemlje, Dan zaštite voda, obilježavanje blagdana, Majčin dan, Očev dan, Dan obitelji, Jesenka i proljetna svečanost, Dan sporta...,
- upoznajemo se s prijateljima u susjednoj sobi,
- upoznajemo se s roditeljima,
- susreti s ljudima iz šire društvene sredine,
- prigodne priredbe i događanja.

4. Umjetničko promatranje

- promatranje slikovnica (Elmer; Pale sam na svijetu; Hrabrica; Dobro jutro, laku noć; Medo bere jagode; Hrvatska domovina; Riba duginih boja; Razbojnik sa žutom pjegom; Plesna haljina žutog maslačka...,
- priče: Vuk i sedam kozlića, Ogledalce, Tko je Videku napravio košuljicu, Djed i repa,
- pjesme i recitacije
- slušanje narodne i klasične glazbe,
- zajednički odlazak u dječje kazalište, različite predstave u prostoru u kojem se program provodi,
- ostala literatura raspoloživa u Knjižnici i čitaonici,
- Gdje svira, što svira?

5. Aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja

- oponašanje zvukova; onomatopeja; igre papirom; šaranje olovkom; kredom; plešemo uz glazbu; pjevanje; sviranje; crtanje; slikanje; modeliranje; građenje i konstruiranje; govorno, scensko, motoričko i plesno izražavanje,
- izrada instrumenata, upoznavanje udaraljki i izvođenje ritmičke pratnje uz pjevanje, izvođenje brojalice,
- igre s pjevanjem: Igra kolo, Tko je moje guske krao? i druge igre vezane uz tradiciju kraja u kojem dijete živi,
- govorne igre: Životinje koje počinju zadanim glasom, Žirafa u trgovini kupuje sve na slovo Ž, Sonja, Sara slavi sedmi rođendan, poklanjamo joj darove koji počinju sa slovom „s“
- igre za razvoj glasovne sinteze i analize (L – O – P – T – A),
- crtanje, slikanje, modeliranje (Moja obitelj, Ja, moj prijatelj/ica, Moja škola, Stol i stolice, Životinje, Drvo, Bicikl, Kišobran, Paukova mreža, Tople i hladne boje, Kontrasti, Kolaž - prometna vozila i sl.),

6. Istraživačko-spoznajne aktivnosti

- okusno razlikovanje (slano, slatko, gorko, ljuto...),
- pogodi po pipu,
- znam: vezati cipele, uliti mlijeko, izrezati, pjevati, slikati, nizati, provlačiti, učim koristiti iglu i konac,
- lica pokazuju osjećaje, igra uloga -prijatelj-što treba njegovati? Kako samo-očuvati,
- imenovanje, prepoznavanje po izgledu, okusu, boji, opipu, mirisu, sluhu (aktiviranje svih osjetila),
- otkrivanje i jednostavno eksperimentiranje: voda; snijeg; led; para; pliva/tone; svojstva; funkcije; odnosi prostorni, vremenski, količinski; igre s vodom, pijeskom, papirom, magnetima,
- promatranje (rast biljaka, promjene u prirodi-godišnja doba), šetnje,
- posjete: seosko imanje, zoološki vrt, kino, kazalište, muzej,
- istražujemo likovni materijal,
- šecemo i upoznajemo okoliš vrtića, manipuliranje predmetima, promatranje ili upoznavanje nečega i nekoga, šetnje, posjeti, susreti s ljudima različitih profesija, otkrivanje i jednostavni eksperimenti, verbalno rješavanje problema, namjerno učenje i vježbanje postupaka i slično.

7. Specifične aktivnosti s kretanjem

- male tjelesne aktivnosti, sa i bez pomagala (uže, обруči, lopte); hodanje i trčanje; provlačenje i puzanje; penjanje; hvatanje i bacanje; razne pokretne igre (lovice, Puše vjetar, gumi-gumi, Školice); vožnja biciklom; sanjkanje; grudanje; vrtićka olimpijada (košarka, nogomet, rukomet); stvaranje navika vježbanja.

Prilikom planiranja odgojno-obrazovnog rada potrebno je pratiti interese djece, te planirati i primjerene sadržaje. Oblikovanjem poticajne, materijalne sredine te izborom i rasporedom igračaka i drugih materijala utjecati da kroz igru dijete uspostavlja i proširuje emocionalno-socijalne veze te kvalitetne odnose s odraslima i drugom djecom. Konkretizacija zadaća u odgojno-obrazovnom radu s djecom određena je prema potrebama djece i očekivanjima koja pred njih postavlja škola, ali i cijelo životno učenje.

Tako će iz područja upoznavanja elementarnih *matematičkih pojmova* biti će obuhvaćene sljedeće cjeline: logičke operacije s konkretnim predmetima, skupovi, brojevi, veličine, geometrijski oblici, mjere i mjerenje, te pojmovi, prostorni odnosi (gore- dolje, ispod-iznad, ispred-iza, u-na, odnosi veličina, vremenski odnosi, geometrijska tijela (kocka, kugla, valjak,

piramida). Djeci će uz radne listove biti ponuđeni materijali koji će se pripremiti prema njihovim individualnim potrebama, odnosno napretku.

Motorički razvoj kod djece potiče se kroz tri područja: opću motoriku tijela (motorička spretnost ruku, nogu, usklađivanje pokreta oko-ruka), slušnu percepciju, vidnu percepciju (vidno razlučivanje: boja, veličine, oblika, uočavanje sličnosti i različitosti, zajedničke osobine, povezivanje izgleda i oblika; vidno-prostorna orijentacija: prostorni odnosi, usklađivanje pokreta oko-ruka -noga; vidno pamćenje: kombiniranje geometrijskih likova, uočavanje slijeda).

Govorni razvoj obuhvaćen je područjima: pokretljivost govornih organa, izvođenje glasova, oponašanje i početne tvorbe glasova, izgovor složenih riječi, razlikovanje i imenovanje glasova, raščlamba i povezivanje glasova, dopunjavanje i oblikovanje rečenica, usvajanje pojmova.

Stjecanje grafomotoričkih vještina obuhvaća: sustavno osvješčivanje povezanosti grafema i fonema, stjecanje unutarnjih reprezentacija oblika slova, te „pred vježbe“ i vježbe u službi pisanja poruke. Pred vježbe za čitanje i pisanje obuhvaćaju: vježbe za spremnost čitanja i pisanja: prepoznavanje likova, prepoznavanje i spajanje jednakih oblika na različitim podlogama, prepoznavanje jednostavnih oblika i bojanje, prepoznavanje jednakih znakova u različitim položajima, bojanje površina, pronalaženje skrivenog lika, mogućnost slijeda (ravna i zakrivljena crta), povlačenje crte, nastavljanje slijeda; raščlamba i povezivanje glasova, raščlambu i povezivanje glasova u riječi, priča prema nizu slika.

Tijekom svih aktivnosti osigurani su uvjeti za aktivno stupanje djece u interakciju s materijalom, socijalnom okolinom, rezultat čega je stjecanje neposrednih iskustava.

Vještine i sposobnosti koje će se kod djece poticati:

- stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema;
- sposobnost propitkivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta, te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja;
- sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene;
- preuzimanje inicijative, (samo)organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja;
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih, te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način;

- sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba);
- razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima;
- sposobnost zajedničkoga (uskladena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima);
- sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okruženju (prirodnom i materijalnom);
- etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima;
- sposobnosti (samo) poticanja na djelovanje, (samo) organiziranja i (samo) vođenja aktivnosti;
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja);
- mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost);
- stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost);
- sposobnost promišljanja i samo procjene vlastitoga rada i postignuća;
- inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Na nivou Vrtića zajednički dogovaramo prijedlog aktivnosti kroz godinu koje odgojitelji nadopunjuju individualnom kreativnošću, interesima djece i temama koje se nametnu kao aktualne kroz godinu, a koje odgojitelji razrađuju kroz tromjesečne, tjedne i dnevne planove.

4.4. Metode poučavanja i materijali

Suvremen i kvalitetan odgojitelj je uspješan u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s djecom, uspješan je u stručno-pedagoškom radu i trajno se stručno usavršava. Osnovna polazišta za rad s djecom predškolske dobi, naglašeno u Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, ističu na prvo mjesto uvažavanje i poštivanje djetetovih potreba i razvojnih mogućnosti, njihovo zadovoljavanje, poticanje i razvijanje u duhu humanističkih vrijednosti. Uz poznavanje djeteta i njegovih potreba, važna je odgajateljeva motivacija za rad s djecom, znanje, te zadovoljavanje osobnih potreba u međusobnim interakcijama.

Druga važna okosnica u programskom usmjerenju je osmišljavanje uvjeta za podizanje kvalitete života i zadovoljavanje djetetovih potreba. U tom kontekstu govori se o organizaciji prostora, o stvaranju složene stimulativne sredine, fleksibilnoj organizaciji vremena, o aktivnostima.

U neposredno odgojno-obrazovnom radu suvremeni odgojitelj:

- metodički je kreativan,
- primjenjuje suvremene oblike i metode rada,
- koristi suvremene izvore spoznaja za poticanje djetetova općeg psihofizičkog razvoja,
- postiže rezultate u odgojno-obrazovnom radu s djecom; promiče ljudska prava, posebice prava djeteta i brine za zdrav okoliš,
- surađuje s odgojiteljima, odnosno stručnim suradnicima, roditeljima, te predstavnicima vrtićkog društvenog okruženja.

Razlikuju se *spontane i planske aktivnosti*. U objema odgojitelj rukovodi aktualnim djetetovim potrebama, njegovim razvojnim mogućnostima, s ciljem integrativnog djelovanja na cjelokupan razvoj. Ove postavke od odgajatelja zahtijevaju određena znanja o dječjem razvoju i potrebama djeteta predškolske dobi, individualne razlike i karakteristike svakog pojedinog djeteta, načinima opažanja djetetovog ponašanja: vještine prepoznavanja pogodnog trenutka za uspostavljanje povjerenja i prijateljstva s djetetom, stvaranje osjećaja sigurnosti, prepoznavanje trenutka spremnosti djeteta za usvajanje nečeg novog, pomaganje djetetu u stvaranju pozitivne slike o sebi. Odgojitelj utječe na djecu svojom osobnošću: toplinom, prihvaćanjem drugih, brigom za druge. Cilj je ponajprije kvalitetno zadovoljavanje djetetovih tjelesnih potreba za jelom, odmorom, kretanjem, kao preduvjeta za zadovoljenje socio-emocionalnih, spoznajnih i drugih potreba. Odgojitelj mora posjedovati stručnu naobrazbu, dostupnost edukaciji, stručnim materijalima, literaturi, seminarima.

4.5. Sredstva za rad

Sredstva za rad s djecom, odnosno za izvedbu programa, među ostalima mogu biti: audio-vizualna sredstva: cd-radio, televizor i dvd, panoi, itd.; sredstva za likovno izražavanje i govorno-scensko izražavanje: slikovnice, slovarice, prigodni prozni tekstovi i stihovi, enciklopedije, knjige s reprodukcijama majstora likovne umjetnosti, hrvatskih i značajnih svjetskih, povijesnih i kulturnih spomenika, slike životnih zajednica; sredstva za glazbeno izražavanje i stvaranje: neki glazbeni instrumenti, zvečke, udaraljke, bubanj, triangli, zvučne snimke pjesama, glazbenih ulomaka; sredstva za istraživanje: odloženi i otpadni materijali, mikroskopi, povećala, vage, metar, toplomjer, barometar, magneti i sl. te razni drugi materijali.

Izrada didaktičkih sredstava i pomagala

Sredstva i pomagala će se izrađivati prema potrebama i obavezama svakog odgajatelja s obzirom na sadržaje rada. Didaktička sredstva koja izrađuju odgajatelji su: slagalice, plakati, slike, crteži, aplikacije, makete, modeli, reljefi, lutke i druga sredstva za aktivnosti.

Didaktički materijali će se prikupljati tijekom čitave godine prema temama i aktivnostima, te interesima i potrebama djece i odgajatelja.

Materijal će se prikupljati i uz pomoć roditelja, posebice pedagoški neoblikovani i otpadni materijal iz kućanstva (npr. kartonska ambalaža, papiri, novine, pvc čepovi i sl.).

4.6. Projektni način rada

Jedan od bitnih oblika rada na nivou odgojne skupine je projektni rad s djecom te u pedagoškoj godini planiramo provesti projekte za čije ideje ćemo dobiti poticaj od same djece i koje ćemo realizirati onim tempom kako to djeca budu tražila.

Projektni način rada je složena odgojno-obrazovna metoda gdje djeca rade individualno ili u manjim grupama na analizi i rješavanju problema, pri čemu su definirani zadaci, a postignuća u projektu zasluga su svih sudionika uključenih u projekt. Njegova kompleksnost proizlazi iz primjene niza različitih metoda i aktivnosti koje vode cilju.

U projektnom učenju posebnu pažnju imaju sljedeće odrednice:

- dijete ima mogućnost odabira, načina i smjera teme ili problema koji će istraživati;
- djeca su aktivno uključena;
- djeca skupljaju informacije, interpretiraju ih i povezuju sa svojim ranijim iskustvom i ranijim znanjem;
- kooperacija djece, uz važnost samo refleksije, samo regulacije i promišljanja "što smo radili" "zašto tako" i "jesmo li mogli i bolje".

Osnovni ciljevi rada na projektu jesu:

- stjecanje određenih znanja i predodžbi;
- razvijanje sposobnosti, te usvajanje određenih vještina i poticanje uspješnog socio-emocionalnog razvoja djeteta;
- unapređenje psihofizičkog razvoja djeteta kroz njegu i brigu, poticaj i podršku, te slobodu izbora;

- stvaranje optimalnih materijalnih uvjeta (prostor, didaktika i suradnja), uvjeta za razvoj socijalnih vještina djeteta i njegovu kompetentnost i kvalitetnu suradnju s roditeljima (roditelj-partner);
- ovladavanje umijećem: umijeće slušanja drugoga, koncentriranog igranja, razvijanje igre i kreativnosti, umijećem rukovanja priborom, alatom i rekvizitima, razumijevanja sebe i drugih.

Bitne zadaće jesu:

- razvoj pozitivne slike o sebi, razvoj govornih i socijalnih vještina,
- razvoj likovnog senzibiliteta, razvoj psihomotoričkih sposobnosti,
- razvoj pozitivnih stavova prema prirodnoj i društvenoj okolini,
- razvoj operativnog mišljenja (analiza i sinteza, usporedba, razvrstavanje prema očitim i posebnim obilježjima),
- spoznaja materijalne okoline (prostor, predmeti, igračke, mogućnost kretanja prostorom, baratanje predmetima, poticajni prizori, slike, zbivanja, glazba i govor odraslih),
- spoznaja socijalne okoline (prisutnost, dostupnost i realnost odrasle osobe), tjelesni dodir, emocionalni odnos odraslih, govorna komunikacija, društvo vršnjaka.

Rezultati rada na projektima u vrtiću pokazali su da se praćenjem i podupiranjem interesa djece, prepoznavanje njihovih potreba, tiha i povučena djeca aktivnije uključuju u proces, te dobivaju na samopouzdanju. Otvorenija djeca se češće druže s njima i prihvaćaju ih kao ravnopravne partnere u igri. Kod primjene metode projektnog načina rada primijetili smo da je uključenost roditelja u prepoznavanju interesa djece veća, te da je veća i njihova uključenost u vrtićka događanja.

4.7. Odgojno-obrazovni rad - JASLICE (1. - 3. g.)

Djeca jasličke dobi zahtijevaju jedinstveni odgoj i njegu. Veliku pažnju posvetit ćemo adaptacijskom periodu čije trajanje ovisi o individualnim potrebama djeteta radi što lakšeg i bezbolnijeg prihvatanja nove sredine. Naš rad s djecom orijentiran je na aktivnosti koje su usmjerene na zdravo odrastanje i pravilan razvoj djetetovih psiho-fizičkih sposobnosti i

kreativnosti, socijalnih vještina, te usvajanje higijenskih navika i pravila lijepog ponašanja. *Programsko usmjerenje diktira četiri razine razvojnih potreba koje dijete u vrtiću treba zadovoljiti:*

1. primarne potrebe,
2. stvaralačke osobine koje dijete spontano pokazuje,
3. radoznalost i aktivni stvaralački odnos prema svijetu,
4. razvoj mogućnosti doživljavanja i istraživanja.

U radu s djecom osobito će se njegovati glazbeni, ritmički i likovni izričaj. Kretanje i razvijanje spretnosti osobito je važno za djetetov pravilan razvoj. Kako vrtić ima lijepo ograđeno i sigurno dvorište s travnatim površinama dio aktivnosti provodit će se s djecom na zraku. Do djetetove treće godine života odvija se najintenzivnije učenje i razvoj, stoga je od iznimne važnosti djece te dobi, osigurati izazovnu, poticajnu i na istraživanje usmjerenu okolinu u kojoj će kroz igru spoznati svijet. Djeca te dobi za učenje i razvoj koriste sva svoja osjetila, stoga im treba osigurati doživljaje i susrete s neobičnim materijalima, zvukovima, različitim osjetima, smijehom i nježnošću. Pri našem planiranju i organiziranju aktivnosti i sadržaja rada, posebno mjesto zauzima zadovoljavanje potreba djece jasličke dobi, poštivanje zakonitosti razvojne psihologije i spoznaja da na dijete utječe socijalna i fizička okolina i da se ono razvija u interakciji i komunikaciji sa svojom okolinom.

Razvoj motorike

Maloj djeci je od jako velike važnosti otkrivanje mogućnosti i ograničenja vlastitog tijela. Veliki korak u istraživanju prostora je početak hodanja. Daljnjim razvojem motorike dijete sve više okupiraju ostali prirodni oblici kretanja (trčanje, bacanje, skakanje, penjanje, provlačenje...). Ruke su glavno sredstvo istraživanja: otvaraju, zatvaraju, pune i prazne, trgaju papir, guraju predmete u otvore, šaraju, spajaju stvari, odvijaju ručke ladice, valjaju tijesto, uče se obuvati, oblačiti, otkopčavati dugmad i sl.), stoga ćemo nastojati obogaćivati prostor materijalima koji će poticati njihov daljnji razvoj.

Spoznajni razvoj

Do druge godine djeca su orijentirana na učenje o fizičkom svijetu koji ga okružuje, a uče svojim osjetilima: dodirom, kušanjem, mirisanjem i slušanjem. Istražuju i eksperimentiraju, pomiču predmete i slažu ih različito ih kombinirajući, te istražuju njihov sastav i oblik (stavljaju predmet u usta, okreću ga, tresu, lupaju njime, bacaju ga i sl.). Važan dio u razvoju spoznajnog razvoja je učenje uzročnosti: „ako nešto napravim dogodit će se to i to“, npr. uživaju u

neprekidnom „klikanju“ prekidačima, puštanju vode u WC-u, odmotavaju WC papira itd. i tada uživaju u svom postignuću.

Razvoj govora

Od početka 1. do kraja 2. godine života, djetetov govorni razvoj izuzetno napreduje. Učenje jezika je spontani proces, a uči se kroz razna iskustva. Djeca brzo shvate da je govor sredstvo za postizanje cilja: dvogodišnjaci već rado pokazuju na stvari i imenuju ih. Velike su individualne razlike u razvoju govora, jedno dijete već s 10 mjeseci koristi prve riječi, a drugo ih izgovara s godinu i pol, obje su u okviru normalnog govornog razvoja. Rani govor nije nužno pokazatelj intelektualne superiornosti, mnogo važniji pokazatelj je da dijete razumije govor.

4.8. Odgojno-obrazovni rad za djecu u 4. i 5. godini života

Razvojne zadaće:

- djeci pomoći da upoznaju prostor u kojem će boraviti, te da steknu sigurnost u okolini
- pomoći zadovoljiti osnovne potrebe ljudskog organizma za hranom, higijenom, svježim zrakom, kretanjem, dnevnim odmorom,
- usvajanje nekih osnovnih oblika kretanja: bacanje, hvatanje, hodanje uz kosinu i niz kosinu, hodanje u parovima, trčanje s predmetom, skakanje, provlačenje ispod prepreka, kotrljanje,
- poticati djecu na usvajanje organiziranog kretanja, kolona, krug, par,
- utjecati na razvoj senzomotoričke, usavršavati motoričku koordinaciju pokreta šake i prstiju, te ujedno omogućiti stjecanje novih iskustava,
- razvijati koordinaciju i lokomotorni sustav, ravnotežu, usklađenost pokreta, te gibljivost sistema za kretanjem, kosti-mišići,
- povećati otpornost organizma svakodnevnim boravkom na svježem zraku, te provođenjem vježbi za pravilan razvoj,
- zadovoljiti dječje potrebe za igrom u prirodi/u vodi,
- steći djetetovo povjerenje radi lakšeg ispunjenje razvojnih zadaća,
- uspostaviti što bliskije kontakte s roditeljima i potaknuti ih na suradnju,
- osigurati individualni pristup i komunikaciju sa svakim djetetom i razvijati kod djece pozitivne emocije prema drugoj djeci i osoblju vrtića,
- osigurati uvjete da se zadrži veza obiteljskog doma i dječjeg vrtića i poticati da izraze svoje doživljaje iz obitelji i vrtića,

- poticati međusobnu privrženost među djecom, suosjećanje za prijatelja, međusobno pomaganje razumijevanje
- razvijati interes za zajedničke igre u manjim skupinama,
- razvijati samostalnost i ustrajnost djeteta pri uzimanju obroka,
- razvijati likovno izražavanje, poznavanje boja, različitih tehnika, crtanja, slikanja, modeliranja, razvijati likovno izražavanje na likovnu temu i slobodno slikanje uz glazbu,
- formiranje izložbenog kutka,
- razvijati osjećaj primanja i razumijevanja putem navedenih sredstava i tehnika,
- razvijati kod djeteta samokontrolu pri obavljanju fizioloških potreba,
- razvijati kod djeteta opreznost i uočavanje opasnih situacija,
- upoznavanje djece s prostorom i neposrednom okolinom,
- stvaranje pozitivne slike o sebi,
- buditi kod djece radoznalost i aktivni stvaralački odnos prema svijetu,
- poticati dijete da samostalno uoči probleme i traži rješenje,
- poticati interes i ljubav prema ljudima biljkama i životinjskom svijetu,
- usmjeravati pozornost djece na prirodne pojave karakteristične za godišnja doba,
- uočavanje odnosa u prostoru,
- poticati na bolje opažanje vidom, sluhom, opipom, mirisom,
- uočavanje različitosti i sličnosti među stvarima,
- uočavanje uzročno-posljedičnih veza među stvarima i pojavama,
- razvijati kod djeteta ekološku svijest,
- upoznati kod djeteta govornu komunikaciju kao sredstvo komunikacije i mišljenja,
- upućivati kod djece na pravilnu artikulaciju glasova,
- razvijati sluh i glazbene mogućnosti,
- poticati kod djece osjećaj za lijepo,
- slušanje vokalne i instrumentalne glazbe,
- izazivati kod djece veselo raspoloženje i pozitivne emocije i sudjelovanjem u glazbenim igrama.

4.9. Odgojno-obrazovni rad za djecu u 6. i 7. godini života

Bitne zadaće:

- omogućiti djeci što više boravka na zraku, u prirodi,

- kod djece zadovoljiti potrebu za kretanjem kroz isprobavanje i istraživanje mogućnosti u prirodnim oblicima: puzanjem, trčanjem, provlačenjem, preskakivanjem, bacanjem, skakanjem,
- razvijati kod djece finu koordinaciju pokreta,
- poticati na izdržljivost, upornost,
- razvijati ravnotežu, snagu, brzinu i fleksibilnost,
- razvijati kod djece pamćenje pravila igara,
- poticati dijete na razmišljanje u radnje bliskih osoba, likova iz poznatih priča, te nedoživljene situacije,
- kod djece razvijati sigurnost, osobito spoznaju da ga odrasli vole, da sve što treba može sam,
- kod djece razvijati pozitivnu sliku o sebi,
- osjećaj da pripada skupini, široj zajednici,
- poticati djecu na samostalnost u jelu piću u održavanju osobne higijene, održavanje urednosti igračaka u sobi,
- razvijati kod djece društveno prihvaćene oblike ponašanja i poticati na konstruktivno rješavanje problema,
- razvijati sposobnost druženja s djecom,
- razvijati socio-emocionalnu osjetljivost kroz prepoznavanje tuđih emocija, razumijevanja i poštivanja istih,
- razvijati stvaralačke osobine, osobito istraživanje različitog materijala svim osjetilima: veličina, oblik, boje, miris, okus, težina, toplina,
- upoznati djecu s prirodom, promjene u prirodi, događaji u životinjskom i biljnom svijetu, utjecaj prirode, razvijati sposobnost uočavanja veza i odnosa,
- otkrivanje osnovnih pojmova života: rast, ishrana, razmnožavanje, umiranje,
- potreba za očuvanjem okoline,
- razvijati sposobnost uočavanja veza i odnosa među predmetima i pojavama,
- razvijati sposobnost rješavanja problema kroz postavljanje pitanja, traženje rješenja, pretpostavljanje, zaključivanje, otkrivanje zakonitosti,
- poticati djecu na izražavanje govorom, mimikom, gestom, pokretom, glazbom, likovnim sredstvima,
- razvijati sposobnost komunikacije govorom, osobito kroz razumijevanje govora drugih,
- poticati razvoj sluha kroz razlikovanje glasova,
- poticati na pričanje, prepričavanje, opisivanje, objašnjenje,
- bogatiti rječnik,

- poticati na doživljaje i razumijevanje scenske i filmske umjetnosti,
- poticati djecu na stvaranje riječi i rečenica,
- stariju djecu uvesti u svijet slova,
- razvijati sposobnost likovnog izražavanja,
- razvijati senzibilitet za boju, liniju, oblik, plohu, prostor, volumen, strukturu,
- poticati na razumijevanje likovnih djela,
- poticati djecu na izražavanje prema sjećanju, mašti,
- poticati djecu na doživljaje i razumijevanje glazbenih dijela, zvukova,
- zamišljanje i stvaranje pokreta u igri i plesu.

4.10. Sustavno praćenje i procjenjivanje rasta i razvoja djece

CILJ

Očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta, poticanje cjelovitog razvoja svih njegovih funkcija, sposobnosti i mogućnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim spoznajama, zakonitostima djetetova razvoja i njegovim stvarnim mogućnostima, pridonijeti osobnosti djeteta i kvaliteti njegova života, te poticati stvaralačke mogućnosti kao (*prema Programskom usmjerenju*):

- znatiželjan, aktivan, stvaralački odnos prema okolini,
- cjeloviti oblici opažanja i imaginacije,
- razvoj govora, te osnovnih oblika ljudskog komuniciranja,
- razvoj društvenosti, suosjećajnosti i samokontrole,
- senzibilnost za glazbu, poetsku riječ, različite oblike umjetničkog izražavanja i drugo.

Kako je bitna značajka kulture svakog vrtića stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, posebice je važan sustavan pristup u promoviranju dostojanstva, autonomije, individualnosti, identiteta i razvoja svih sposobnosti svakog djeteta. Sukladno navedenom, naše aktivnosti usmjerene su na daljnju primjenu standarda kvalitete: planiranje, praćenje i evaluacija skrbi za sigurnost i zaštitu zdravlja djece, kreiranje okruženja, strategije podrške razvoju i učenju kroz igru, promatranje, praćenje djece u skladu s ishodima razvoja i učenja, unaprjeđivanje komunikacijsko-interakcijskih odnosa, vještina kvalitetne komunikacije u odgoju, individualizacija i diferencijacija, partnerstvo s obitelji i lokalnom zajednicom kako bismo unaprijedili sve segmente življenja djece i odraslih u vrtiću, posebice u periodu prilagodbe.

U ovoj pedagoškoj 2023./2024. godini izdvajamo sljedeće trajne zadaće:

- olakšavanje i praćenje prilagodbe,
- skrb za tjelesni rast i zdravlje djece,
- sustavna primjena strategija podrške razvoju i učenju kroz igru skrbeći o cjelovitom razvoju svakog djeteta, osobnim i razvojnim karakteristikama, preferencijama i potrebama.

Opći, otvoren i fleksibilno postavljen program djetetova odgoja kojim se svakom djetetu, u pravilu, moraju osigurati povoljni uvjeti za razvoj i zadovoljavanje:

- osnovnih tjelesnih potreba i čuvanje djetetova života i zdravlja,
- potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju roditelja i odgajatelja,
- potreba za raznolikim poticajima, bogatom i fleksibilnom organiziranom okolinom,
- potreba za uzajamnom komunikacijom koja pretpostavlja osjetljiv i aktivan odnos odraslog spram djeteta.

Odgojitelji i stručni suradnici će voditi pregled rada i aktivnosti u kojemu se prati svakodnevni rad i procjenjivati razine postignuća svakog pojedinog djeteta, a voditi će se posebne bilješke praćenja djece u svakodnevnom radu. Na taj način će se provjeravati koliko je odgojno-obrazovni rad u vrtiću usklađen s potrebama svakog djeteta, te koji su uvjeti provedbe odgojno-obrazovnog rada najbolje prilagođeni potrebama djeteta i zašto.

Odgojitelji i stručni suradnici će uredno voditi pedagošku dokumentaciju, bilješke o radu (zaduženja, dogovori, izvješća i dr.), evidentirati i dokumentirati suradnju s roditeljima te mapu s radovima djece, fotografirati njihove radove i izlagati ih na panoima i web stranici vrtića.

Osim Pravilnikom propisane pedagoške dokumentacije, proces razvoja i učenja djece pratit ćemo i *dodatnom dokumentacijom*. Dodatnu dokumentaciju smatrat ćemo alatom za promatranje procesa učenja koji odgajateljima omogućuje bolje razumijevanje djece i osiguravanje kvalitetnije podrške djeci. Tako shvaćeno dokumentiranje zapravo predstavlja prozor u svijet učenja djeteta. Uz pomoć neprekidnog i kontinuiranog prikupljanja i analiziranja dokumentacije o aktivnostima koje su još uvijek u tijeku, odgajatelj prati i podržava djetetov prirodan razvoj.

Oblici dodatne dokumentacije koje ćemo koristiti su sljedeći:

- *individualni i zajednički uratci djece* - najčešće se radi o proučavanju likovnih radova djece (slika i crteža), koje odgojitelji ne gledaju isključivo sa estetskog i umjetničkog stajališta, već

u njima nastoje prepoznati je li dijete prikazalo nešto realno ili se služi simbolima, te kako razumije određeni problem.

- *fotodokumentacija* - fotografiranje različitih aktivnosti djece omogućuje odgojitelju prisjećanje na vrste ponuđenih i korištenih materijala, te nastale trodimenzionalne radove djece. Fotografije pružaju svojevrsan uvid u ono čime se dijete bavilo i do kakvih je spoznaja došlo.

- *videodokumentacija* - videodokumentacijom odgojitelj bilježi međusobne interakcije djece i komunikaciju djece s odraslima u skupini. Odgojitelju pruža mogućnost da sagleda samog sebe, vlastite postupke, reakcije i kvalitetu komunikacije u radu s djecom. Na taj se način potiču i razvijaju njegove refleksivne kompetencije.

- *prikupljanje dječjih izjava i transkripti međusobnih razgovora djece* - bilježenje razgovora djece koristi odgojitelju za bolje i pažljivije slušanje djeteta i razumijevanje procesa njegova učenja.

Navedene vrste dokumentacije služiti će odgojitelju kao alat za bolje razumijevanje djeteta, njegovih potreba, interesa i razvojnih mogućnosti, na čijim temeljima će zatim planirati daljnje aktivnosti i poticaje. Razumijevanje djeteta imaće utjecaja i na kvalitetnije i raznovrsnije oblikovanje djetetovog prostorno-materijalnog okruženja, odnosno unošenje promjena u prostoru te stvaranje materijalnih uvjeta koji potiču dijete na istraživanje i „učenje činjenjem“.

Smatramo da će ovakav način rada imati višestruku dobrobit. Dobrobit u odnosu na dijete, jest da dijete uči osvještavati vlastiti proces učenja. Odgajatelj osvještava kvalitetu svog rada i postaje refleksivni praktičar, a roditelj dobiva uvid u kulturu učenja vlastitog djeteta i svoje roditeljske uloge.

BITNE ZADAĆE	
U odnosu na dijete	Podržavanje i poticanje cjelovitog razvoja, a posebice: - emocionalno socijalnog razvoja, - postizanje i održavanje djetetove autentične razine podražljivosti (razvoj vlastitog senzornog sustava), - razvoj osjetilnog opažanja, doživljavanja i interpretiranja doživljenog, - razvoj samostalnog mišljenja, zaključivanja i odlučivanja, - razvoj sigurnosti, pripadnosti i samopouzdanja.

U odnosu na odgojitelje i druge radnike	- promišljanje i definiranje uvjeta i situacija za uravnoteženu stimulaciju djeteta u vrtićkom kontekstu (organizacija informacija, prostora, vremena, materijala i interakcija...), - kontinuirano opskrbljivanje djeteta stručno pripremljenim i primjereno doziranim prirodnim materijalima, plodinama, - iskustveno osnaživanje u timskoj kritičkoj analizi aktualne osobne i vrtićke prakse kroz periodično (re)definiranje: *aktualne slike o djetetu (osjetilnost, spontanost, samostalnost, inventivnost...), *transparentnosti iskazivanja povjerenja i prihvatanja djetetovih mogućnosti, potencijala i ograničenja, *aktualne i poželjne aktivnosti/uloga i odgovornosti odgajatelja, *kvalitetu planiranja, ostvarivanja i dokumentiranja stručnog djelovanja.		
U odnosu na roditelje	- aktiviranje/uključivanje roditelja u procesu prepoznavanja djetetovih senzornih potreba (općih i posebnih) i izgradnji autentične slike djetetovog senzornog bića, - kontinuirano informiranje roditelja o poželjnim uvjetima i djelovanjima za poticanje harmoničnog multisenzoričkog razvoja djeteta, - usuglašavanje odgojnih utjecaja u obiteljskom i vrtićkom okruženju, - suradnja u osiguravanju materijala i poticaja za aktivnosti i igre u skupini.		
STRATEGIJA DJELOVANJA		VRIJEME	NOSITELJ
1. Foto i video snimanja - prikaz aktualnog stanja: *ponude specifičnih poticaja za pojedina osjetilna područja, *dječjih spontanosti i kvalitete uključenosti u program.		3x godišnje	Odgojitelji, stručni suradnik,

2. (Samo)refleksije prema kriterijima (preispitivanje razine stimulacije osjetila djeteta). 3. Definiranje potrebnih konkretnih promjena i očekivanih ishoda. 4. Unošenje konkretnih, planskih promjena u okviru zadanih rokova, u organizacijsko-prostorno-materijalni kontekst svake grupe. 5. Praćenje i raznovrsno bilježenje efekata na dijete/djecu...posebice emocionalnih reakcija i ponašanja. 6. Ispitivanje zapažanja, osjećaja i stavova roditelja u svezi objektiviziranja slike o svom djetetu, te u odnosu na promjene u vrtićkom kontekstu. 7. Sažimanje zaključaka, valoriziranje postignuća. 8. Prikaz autentičnog iskustva na internim stručnim skupovima, (samo)refleksije i definiranje stručnih procjena i zaključaka.		
NAČINI PRAĆENJA, EVALUIRANJA I DOKUMENTIRANJA	Sustavno bilježenje, kroz raznovrsne medije, procesa i reakcije, evidentiranje kroz razvojne mape svakog djeteta, grupe. Odgojiteljska mapa profesionalnog razvoja, prikaz zbirke primijenjenih materijala, pisane samorefleksije na razini kvalitete harmoniziranja uvjeta u odnosu na pojedine aktivnosti, preinake u prostoru, vrste materijala. Redovite (samo)refleksije na vlastite intervencije, stručne refleksije u paru, grupi sustručnjaka. Anketiranja i ispitivanja roditelja, djece.	
INDIKATORI POSTIGNUĆA	Evidentno kroz direktne iskaze i stručna prepoznavanja i procjene: - najveći broj djece doima se: zadovoljno, smireno, spontano, aktivno, surađujuće, - neželjena ponašanja rješavaju se uspješno uobičajenim odgojnim djelovanjem,	

	- kvalitetnija i raznovrsnija komunikacija među sudionicima procesa i takvom je procjenjuje najveći broj sudionika procesa (posebice djeca i roditelji), - raznovrsnije, brojnije i spontanije interakcije (u socijalno-materijalnom okruženju), - kvalitetnije preventivno i opće-odgojno djelovanje, - kvalitetnije prilike za podržavanje različitih stilova učenja.
--	--

4.11. Unapređivanje odgojno-obrazovnog rada

Bitne zadaće:

- unapređivati kvalitetu partnerstva ustanove i roditelja,
- razvijanje institucijskog konteksta za kvalitetnije učenje, odgoj, življenje i razvoj djece,
- jačanje kompetencija odgojitelja u planiranju i vrednovanju odgojno-obrazovnog procesa,
- razvijati i jačati komunikacijske vještine potrebne za rad s djecom i odraslima,
- rad na bogaćenju prostorno-materijalnog okruženja vrtića.

Unapređivanje kvalitete partnerstva ustanove i roditelja

Bitne zadaće u odnosu na:

DIJETE	- razvijati kod djeteta osjećaj privrženosti i pripadnosti skupini, te osjećaj sigurnosti kroz kvalitetnu i prihvatljivu komunikaciju i suradnju s roditeljima
ODGAJATELJE I DRUGE RADNIKE	- poticati odgojitelje na korištenje što raznolikijih oblika suradnje s roditeljima

	- razvijati suradnju roditelja, odgojitelja, stručnih suradnika u prepoznavanju i optimalnom zadovoljavanju dječjih potreba - unaprjeđivati transparentnost odgojno-obrazovnog procesa kroz ažuriranje web stranice
RODITELJE	- prilagoditi i unaprijediti instrumente vrednovanja kvalitete programa od strane roditelja - poticanje roditelja na uključivanje u svakodnevni odgojno-obrazovni program vrtića, pravovremeno informiranje o mogućnostima uključivanja - osnaživati roditelje za odgovorno roditeljstvo kroz radionice s roditeljima

STRATEGIJA REALIZACIJE	ODGOJNA SKUPINA	SUDIONICI
- provođenje individualnih razgovora odgojitelja i/ili stručnog suradnika sa roditeljima o djeci, te pravovremeno informiranje roditelja o mogućnostima individualnih razgovora - pravovremeno i prikladno informiranje roditelja o odgojno-obrazovnom radu putem redovito uređivanih kutića za roditelje - priprema i provođenje roditeljskih sastanaka (informativni i tematski roditeljski sastanci, zajednička druženja djece i roditelja/baka i djedova, obilježavanja blagdana, završne svečanosti)	- u svim odgojnim skupinama	- odgojitelji, stručni suradnik, ravnatelj

-uključivanje roditelja u svakodnevni rad skupine prema njihovim interesima i mogućnostima (prikupljanje neoblikovanog materijala, planirani ulasci u skupinu) - izrada pisanih stručnih materijala vezanih uz predškolski odgoj i obrazovanje u cilju informiranja roditelja - jačanje roditeljskih kompetencija kroz provođenje radionica s roditeljima		
---	--	--

Očekivani rezultati:

- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić-obitelj i uzajamno uvažavanje na dobrobit cjelovitog razvoja djece,
- roditelji i korisnici informirani o načinu provođenja odgojno-obrazovnog rada u Ustanovi, o napretku i razvojnom statusu njihove djece i upoznati s mogućnostima doprinosa i uključivanju u svakodnevni odgojno-obrazovni rad skupine,
- uspostavljanje stručnog i profesionalnog odnosa sa roditeljima iz kojega će roditelji steći sigurnost i povjerenje u instituciju.

4.12. Obogaćivanje redovnog programa odgojno-obrazovnog rada

Proslave, blagdani i radosna zbivanja

Redovni odgojno-obrazovni rad obogaćuje se obilježavanjem blagdana, proslavama, gostovanjima vanjskih izvođača i posjetama- prema planovima, tematskim cjelinama i projektima koji se ostvaruju u odgojnim skupinama.

Kalendar proslava, blagdana i radosnih zbivanja

Jesenske aktivnosti

Dani zahvalnosti za plodove zemlje (listopad)

Dani kruha (sredina listopada)

Svjetski dan hrane (16. listopada)

Međunarodni dan siromaštva (17. listopada)

Dani jabuka (20. listopada)

Mjesec knjige (15. listopada do 15. studenog)

Svjetski dan štednje (31. listopada)
Blagdan Svih svetih (01. studenog)
Međunarodni dan ljubaznosti (13. studenog)
Međunarodni dan dječjih prava (20. studenog)
Adventski blagdani
Sv. Barbara (04. prosinca)
Sv. Nikola (06. prosinca)
Međunarodni dan ljudskih prava (10. prosinca)
Sv. Lucija (13. prosinca)
Prvi dan zime (21. prosinca)
Božić (25. prosinac)
Nova Godina (01. siječnja)
Svjetski dan smijeha (10. siječnja)
Međunarodni dan zagrljaja (21. siječnja)
Maškare- sudjelovanje predškolskih grupa na Fašniku u Goričanu (11. veljača)
Valentinovo (14. veljače)
Međunarodni dan bajki (26. veljače)
Dan žena (08. ožujka)
Dan očeva u Hrvatskoj (19. ožujka)
Prvi dan proljeća (21. ožujka)
Svjetski dan Down sindroma (21. ožujka)
Svjetski dan voda (22. ožujka)
Dan kazališta (27. ožujka)
Uskrs (31. ožujka)
Svjetski dan šale (01. travnja)
Međunarodni dan dječje knjige (02. travnja)
Međunarodni dan zdravlja (07. travnja)
Svjetski dan obitelji (15. travnja)
Dan planete Zemlje (22. travnja)
Međunarodni dan plesa (29. travnja)
Praznik rada (01. svibnja)
Svjetski dan Sunca (03. svibnja)
Dan vatrogastva (04. svibnja)
Dan Europe (09. svibnja)

Majčin dan (druga nedjelja u svibnju)
Međunarodni dan obitelji (15. svibnja)
Dan muzeja (18. svibnja)
Dan športa (25. svibnja)
Međunarodni dan djece (01. lipnja)
Svjetski dan zaštite okoliša (05. lipnja)
Završne svečanosti (lipanj)
Prvi dan ljeta (21. lipnja)
Dani Općine Goričan (lipanj)
Dan roda (24.lipnja)
Svjetski dan čokolade (07. srpnja)
Svjetski dan prijateljstva (30. srpnja)

Kraći rekreacijski programi tijekom pedagoške godine:

- jednodnevni izleti na području županije ili šire,
- šetnje i druženja u prirodi (posjet šumi) prema godišnjim dobima,
- programi umjetničkog, kulturnog, vjerskog i sportskog sadržaja,
- prisustvovanje na javnim nastupima i priredbama,
- posjete raznim organizacijama i institucijama u skladu sa planiranom suradnjom sa društvenim čimbenicima (prema datumima događanja),
- praćenje i obilježavanje međunarodnih i svjetskih dana,
- posjete kazalištu i prisustvovanja kazališnim predstavama

Preventivni i zaštitni programi u pedagoškoj godini:

Program rada za unapređivanje tjelesnog zdravlja djece, roditelja i zaposlenika vrtića u provedbi zdravstvene voditeljice kao stručnog suradnika.

Zadaci programa su:

- praćenje prilagodbe djece i vođenje zdravstvene dokumentacije,
- praćenje i evidentiranje tjelesnog rasta i razvoja rasta i razvoja djece te prepoznavanje mogućih poremećaja u rastu i razvoju,
- praćenje tjelesnih aktivnosti djece i vršenje antropometrijskih mjerenja,
- rad u skupinama na provođenju kulturno higijenskih navika,
- unapređivanje zaštite zdravlja djece u suradnji sa ostalim članovima vrtićkog tima i roditeljima,

- planiranje i izrada jelovnika u svrhu poticanja optimalnog rasta i razvoja djece uvođenjem namirnica zdrave prehrane, te stjecanje higijensko kulturnih navika prije i nakon obroka,
- osigurati zdrav i siguran okoliš za sigurnost djece i prevenciju ozljeda unutar vrtića,
- nadzor sanitarno-higijenskih uvjeta rada (sanitarni prostor, kuhinja, prostori gdje borave djeca, igračke...) i predlaganje mjera za poboljšanje,
- edukacija djece, roditelja i djelatnika vrtića o zdravstvenoj zaštiti i sigurnosti djece, te prevencijama o bolesti (najčešće bolesti, higijena tijela, zubi i sl...),
- ostvarivanje suradnje sa ostalim odgojno-obrazovnim i zdravstvenim ustanovama.

Program sigurnosti u našem Vrtiću

U Vrtiću će se kontinuirano provoditi „Sigurnosno zaštitni i preventivni programi“ kao dio Godišnjeg plana i programa rada za 2023./2024. godinu prema donesenim protokolima postupanja u mogućim rizičnim situacijama.

Program povećanih mjera sigurnosti obuhvaća sve poslove i radnje potrebne za što bolju i efikasniju zaštitu djece u Vrtiću u cilju osiguravanja što sigurnijih uvjeta rada, a obuhvaća:

- postupke i mjere u primjeni za preuzimanje i predaju djeteta u predškolsku ustanovu,
- obvezni postupci zaposlenih i roditelja koji su razvedeni ili su u postupku razvoda,
- mjere sigurnosti u prehrani,
- mjere sigurnosti u vanjskim prostorima i unutar Vrtića,
- mjere sigurnosti sredstava u uporabi u neposrednom procesu (ako nije specijalizirana didaktika i atestirana oprema za vrtiće).

4.13. Godišnji plan i prijedlog aktivnosti za pedagošku godinu 2023./2024.

LISTOPAD/STUDENI

- Pravila ponašanja - Mali bonton
- Šetnje s ciljem promatranja promjena u prirodi i prikupljanje plodova
- Jesen u voćnjaku, vrtu, polju, šumi, parku
- Kako pomoći djeci da budu sigurna, jaka i slobodna - prevencija zlostavljanja djece
- Dani kruha - blagoslov kruha, jesenska svečanost (16.10. Svjetski dan hrane)
- Aktivnosti prometnog odgoja i sigurnosti Suradnja s policijom - obilježavanje Dana policije
- Dan jabuka

- Obilježavanje Sv. Martina (11.11.)
- Dječji tjedan - igraonice, posjeti drugih vrtića, oboji svoja prava, upoznaj svoje obaveze
- Mjesec knjige - suradnja s knjižnicom (15.10. Dan knjige)
- Dan štednje - posjet pošti
- Međunarodni dan djeteta (20.11.)
- Dan Svih svetih

PROSINAC

- Sv. Nikola, Advent, Božić

SIJEČANJ/VELJAČA

- Istraživačke aktivnosti, projekti
- Fašnik, Valentinovo
- Vremenske promjene

OŽUJAK/TRAVANJ

- Projekti
- Proljeće - sadnja, sjetva, šetnje
- Uskrs - radionice
- Obilježavanje Dana planeta Zemlje
- Ekološke, istraživačke aktivnosti
- Svjetski Dan zaštite voda
- Svjetski Dan zaštite zdravlja
-

SVIBANJ

- Obilježavanje Majčinog dana i Dana obitelji
- Izleti, predstave, završna svečanost za predškolce

LIPANJ, SRPANJ, KOLOVOZ

- Posjet školi, Suradnja sa školskom knjižnicom
- Šetnje, posjete, aktivnosti vezane uz promet
- Igre vani, voda, pijesak, lopta, pjesma i ples na otvorenom, likovne aktivnosti na dvorištu, igre u kućicama...

4.14. Program predškole

U skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe te Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole, organiziran je program predškole za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu u okviru redovitog 10-satnog programa.

Program predškole obavezan je za djecu u godini dana prije polaska u školu.

Tabela 10: Program predškole je integriran u redovni 10-satni program

Program	Početak rada	Završetak rada	Ukupan broj sati	Vrijeme trajanja	Tjedno sati	Broj djece
PROGRAM PREDŠKOLE	16.10.2023.	15.06.2024.	250	8 mjeseci	15	25

U programu predškole realizirati će se 250 sati rada, a provoditi će se sukladno Programu predškole verificiranom pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja, a u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj.

Programom predškole se svakom djetetu u godini dana prije polaska u osnovnu školu želi osigurati optimalne uvjete za razvoj i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove izazove u školskom okruženju. Osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Specifični ciljevi koji se Programom ostvaruju su razvoj osnovnih vještina i sposobnosti (vođenje brige o samome sebi, unaprjeđivanje socijalnih vještina), učiti kako učiti, razvijanje predčitačkih, predmatematičkih i grafomotoričkih vještina, razvoj suradničkih odnosa u grupi djece, te razvoj vještina dogovaranja i pridržavanja pravila. Pored svakodnevnih aktivnosti u vrtiću, programom su predviđeni i ostali sadržaji poput izleta, posjeta kazalištu i izložbama, kulturnim manifestacijama, posjet knjižnici i slično. Osnovna razina usvojenosti temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Optimalna pripremljenost djeteta za polazak u školu. Zajedničke aktivnosti vrtića i obitelji u provedbi ciljeva i zadaća programa predškole. Sustavno

dokumentiranje postignuća djece (skala procjene razvoja, protokol praćenja ostvarivanja kompetencijskih ishoda).

5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Prema Godišnjem planu i programu rada dječjeg vrtića za 2023./2024. godine u dijelu Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djece, odgojitelji u timu sa stručnim suradnicima, ravnateljem i ostalim čimbenicima raditi će na osiguranju i unapređenju zaštite zdravlja djece. Provodit će mjere zdravstvene zaštite i prehrane djece u dječjem vrtiću koje obuhvaćaju potrebne preduvjete za osiguranje pravilnog rasta i razvoja djece.

OPĆI CILJ

Osigurati standarde kvalitete u području skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece, unaprijediti postupke i aktivnosti koje doprinose zaštiti zdravlja djece, samozaštite i ekološke osviještenosti, osigurati provedbu preventivnih mjera radi smanjivanja zdravstvenih rizika i osnaživanje zaštitnih čimbenika u svim područjima djelovanja.

Bitne zadaće u ovoj pedagoškoj godini biti će usmjerene na:

1. Očuvanje i unapređenje zdravlja djece
2. Planiranje, praćenje, unapređivanje i evaluacija prehrane sukladno prehrambenim standardima za djecu u dječjim vrtićima
3. Promicanje održivog načina života kroz odgovorno hranjenje

S novoupisanom djecom izvršiti će se individualni razgovori u navikama, potrebama, eventualnim zdravstvenim problemima djeteta. Svim roditeljima koji prvi puta dovode dijete u vrtić omogućavamo da sa njim provedu nekoliko sati u skupini, po potrebi i više dana ili tjedana, te ih pripremimo na moguće probleme s adaptacijom djeteta i mogućnost čestih viroza tijekom prvih mjeseci pohađanja vrtića. Osobita pozornost posvećuje se djeci koja uz redovite potvrde o sistematskom pregledu za vrtić, posjeduju dodatnu liječničku dokumentaciju kako bi se odgojitelji mogli prilagoditi takvom djetetu budući da su integrirana u skupine.

U vrtiću je uveden HACCP sustav, te će se redovito pratiti i unapređivati sukladno zakonskim odredbama njegovo provođenje. Jelovnici su usklađeni s Prehrambenim

standardima djece predškolske dobi, a svake će se godine u njega unositi promjene uvođenjem raznovrsnih namirnica i maštovitom pripremom obroka. Tijekom cijele godine voditi će se briga o redovitim sanitarnim pregledima radnika, uzimanju mikrobioloških uzoraka hrane, vode i pribora, kao i o nabavci svježih, zdravih i ispitanih namirnica. Iznimna briga i dalje će se voditi o čistoći i dezinfekciji vrtića, igračaka, stolova, podova, posteljine, ulaznih vrata svih prostorija, a osobito sanitarnih čvorova..

Odgojitelji prema svom planu vrše antropometrijska mjerenja djece, kao i druga praćenja o napretku ili stagnaciji djeteta. O tome najprije raspravljamo na Odgojiteljskom vijeću, te zajednički donosimo stav o nastupu prema roditeljima, a po potrebi upućujemo stručnoj osobi za pomoć. Tijekom ljetnih vrućina odgojitelji će poduzeti sve mjere zaštite djece od vrućine sukladno Protokolu o postupanju i preporukama za zaštitu od vrućine kojeg je donijelo Ministarstvo zdravstva.

Djelovanje na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i njihovog psiho-fizičkog razvoja pravovremenim i kvalitetnim zadovoljenjem razvojnih potreba i prava djece:

- upoznavanje s dječjim zdravstvenim i socijalnim statusom uz praćenje (individualni razgovori i intervjui s roditeljima, evidencija pobola, i unapređenje istog,
- vršenje antropometrijskog mjerenja djece dva puta godišnje i analiza istog, individualna analiza grupe i općenito na razini vrtića,
- briga o higijeni i zdravlju zuba prema programu zaštite zuba,
- briga o osobnoj higijeni, higijeni ruku i tijela, posebno vlasišta u cilju ranog otkrivanja ušiju - prilagođavanje dnevnog života u predškolskoj ustanovi individualnim potrebama djece (prehrana, izmjena aktivnosti i odmora, boravak na zraku...),
- osiguranje općih i sigurnosnih uvjeta za boravak djece u predškolskoj ustanovi (mikroklimatski uvjeti, higijena prostora, organizacija prostora...) s posebnim naglaskom na ostvarivanje aktivnosti zaštite i razvoja sposobnosti samozaštite kod djece,
- djelovanje na fizičkoj i psihičkoj sigurnosti djece u skladu sa Sigurnosno-zaštitnim i preventivnim programom i Protokolom postupanja u rizičnim situacijama,
- zadovoljavanje dječje potrebe za igrom i kretanjem u cilju pravilnog razvoja cjelokupne muskulature (tjelesne aktivnosti na zatvorenom i otvorenom prostoru),
- bogaćenje dječje spoznaje o navikama zdravog življenja,
- djelovanje na usvajanju i usavršavanju kulturno-higijenskih navika kod djece kroz brigu o sebi, te navika zdravog života u cjelini,
- razvijanje senzibiliteta kod djece za suradničke i humane odnose (briga o drugima), te podržavanje i ostvarivanje prava djeteta,

- poticanje interesa i razvoj ekološke kulture kod djece (briga za okoliš),
- razvijanje pozitivnih i prihvatljivih stavova prema djeci s posebnim potrebama (naglasak na identifikaciji i provođenju odgovarajućih mjera i aktivnosti, te uključivanje u aktivnosti).

Nositelji aktivnosti: odgojitelji, stručni suradnik, roditelji i stručnjaci.

Vrijeme ostvarenja: tijekom pedagoške godine.

5.1. Djeca rane dobi (1. - 3. g.)

CILJ

Provedba i ostvarivanje optimalnih uvjeta izmjene dnevnih aktivnosti zadovoljavanja primarnih potreba u skladu s prepoznatim dnevnim ritmom i mogućnostima djeteta.

BITNE ZADACI

U odnosu na dijete:

- osigurati svakom djetetu najprimjereniji ritam izmjene dnevnih aktivnosti (prehrana, voda, odmor-spavanje, njega- fiziološke potrebe pražnjenje, samoregulacija, kisik - boravak na zraku).
- prehrana: konzumiranje obroka u pogledu vremena uskladiti s potrebama djece. Pripremu i vrstu namirnica prilagoditi s zdravstvenim preporukama i razvojnim karakteristikama djece. Poticati djecu na aktivitet kod pripreme za vrijeme obroka i nakon obroka u skladu s razvojnim karakteristikama i mogućnostima djece. Stvoriti naviku pijenja vode tijekom dana uvažavajući dosadašnje navike uz postupnost usvajanja vještine korištenja čaše. Njega, biološke potrebe pražnjenja, samoregulacija: uskladiti postupke za vrijeme provedbe njege s potrebama djeteta uvažavajući zdravstvene posebnosti djeteta. Vrijeme njege prilagoditi individualnim potrebama i navikama djeteta.
- spavanje: utvrditi individualnu potrebu za spavanjem i poštivati djetetovu potrebu za snom. Poštivati potrebu djeteta s obzirom na dužinu sna. Osigurati djetetu primjerene higijenske-zdravstvene uvjete u vrijeme spavanja.
- boravak na zraku: Provoditi svakodnevni boravak na zraku provodeći mjere zaštite djece od neželjenih klimatskih i vremenskih čimbenika. Usvajanje svakodnevnih radnji oblačenja i obuvanja uz poticanje samostalnosti. Usvajati naviku samozaštite za vrijeme boravka na otvorenom, uzimanje tekućine, primjerenost odjeće i obuće, adekvatna zaštita od nepovoljnih klimatskih uvjeta.

U odnosu na odgojitelje i druge radnike:

- senzibilizirati odgojitelje o važnosti individualnog pristupa prilikom provedbe ritma dnevnih aktivnosti zadovoljavanja bioloških potreba u djece. Provesti kvalitetnu pripremu i organizirati rad ostalih sudionika za uspostavljanje uvjeta odvijanja dnevnih aktivnosti primarnih potreba djece. Praćenjem potreba djece prilagoditi organizaciju odvijanja dnevnih aktivnosti organizirajući rad zaposlenika koji rade na pripremi prostora i provedbi dnevnih aktivnosti u skladu s osiguranjem zdravstveno- higijenskih uvjeta. Pravodobnom i primjerenom komunikacijom uskladiti djelovanje i aktivnosti odgajatelja i drugih radnika odgojno-obrazovnog procesa za ostvarivanje optimalno zdravstveno-sanitarnih uvjeta za boravak djece. Pružiti stručnu pomoć u svakodnevnom radu i educirati o provođenju mjera i postupaka zaštite djece jasličke dobi u odnosu na roditelje.

U odnosu na roditelje:

- upoznati roditelje o važnosti točnih informacija, a odnose se na dosadašnje navike vezane za ostvarivanje primarnih potreba djece. Kontinuiranom i pravodobnom komunikacijom stvarati uvjete za siguran i zdravstveno primjeren boravak djece. Educirati roditelje o važnosti poticanja djeteta na usvajanje samostalnosti u svim segmentima zadovoljavanja primarnih potreba djece.

STRATEGIJA DJELOVANJA	VRIJEME	NOSITELJ
U odnosu na dijete: 1. Praćenje i posjet jasličkoj skupini radi usklađivanja mjera i postupaka sa potrebama djeteta, a u skladu s optimalnim organizacijskim mogućnostima. 2. Priprema i dogovor s odgajateljima - uspostavljanje uvjeta za pravodobno izmjenjivanje dnevnih radnji usklađenih s potrebama djeteta. 3. Pravovremeno prosljeđivanje informacija vezanih uz ostvarivanje primarnih potreba djece, kao i zdravstvenih specifičnosti koje traže određene mjere i postupke. U odnosu na odgojitelje i druge radnike: 1. Provođenje radnih dogovora s odgojiteljima radi dogovora o provođenju ritma dana i zadovoljavanje	Kontinuirano Tijekom godine	Odgojitelji pedagog

	kulturno-higijenske navike, dnevni odmor). Evidencija o provedenoj edukaciji odgajatelja (o provođenju zdravstvenih mjera).		
INDIKATORI POSTIGNUĆA	Zadovoljenje primarnih potreba djeteta u skladu s praćenjem njegovih potreba. Provedba optimalno zdravstveno-sanitarnih uvjeta za boravak djece. Svakodnevni boravak djece na zraku uz pridržavanje dogovorenih pravila. Roditelji pravodobno dobivaju informacije o zdravlju djeteta. Roditelji aktivno sudjeluju kroz pedagošku godinu u ostvarivanju potrebnih uvjeta za siguran i zdravstveno podržavajući boravak djeteta u jaslicama.		

5.2. Djeca u dobi od 4. godine života do polaska u školu

CILJ

Stjecanje pozitivnih zdravstvenih navika kod djece koje pridonose očuvanju zdravlja i utječu na cjelovit razvoj i jačanje otpornosti organizma.

BITNE ZADACI	
U odnosu na dijete	Stvaranje navike održavanja vlastite higijene tijela uz poticanje samostalnosti u skladu sa dobi i mogućnostima. Razvoj socijalnih vještina (ponašanje za vrijeme jela, nakon korištenja sanitarija, prilikom kihanja, učenje pravilnog ponašanja prilikom drugih životno potrebnih radnji). Razvijati kod djeteta samostalnost u svim radnjama tijekom dana u skladu s njegovim potrebama i mogućnostima. Stjecati naviku održavanja higijene zubi uz svladavanje vještine potrebne za isto. Stjecanje pozitivnog stava vezanog za stomatološki pregled. Edukativni posjet stomatologa, demonstracije postupaka (viša medicinska sestra).
U odnosu na odgajatelje i druge radnike	Provođenje aktivnosti sadržaja vezanih za ostvarivanje zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjem vrtiću. Provođenje zaštite zdravlja djeteta uz provođenje ciljanih aktivnosti.

	Pravovremenom komunikacijom uskladiti djelovanje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa u cilju pravovremenog zadovoljavanja primarnih potreba djece.
U odnosu na roditelje	Kontinuirano kroz godinu upućivati roditelje o važnosti usklađivanja postupaka i razvoja vještine kod kuće i u vrtiću. Upoznati roditelje s potrebnim postupcima, a koje pridonose pripremi djece za stvaranje navike kretanja i boravka na zraku u svim vremenskim uvjetima. Educirati roditelje o važnosti i provođenju potrebnih mjera kod akutnih zdravstvenih stanja djeteta. Pravovremeno obavijestiti roditelje o organiziranju i provođenju preventivno-edukativnih zdravstvenih pregleda u djece.

STRATEGIJA DJELOVANJA	VRIJEME	NOSITELJ
U odnosu na dijete: 1. Podrška djetetu u stvaranju navika zdravog načina života (higijena, prehrana, boravak na zraku, samozaštita). 2. Demonstracijske radionice za djecu vezane za održavanje higijene tijela. 3. Demonstracija održavanja brige o zubima. 4. Kontinuirani rad na jačanju sposobnosti djece na samozaštiti i izbjegavanju opasnih radnji u materijalnom okruženju i međusobnoj interakciji.	Radionica za djecu u 1. i 3. mj. Kontinuirano tijekom godine Demonstracijska radionica u 2. i 4. mj. Kontinuirano tijekom godine	Odgojitelji
U odnosu na odgajatelje i druge radnike: 1. Radni dogovori nakon posjeta vrtićkim skupinama za vrijeme konzumacije obroka, popodnevnog odmora i prema potrebi s ciljem dogovora o načinu realizacije procesa u skladu s potrebama djeteta. 2. Provođenje preventivnih mjera za sprečavanje bolesti i održavanje.	Kontinuirano tijekom godine Edukacija kuhinjskog osoblja u provedbi vanjskog stručnjaka edukatora	Odgojitelji, ravnatelj, pedagog
U odnosu na roditelje:	HACCAP-a	

1. Kontinuiranom suradnjom i kroz pisani materijal upoznati roditelje s provedbom aktivnosti i uključivati ih radi primjerene pripreme odjeće i obuće.		Tijekom godine i po potrebi	
NAČINI PRAĆENJA, EVALUIRANJA I DOKUMENTIRANJA	Promatranje i bilježenje usvojenih vještina. Kod djece: zabilješke odgajatelja o reakcijama djece na čitanje problemskih slikovnica. Praćenje usvajanja tehnike pravilnog pranja zubi. Praćenje održavanja dogovorenih aktivnosti i sadržaja u cilju održavanja higijene, zaštite i prehrane djece. Radni sastanci za odgajatelje i tehničko osoblje.		Odgojitelji
INDIKATORI POSTIGNUĆA	Djeca su usvojila predviđene kulturno-higijenske navike. Razvila su vještine samozaštite. Samostalno i pravilno peru zube. Odgojitelji na adekvatan način koriste dogovorene aktivnosti i sadržaje u radu s djecom.		

5.3. Skrb za djecu s posebnim potrebama

CILJ

Omogućiti i razvijati uvjete za kvalitetno uključivanje djeteta s teškoćama ili posebnim potrebama, razvijati kvalitetni sustav potpore razvoju djeteta u uvjetima integracije.

BITNE ZADACI	
U odnosu na dijete	Intenziviranje timskog praćenja djeteta s teškoćom u odgojno-obrazovnoj skupini.

	Podržavanje razvoja djeteta definiranjem jasnih i konkretnih ciljeva i aktivnosti u individualiziranom odgojno-obrazovnom planu rada s djetetom. Pravovremena identifikacija djece s posebnim potrebama, poduzimanje odgovarajućih mjera potpore.
U odnosu na odgajatelje i druge djelatnike	Razvijanje i jačanje kompetencija odgajatelja i drugih odraslih osoba u planiranju i provedbi individualnog i/ili individualiziranog rada s djetetom s teškoćom ili posebnom potrebom. Grupa potpore odgajateljima skupina u kojima su djeca s teškoćama socijalne komunikacije. Timski podupirati rad trećeg odgajatelja koji radi s djetetom s teškoćom ili posebnom potrebom. Osnaživanje odgajatelja u prepoznavanju ranih znakova odstupanja u razvoju, te prevenciji posebnih potreba u što ranijoj dobi.
U odnosu na roditelje	Razvijati suradnički odnos s roditeljima djece s posebnim potrebama kroz otvorenu i dvosmjernu komunikaciju. Jačati roditeljske kompetencije putem individualnog i/ili grupnog savjetodavnog rada. Pružiti psihološku podršku roditeljima.

STRATEGIJA DJELOVANJA	VRIJEME	NOSITELJ
U odnosu na dijete: 1. Provedba postupka pedagoške opservacije novoupisane djece s teškoćom ili posebnom potrebom. 2. Praćenje integracije djece s teškoćom, te njihovog rasta i razvoja. 3. Timska izrada vrtićkog nalaza i mišljenja za djecu s teškoćom. 4. Izrada, provedba i vrednovanje individualnih i individualiziranih programa u suradnji s odgajateljima i roditeljima. 5. Identifikacija djece s posebnim potrebama-sustavnim	Opservacijski period Listopad-prosinac Tijekom godine	Stručni suradnik, zdravstveni voditelj, odgajatelji

screeningom sveobuhvatno i pravovremeno otkrivati djecu s posebnim potrebama.		
U odnosu na odgojitelje: 1. Ujednačiti podatke o djeci s posebnim potrebama prema vrsti teškoća, dobivenih od strane odgojitelja i stručnog suradnika, pravovremenim razmjenjivanjem bitnih informacija. 2. Praktična i teoretska potpora odgajateljima u skupini u koju je upisano dijete s posebnim potrebama oko individualiziranog pristupa djetetu. 3. Individualne konzultacije vezane uz problematiku djece s posebnim potrebama. 4. Timski planirati, pratiti i evaluirati rad odgojitelja pomagača i suradnju-rad sa matičnim odgajateljima. 5. Periodički sastanci grupe potpore, podrška odgojiteljima skupina u kojima su djeca s teškoćama socijalne komunikacije. 6. Osiguravanje uvjeta za edukaciju odgojitelja na stručnim aktivima. 7. Edukacija na stručnim skupovima izvan vrtića. U odnosu na roditelje: 1. Individualne konzultacije i savjetodavni rad s roditeljima djeteta s posebnim potrebama. 2. Osnaživanje roditelja kroz radionice i/ili roditeljske sastanke. 3. Edukacija roditelja pismenim putem - preko letaka, objava stručnih materijala putem web stranice. Prema društvenoj sredini: 1. Suradnja s vanjskim specijaliziranim ustanovama vezano uz obradu i tretman djece s posebnim potrebama i teškoćama. 2. Suradnja sa Centrom za socijalnu skrb.	Početak i kraj pedagoške godine Tijekom godine Po potrebi Tijekom godine Tijekom godine Po potrebi Studen- siječanj Tijekom godine Po potrebi	Stručni suradnik, odgojitelji Pedagog (stručni suradnik) Stručni suradnik, odgojitelji

NAČINI PRAĆENJA, EVALUIRANJA I DOKUMENTIRANJA	Uvidi u odgojno-obrazovni proces. Razvojne i druge liste praćenja. Definiranje vrtićkih nalaza i mišljenja o djetetu. Individualni dosjei djece. Protokoli godišnje valorizacije.	Tijekom godine	Stručni suradnik, odgojitelji
INDIKATORI POSTIGNUĆA	Napredak pojedinog djeteta u cjelokupnom razvoju, a posebice u deficitarnim područjima. Kvalitetni individualizirani programi kojima se promišlja stručna potpora i strategija življenja pojedinog djeteta s posebnim potrebama (teškoćama) u vrtićkom okruženju. Partnerski, suradnički odnos svih sudionika.		

5.4. Pregled dinamike dnevnih rutina: kuhinja i tehničko osoblje

OPĆI CILJ	SPECIFIČNI CILJEVI
- planiranje pravilne prehrane u skladu s prehrambenim standardima - primjena standardiziranih sezonskih dnevnih jelovnika, osiguravanje hrane koja zadovoljava preporučene dnevne količine energije i prehrambenih tvari za djecu polaznike vrtića - osiguravanje hrane za djecu s posebnim potrebama u prehrani (alergije na hranu, intolerancija)	- pravovremeno i kvalitetno zadovoljavanje djetetovih prehrambenih potreba - daljnji rad na promicanju pravilne prehrane koja obuhvaća zdravstvene, kulturološke i obrazovne elemente u skladu sa znanstvenim spoznajama - prilagodba količine obroka djeci jasličke dobi, uvažavanje individualnih potreba i navika - izrada prilagođenih jelovnika za djecu s posebnim potrebama u prehrani - prema dogovoru s roditeljima i preporukama liječnika - nastaviti provođenje HACCP sustava
STRATEGIJA DJELOVANJA	

- primjena sezonskih dnevnih jelovnika prema propisanim normativima pri čemu skrbiti o dobi i specifičnim potrebama djece
- kontrola normativa po djetetu, te učešća bjelančevina, masti, ugljikohidrata, kalorija i smanjiti unos soli (osigurati zadovoljenje 75% potreba za hranom)
- zadovoljavanje potreba za nadoknadom tekućine - ponuda vode tijekom cijelog dana
- stjecanje navika zdrave prehrane u obilježavanju dječjih rođendana (svježe i suho voće, voćni napitci i sl.)
- unaprijediti nivo kulture prehrane - odrasli model djeci, upotrebu kompletnog pribora kod jela (ovisno o dobi djece)
- koristiti fleksibilan pristup tijekom konzumiranja obroka
- osigurati broj obroka prema dužini boravka djeteta u vrtiću
- praćenje osiguravanja i konzumiranja obroka kod djece sa posebnim potrebama u prehrani
- provedba antropometrijskih mjerenja za svako dijete (težina, visina)
- praćenje utjecaja prehrane na rast i razvoj djece
- provoditi aktivnosti u cilju smanjenja broja preuhranjene djece kroz suradnju sa roditeljima i zdravstvenim stručnjacima

OČEKIVANI ISHODI

- pravovremeno i kvalitetno zadovoljenje djetetovih potreba za hranom i tekućinom
- usvojene prehrambene navike i kultura jela
- pozitivni učinci pravilne prehrane na zdravlje djece i održavanje optimalne tjelesne težine
- podržavanje pravilne prehrane od strane roditelja, raznovrsna i kvalitetna prehrana
- dobri rezultati laboratorijskih analiza gotovih obroka u odnosu na nutritivnu i energetska vrijednost, te mikrobiološku čistoću pribora i opreme

5.5. Uvažavanje i provedba standarda na osiguranju higijensko-zdravstvenih uvjeta

SPECIFIČNI CILJEVI

- unaprjeđivanje provedbe rutinskih poslova u svim odgojnim skupinama
- promoviranje zdravih stilova življenja i razvoj životno važnih kompetencija djece

• razvijanje i unaprjeđivanje kvalitete rada u odnosu na provedbu njege i ostalih rutinskih poslova
STRATEGIJA DJELOVANJA
• utvrđivanje inicijalnog stanja provedbe rutinskih poslova u odgojno-obrazovnim skupinama neposrednim promatranjem i dokumentiranje uočenog • zajednička refleksija odgajatelja i stručnih suradnika u cilju utvrđivanja standarda kvalitete i indikatora postignuća u obavljanju rutinskih poslova • optimalna organizacija obroka, edukacija kuhinjskog i tehničkog osoblja u cilju utvrđivanja standarda kvalitete njihovih poslova • brifinzi i radni sastanci ravnateljice, zdravstvene voditeljice, odgajatelja i tehničkog osoblja • praćenje održavanja higijene unutrašnjeg i vanjskog prostora, ispravnog korištenja sredstava za rad i njihovo odlaganje • praćenje mikroklimatskih uvjeta u prostora u kojima borave djeca • praćenje provedbe životno-praktičnih i radnih aktivnosti u odnosu na pranja i dezinfekcije igračaka za djecu (sudjelovanje djece u istim) • praćenje pranja posteljine, pranja i dezinfekcije igračaka • praćenje higijene pri raspodjeli i serviranju hrane, pranju i dezinfekciji pribora za jelo • primjena HACCP-a u vrtiću i kontrola provođenja istog • evaluacijski upitnik za odgajatelje - individualna procjena provedbe rutinskih poslova prema definiranim standardima kvalitete
OČEKIVANI ISHODI
• kontinuirana primjena standarda kvalitete u svim odgojno-obrazovnim skupinama pri obavljanju rutinskih poslova • svakodnevna provedba životno-praktičnih i radnih aktivnosti u svim odgojnim skupinama • osigurana fleksibilna provedba dnevnog ritma

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

CILJ

Usmjeriti se na osvještavanje svog profesionalnog djelovanja i stručnog usavršavanja kako bi uočili nesklad između teorije i onog što realiziramo u praksi, te promjeni u cilju podizanja kvalitete - putem (samo)refleksije i (samo)evaluacije.

Kvalitetno inicijalno obrazovanje i kontinuirani profesionalni razvoj stručnih djelatnika vrtića imaju izravni utjecaj na implementaciju Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. U današnje vrijeme stručnjaci koji rade s djecom i obiteljima trebaju znanja, sposobnosti i vještine primjenjive u različite kontekste, često nepredvidive i drugačije od očekivane rutine. Za to je, osim dobrog vladanja fundamentalnim znanjima, potrebno izgraditi i nova znanja, te učiti kako ih primijeniti u aktualnom kontekstu. Kvalitetna odgojno-obrazovna praksa vrtića i kurikulum koji se iz nje generira ostvaruje se i razvija „iznutra“, od odgajatelja i drugih stručnih djelatnika vrtića, za što im je potrebno osigurati primjereno kontinuirano profesionalno učenje i razvoj. Područja i teme stručnog usavršavanja odgajatelja i stručnih suradnika usmjereni su na ostvarivanje područja kvalitete iz Razvojnog plana ustanove i izgradnju i sukonstrukciju kurikuluma ustanove Dječjeg vrtića „Mura“

Ove godine kao poseban prioritet je rad na promoviranju vrijednosti koje odražavaju temeljna načela odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi. Kod djece i s djecom razvijati i usvajati one vrijednosti koje su temeljne za razvoj ličnosti koja će biti sposobna uspostavljati demokratske odnose, odgojno-obrazovno djelovanje prema izgrađivanju ličnosti koja će odrasti u odgovornog građanina spremnost za izgradnju demokratskog društva.

U vrtiću koji je odgojno-obrazovno okruženje u kojem dijete ima višestruke prilike ostvarivati interakcije s drugom djecom i odraslima, važno je njegovati vrijednosti kao što su humanizam, tolerancija, odgovornost, identitet, autonomija, znanje i kreativnost. Navedene vrijednosti ključne su odrednice naše misije i vizije vrtića. Stoga je naš krajnji cilj kroz svakodnevne životne situacije, dnevne aktivnosti i rutine stjecati kompetencije za cjeloživotno učenje djece i odraslih.

Kako bi mogli s djecom i za djecu upravo kroz svakodnevne životne situacije i dnevne aktivnosti kvalitetno raditi na promoviranju vrijednosti važno je kontinuirano stjecati nova znanja i vještine, ali isto tako potrebno je da svi odrasli i sami osvještavaju kod sebe koliko i kako žive te vrijednosti. Osim rada na stručnoj literaturi u ovoj pedagoškoj godini sadržaje ćemo realizirati i kroz grupne oblike stručnog usavršavanja. Za različite sudionike bit će potrebne različite razine znanja i vještina, no svaki bi sudionik trebao dosegnuti svoje granice.

Tijekom pedagoške godine odgojno-obrazovnim radnicima omogućiti će se profesionalni i osobni razvoj i usavršavanje na suvremen način kroz obrazovanje po osobnom interesu i

izboru sadržaja edukacija. Izobrazba, odnosno investicija u ljudski potencijal doprinosi pozitivnim pomacima u kvaliteti i kvantiteti redovnog programa rada s djecom i uvođenju suvremenih spoznaja i metoda rada.

Na temelju članka 29. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju za sve odgojno-obrazovne djelatnike obavezno je individualno stručno usavršavanje. U tom pogledu radnici procjenjuju svoje potrebe, imaju slobodan izbor tema, vremensko trajanje, kao i mjesto usavršavanja. U tijeku jedne pedagoške godine, fond sati koji je određen za individualno stručno usavršavanje iznosi 10 sati. Stručno usavršavanje odgojitelja, stručnih suradnika, računovodstvenog referenta, kao i kuharice, provoditi će se putem seminara i stručnih aktivna izvan Ustanove, prema katalogu stručnih skupova. Nova saznanja i iskustva s tih skupova biti će prezentirana na stručnim aktivima na nivou ustanove.

Stručno usavršavanja provodit će se na dvije razine: na razini zajedničkog iskustvenog učenja (edukativne skupine i sastanci za timsko planiranje i refleksiju) i na razini osobnog angažmana odgojitelja (rad na stručnoj literaturi i kroz sudjelovanje na stručnom usavršavanju izvan ustanove).

Sukladno katalogu stručnog usavršavanja AZOO-a i organizacijskim mogućnostima odgajatelji će prisustvovati stručnim skupovima.

Odgajatelji će za pripremu svojih tema stručnog usavršavanja koristiti literaturu na odabrane teme iz vrtićke i gradske knjižnice i upisati je u program stručnog usavršavanja. Usavršavanje se odnosi na teoretski i praktični pristup temi, tako da svaki odgojitelj iznosi svoju temu i kroz praktične aktivnosti koje je primijenio u radu s djecom u skupini, te izlaže svim odgajateljima na zajedničkim satovima stručnog usavršavanja kako bi svi zajedno dobili nešto novo od individualnog stručnog usavršavanja svakog odgojitelja.

Stručno usavršavanje ostvaruje se kroz:

- odgojiteljska vijeća (tijekom godine planira se održati 6 sjednica Odgojiteljskog vijeća),
- skupno stručno usavršavanje u vrtiću (stručni aktivni, radionice),
- skupno stručno usavršavanje izvan vrtića (stručni skupovi ravnatelja, odgojitelja, pedagoga, savjetovanja, aktivni, stručno-zdravstveni skupovi, seminari, psihološke radionice, simpoziji, regionalna savjetovanja),
- stručna i studijska putovanja,
- individualno usavršavanje putem čitanja stručne literature i časopisa.

Nositelji aktivnosti: ravnateljica, pedagog, računovodstveni referent, odgojitelji, spremačica, kuharica, pomoćna kuharica.

Vrijeme ostvarenja: tijekom pedagoške godine.

INDIVIDUALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

Tijekom čitave godine pratiti ćemo recentnu i aktualnu literaturu i periodiku, te svoja iskustva i razmišljanja podijeliti s ostalim djelatnicima i ono pozitivno implementirati u praksi. Unutar tima, bitno je nastojati osnaživati i poticati jedni druge na putu ka kritičkom razmišljanju i samovrednovanju.

ODGOJITELJSKA VIJEĆA

Na kojima ćemo raditi analize ostvarivanja godišnjih zadataka s ciljem unapređenja odgojno-obrazovne prakse i omogućiti problemski pristup pojedinim temama vrtićkog kurikulumu.

EKSTERNI OBLICI STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Prisustvovati ćemo stručnim skupovima, predavanjima, seminarima, regionalnim supervizijskim susretima.

INDIVIDUALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

Tijekom čitave godine pratiti ćemo recentnu i aktualnu literaturu i periodiku, te svoja iskustva i razmišljanja podijeliti s ostalim djelatnicima i ono pozitivno implementirati u praksi. Unutar tima, bitno je nastojati osnaživati i poticati jedni druge na putu ka kritičkom razmišljanju i samovrednovanju.

INTERNI STRUČNI AKTIVI

Odnosno, stručna predavanja o suvremenim spoznajama i iskustvima odgojne prakse s ciljem jačanja stručnih kompetencija odgojitelja i stručnih suradnika kroz edukacije, iskustveno učenje i timski rad. Nakon održanih stručnih aktivnosti nastojati ćemo razmišljanjima, diskusijama i promišljanjima razmijeniti iskustva, iznijeti svoja razmišljanja i dati konstruktivne prijedloge za daljnji rad. Vrijedne spoznaje dobivene na stručnim aktivnostima nastojati ćemo implementirati u neposredan rad s djecom.

BITNE ZADAĆE
Intenzivirati refleksivne aktivnosti, individualne i grupne, kao prilike za: *kritičko preispitivanje osobnih profesionalnih postignuća, *realno planiranje rasta i razvoja.

Sustavno razvijati sposobnosti prepoznavanja autentične razine podražljivosti i stručnih kompetencija.

Odgajateljsko vijeće	VRIJEME	NOSITELJI

1. Utvrđivanje prijedloga kodeksa komuniciranja i djelovanja radnika u DV „Mura“, Maškare-radionica, seoba vrtića u školu	siječanj	Ravnateljica, odgojitelji
2. Utvrđivanje Prijedloga Godišnjeg plana i programa rada DV „Muru“ za 2023./2024. g., Izvješće sa edukacija, Nastup Uskrsni ponedjeljak -KUD	veljača	Ravnateljica, odgojitelji
3. Upisi u Dj.vrtić „Mura“, Majčin dan, Dan obitelji	ožujak/travanj	Ravnateljica, odgojitelji, pedagog
4.Olimpijada, Izlet	svibanj	Ravnateljica, odgojitelji, pedagog
5.Rezultati upisa, Godišnji odmori, Organizacija rada ljeti Prijedlog organizacije rada za 2024./2025.g.	lipanj	Ravnateljica, odgojitelji, pedagog

Sukladno katalogu stručnog usavršavanja AZOO-a i organizacijskim mogućnostima odgojitelji će prisustvovati stručnim skupovima.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

CILJ

Ravnopravnom i recipročnom uspostavom suradničkih odnosa s roditeljima stvarati partnerske odnose u kojima im je omogućeno sudjelovanje u kreiranju kurikulumu vrtića i suodlučivanje o pitanjima koja se izravno tiču življenja i učenja njihova djeteta u vrtiću.

Jedan od najvažnijih oblika suradnje u vrtiću je suradnja s roditeljima. Od prvih individualnih razgovora prilikom upisa nastojimo roditeljima pristupiti iskreno, srdačno i realno postaviti činjenice pozitivnih i negativnih strana vrtića, te ostaviti roditelju dovoljno vremena boraveći s njime u skupini da odluči je li naš vrtić pravo mjesto za njihovo dijete i jesu li odgajatelji u toj skupini ti koji ulijevaju povjerenje i stručnost za brigu o njihovom djetetu.

Osobito nam je važno informirati roditelje o našem odgojno-obrazovnom radu i pravilima vrtića kako bi svaki sudionik odgojno-obrazovnog procesa imao jasna saznanja o svojim pravima i obvezama.

Osim individualne suradnje, važno nam je da se što više roditelja odazove na roditeljske sastanke, radionice, stručne tribine, kako bi razmijenili iskustva u odgoju, prikazali način na koji radimo kroz foto i video materijal i o tome diskutirali, ispunili ankete i dobili povratnu informaciju o svojim pozitivnim i negativnim aktivnostima.

Suradnja s roditeljima planira se u svim koracima programa, počevši od rezultata identifikacije do sudjelovanja u kreiranju, praćenju i vrednovanju programa, tijekom i na kraju pedagoške godine. Kroz različite oblike suradnje (radionice, predavanja, obavijesti i drugo) roditelji će biti informirani o planiranim aktivnostima i dobivati povratnu informaciju o realiziranim sadržajima i aktivnostima, te djetetovim postignućima. Roditeljima će biti omogućeno individualno savjetovanje i potpora, a baviti ćemo se temama vezanima uz osobitosti razvoja, interesa i osobnosti djeteta.

Tijekom pedagoške godine svaki odgojno-obrazovni radnik mora održati barem dva roditeljska sastanka. U kolovozu i rujnu to su informativni sastanci za roditelje novoupisane djece. Roditeljski sastanci mogu biti informativnog tipa (aktualna zbivanja u skupini, predstave, svečanosti, izleti, ritam dana u vrtiću i sl.) ili komunikacijskog tipa (obrada neke stručne teme od strane odgajatelja ili stručnog suradnika uz aktivno uključivanje roditelja kroz igru i diskusiju).

Posredan oblik suradnje s roditeljima ostvaruje se putem "*Kutića za roditelje*". U njima roditelji mogu pročitati koje se aktivnosti provode u skupini, izjave djece o nekoj temi, kao i obradu neke stručne teme o odgoju, njezi, rastu i razvoju djeteta. Stručni djelatnici koji rade neposredno u skupini u "kutiće" unose i aktualnosti vezane za događanja u njihovoj skupini, kao i pojedine stručne članke prema svojem odabiru ili prema odabiru stručnog suradnika.

Ravnopravnom i recipročnom uspostavom suradničkih odnosa sa roditeljima stvarati partnerske odnose u kojima im je omogućeno sudjelovanje u kreiranju kurikulumu vrtića i suodlučivanje o pitanjima koja se izravno tiču življenja i učenja njihova djeteta u vrtiću.

Dio suradnje koja se odnosi na obavijesti odvija se preko oglasne ploče, viber grupe, inter.stranice Općine/dj.vrtića

Stručni suradnik će na roditeljskim sastancima i na radionicama pripremiti teme:

- Roditelji - partneri u odgoju djece,
- Kako pomoći djetetu da se suoči s ljutnjom,

- Priprema za polazak u školu,
- Poticanje emocionalnog i socijalnog razvoja, te ostale teme prema konkretnim situacijskim potrebama.

Bitne zadaće:

- ostvariti partnerski odnos s roditeljima,
- pružiti potporu, pobuditi povjerenje roditelja u Ustanovu,
- obogatiti kvalitetu komunikacije na relaciji Vrtić-obitelj,
- pojačati informiranje roditelja i učiniti ga sadržajnijim, privlačnijim, poticajnijim i dosljedno podržavajućim,
- poticati roditelje na sudjelovanje u aktivnostima u Vrtiću,
- promicati duh i načela odgoja za demokraciju, građansko društvo, a posebno prava djeteta.

BITNE ZADAĆE	
U odnosu na dijete	- stvoriti sliku o djetetovom položaju u obitelji i njegovim oblicima - Ponašanja - pomoći roditeljima u prilagodbi djeteta na nepoznatu okolinu i ljude koji u njoj djeluju - savjetovati roditelje o uključivanju djeteta u razne programe u vrtiću i izvan njega u drugim ustanovama
U odnosu na odgojitelje i druge radnike	- dobro poznavati potrebe, interese i sposobnosti roditelja s kojima surađujemo i pružati im potporu u odgoju i obrazovanju njihovog djeteta - pojačati nastojanja za veću inicijativu i uključivanje roditelja u sve oblike suradnje - pridavati važnost iskazanom stavu, mišljenju i osjećajima roditelja radi postizanja zajedničkog cilja
U odnosu na roditelje	- zajednički stvarati uvjete za što jasnije određenje do koje razine svakoga pojedinog zadatka idu roditelji, a od koje preuzimaju odgojitelji (svatko u svojoj ulozi) - regulacija budućeg odgojnog

	djelovanja - objektivnost i sposobnost za razmjenu informacija (povjerenje, otvorenost i tolerancija) - potpora i edukacija roditelja		
STRATEGIJA DJELOVANJA	VRIJEME	NOSITELJ	
1. Roditeljski sastanci 1.1. Na razini vrtića za roditelje sve djece , svih polaznika dječjeg vrtića „Mura“ Teme: Upoznavanje sa novom ravnateljicom Dj.vrtića „Mura“ Karakteristike odgojno-obrazovnog rada. Organizacija odgojno-obrazovnog procesa Informiranje roditelja u pripremi i spremnosti djece za polazak u školu.	Od siječnja do lipnja	Ravnatelj, Opć.načelnik Odgojitelji Pedagog	
1.2. Plenarni roditeljski sastanci na razini grupe - odvijat će se prema planu i programu roditeljskih sastanaka za pojedinu odgojnu skupinu - u jaslicama i vrtiću će se održati po 3 roditeljska sastanka - komunikacijski roditeljski sastanci u dogovoru s roditeljima, prema potrebama grupe - zajednička druženja, prezentacija postignuća djece, završne svečanosti... - radionice, tematski roditeljski sastanci...	Od siječnja do lipnja	Odgojitelji Roditelji Pedagog	
2. Ciljani individualni razgovori - kroz svakodnevnu razmjenu informacija kod dolaska i odlaska djece - na planiranim konzultativnim razgovorima uz sudjelovanje oba roditelja i odgojitelja iz grupe	Po potrebi		

- Najmanje jednom godišnje obaviti razgovor sa roditeljima svakog pojedinog djeteta - Individualni razgovori roditelja i stručnog suradnika prema uočenom problemu 2.1.Ciljani savjetodavni razgovori - po potrebi i tematici - rješavanje problema nastalih u vrtiću ili van njega - po potrebi pomoć, savjet i prisustvovanje nekog od članova stručnog tima (pedagog) Sudjelovanje roditelja u programskim aktivnostima Akcije humanitarnog karaktera. Sudjelovanje na raznim radionicama. Zajednički posjeti, izleti (pomoć u organizaciji...) Aktivno uključivanje u planiranje odgojno-obrazovnog rada i sukonstrukcija u obogaćivanju prostorno-materijalnog okruženja. Sudjelovanje u raznim aktivnostima s djecom (boravak na radu i igri s djecom u skupini, u natjecanjima, prezentaciji svog zanimanja...). Zajednički rad na projektima i prezentacija postignuća. Razne sakupljačke aktivnosti, donacije, usluge različitog tipa. Ogledne aktivnosti sa djecom u grupi. Zajedničke radionice, druženja i slavlja djece, roditelja i odgojitelja Proslava imendana i rođendana djece u vrtiću. Obilježavanje važnih datuma i blagdana. Završne svečanosti. Prikaz postignuća djece kroz godinu. Dan dječjeg vrtića. Božićna priredba Zajednički izlet, posjete...	Kroz cijelu godinu	Ravnatelj Pedagog Odgojitelji
	Po potrebi	Odgojitelji
	Kroz cijelu godinu	Pedagog Ravnatelj
	Po dogovoru	

Razne manifestacije i slavlja u vrtiću i lokalnoj zajednici.		Kroz cijelu godinu	
		Kroz cijelu godinu	
NAČINI PRAĆENJA, EVALUIRANJA I DOKUMENTIRANJA	Anketiranje roditelja i odgojitelja putem ciljanih upitnika po pojedinim područjima i radu vrtića. Analiza dobivenih rezultata i usporedba njihovih procjena. Praćenje uključenosti roditelja u vrtićki program.	Kroz cijelu godinu	Pedagog Odgojitelji Ravnatelj
INDIKATORI POSTIGNUĆA	Ocjena roditelja o kurikulumu vrtića i ostvarenoj suradnji kroz godinu. Uključenost roditelja u sve ponuđene segmente odgojno-obrazovnog procesa. Postotak vlastite inicijative roditelja u unapređenju prostorno-materijalne sredine. Zadovoljstvo interakcijom i komunikacijom na relaciji vrtić - roditelji. Sudjelovanje u posebnim oblicima suradnje u organizaciji djelatnika vrtića ili samih roditelja. Sugestije i mišljenja roditelja.		

Naziv skupine	Odgajatelji	Planirani roditeljski sastanci i radionice	Vremenik
---------------	-------------	--	----------

JASLIČNA SKUPINA		<i>Informativni roditeljski sastanak o</i> Proslava rođendana vrtića, druženje djece i roditelja Osvrt na pedagošku godinu i postignute rezultate, ljetna organizacija vremena Godišnja valorizacija odgojno- obrazovnog rada Završna priredba	Siječanj Travanj Lipanj
MLAĐA SKUPINA		Informativni roditeljski sastanak - kućni red, dnevni ritam, psihofizičke osobine djece u dobi od 3-4 godine Proslava rođendana vrtića, druženje djece i roditelja Osvrt na pedagošku godinu i postignute rezultate, ljetna organizacija vremena Godišnja valorizacija odgojno- obrazovnog rada Završna priredba	Siječanj Travanj Lipanj
STARIJA SKUPINA		Informativni roditeljski sastanak - kućni red, dnevni ritam, psihofizičke osobine djece u dobi od 6 godina Proslava rođendana vrtića, druženje djece i roditelja Osvrt na pedagošku godinu i postignute rezultate, ljetna organizacija vremena	Siječanj Travanj Lipanj

		Godišnja valorizacija odgojno-obrazovnog rada Završna priredba	

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

CILJ

Većim, raznolikijim povezivanjem i češćom suradnjom s čimbenicima iz lokalne društvene sredine utjecati na interes i zanimanje djece za neposredno okruženje u kojem žive i rastu, polazeći od slike o djetetu kao osobi koja ima stalnu potrebu za istraživanjem i učenjem.

Pretpostavke za građenje i održavanje suradničkih/partnerskih odnosa su poštovanje, prihvaćanje različitosti, ohrabrivanje, podržavanje, aktivno slušanje i ostala ponašanja koja omogućavaju reciprocitet u razmjeni informacija u svezi s djetetom, te primjereno i usklađeno odgojno-obrazovno djelovanje prema djetetu, sve s ciljem djetetove dugoročne dobrobiti.

BITNE ZADAĆE	
U odnosu na dijete	- povezivati socijalno i konkretno učenje za životne situacije i razvijanje zajedništva na lokalnoj razini - upoznavanje djece s procesom društveno-ekonomske transformacije kako bi shvatila da njeni sudionici nisu objekti, već prije svega subjekti tog procesa - razvijati demokratski, partnerski odnos između djece i čimbenika društvene sredine
U odnosu na odgojitelje i druge radnike	- prakticirati i razvijati otvorenost prema raznolikim oblicima suradnje kojima gradimo uspješne odnose - pokazati zanimanje i pridavati važnost njihovom uključivanju u naš odgojno-obrazovni proces

	- davati im povratnu informaciju o tome kako smo doživjeli, percipirali i razumjeli njihovo sudjelovanje u poboljšanju vrtićkog kurikulumu	
U odnosu na roditelje	Uključiti roditelje u: - pedagošku svakodnevnicu vrtića i zajednicu u kojoj žive - percipiranje u događanjima, problemima i temama iz neposredne socijalne sredine - prezentiranje svojih specifičnih znanja i vještina	
ČIMBENICI	NOSITELJI SURADNJE	SVRHA SURADNJE
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, AZOO	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Zajedničko unapređenje odgojno-obrazovnog procesa. Realizacija stručnog usavršavanja u i van vrtića. Stručne sugestije, prijedlozi, inovacije, savjetovanja i stručna pomoć u radu. Razmjena informacija i stručnih materijala.
Općinsko vijeće	Ravnatelj	Financijska pomoć u unapređenju vanjskog prostorno-materijalnog konteksta. Sudjelovanje na lokalnim manifestacijama i obilježavanje prigodnih datuma i događanja. Usklađivanje problematike djelatnosti vrtića sa potrebama stanovnika Općine.
Razne inspekcijske službe	Ravnatelj, tajnik/računovodstveni djelatnik, tehničko osoblje	Uvid u djelatnost vrtića. Djelovanje po zakonima i propisima. Kontrola prehrane. Sanitarna kontrola. Kontrola zaštite na radu. Kontrola protupožarne zaštite.

Centar za socijalnu skrb	Ravnatelj, pedagog	Suradnja u ostvarivanju prava i zaštite djece. Praćenje djece iz socijalno depriviranih obitelji i svih ostalih.
Ustanove za zaštitu tjelesnog i psihološkog zdravlja djeteta	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Zdravstveni pregledi djece pred polazak u školu. Hitni medicinski zahvati (povrede djece...). Preventiva zdravlja djece. Savjetovanje u radu s djecom sa posebnim potrebama.
Ured dječje pravobraniteljice	Ravnatelj, pedagog	Suradnja u oživotvorenju dječjih i obiteljskih prava. Pravno-stručna pomoć u tumačenju i djelovanju institucija koja pravno i opravdano djeluju u prilikama ugrožavanja dječjeg integriteta i prava.
OŠ Goričan	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Boravak u OŠ -privremeno zbog nadogradnje vrtića Uspostavljanje i osmišljavanje stručne suradnje. Nazočnost djece starije odgojno-obrazovne skupine u nastavi u četvrtim razredima - suzbijanje straha od škole. Boravak školske djece u vrtiću - igra. Upoznavanje roditelja s pripremama djece za polazak u školu.
Muzeji	Ravnatelj, odgojitelji	Ugovaranje, realizacija posjeta djece st.skupine (Noć muzeja, izlet)
Knjižnica OŠ Goričan i Knjižnica Goričan	Odgojitelji, ravnatelj	Realizacija čitanja priče, radionice
Kazalište	Ravnatelj, odgojitelji	Organizacija i realizacija predstava prema ponudi.
Izleti	Ravnatelj, odgojitelji	Organizacija i realizacija izleta, posjeta, prema potrebama.

Učiteljski fakultet u Zagrebu, Petrinji i Čakovcu	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Edukacije. Istraživanja
Mediji	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Prezentacija postignuća vrtića.
Udruge	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Obilježavanje njihovog dana. Obostrani posjeti. Humanitarno djelovanje. Zajedničke radionice, predstave...
Organizacije	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji	Posjeti i razgledavanje neposrednog okružja i procesa rada. Sudjelovanje u unapređenju odgojno-obrazovnog rada.
Dobavljači	Ravnatelj, pedagog, odgojitelji, pomoćno osoblje	Nabava didaktike, potrošnog materijala i namirnica.
Izvođači radova	Ravnatelj, vanjsko osoblje stručnog profila	Pravovremeno otklanjanje kvarova. Praćenje tijekom izvođenja radova.
Ostali čimbenici	Svi radnici prema potrebi	Svi neplanirani kontakti i suradnja u svrhu dobrobiti djece, roditelja, radnika...

Nositelji aktivnosti: ravnateljica, stručni suradnik, odgojitelji, roditelji.

Vrijeme ostvarenja: tijekom pedagoške godine.

8.1. Kulturna i javna djelatnost vrtića

CILJ

Ponudom različitih programa i događanja omogućiti djeci integraciju različitih područja učenja, prirodnog stjecanja znanja i iskustava u poticajnom okruženju, a sve to kroz socijalnu dimenziju razvoja djeteta (međusobno druženje djece različite dobi i sposobnosti, suradničko učenje...).

Načelna suglasnost roditelja za sudjelovanje djece i moguću razinu roditeljskog sudjelovanja. Tada se utvrđuje ukupan broj i kontinuitet događanja kroz godinu. Konkretno odluke roditelji potvrđuju potpisom uz aktualnu ponudu.

ORGANIZACIJA DOGAĐANJA ZA DJECU	
Kulturno-umjetnička događanja	U prostorima vrtića održat će se kazališne predstave vanjskih kazališnih grupa. Djeca će prisustvovati na jednoj predstavi van vrtića (u kazalištu) i prema pozivu škole.
Sportsko-rekreativni programi	IZLET: - u svibnju (za stariju odgojno-obrazovnu skupinu) NATJECATELJSKE IGRE: - za Dan sporta i Hrvatskog olimpijskog dana na našem igralištu
Posjete, susreti, druženja i slavlja	POSJETI: - OŠ Goričan (skupine pred polazak u školu) - posjet Knjižnici Goričan - šetnje naseljem, kroz park - blagdanska druženja i radionice s roditeljima i djecom
JAVNE PREZENTACIJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	
Izložbe na razini vrtića i Općine	- foto dokumentacija djece u aktivnosti i likovnih uradaka na razini skupine, vrtića - prikaz zbivanja i aktivnosti vrtića u kutićima za roditelje - plakatni rad i likovno stvaralaštvo djece i odgojitelja
Aktivno sudjelovanje u stručnim skupovima, prikazi u medijima, sudjelovanje u javnim natjecajima	- sudjelovanje u raznim likovnim i drugim natjecajima na nivou Županije i RH - sudjelovanje u natjecajima raznih ustanova i radnih organizacija za dodjelu donacija za naše vrtićke programe
Javni nastupi djece i odgojitelja na vrtićkim manifestacijama i u humanitarnim akcijama	- na raznim humanitarnim akcijama - na Danima dječjih vrtića, Danima sporta, Danima kruha, Međunarodnom danu djeteta, Danu Europske mobilnosti, Maškare, Dan planeta Zemlje i drugi...
OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH DATUMA I BLAGDANA	
Prigodni datumi	- obilježavanje prema grupnom i vrtićkom

	kalendaru značajnih događanja i nadnevaka. - sudjelovanje u tradicijskim događanjima. - nazočnost roditelja i djece ponuđenim događanjima van vrtića.
Tradicionalna događanja u vrtiću	- zajednička druženja djece i roditelja na završnim svečanostima

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u vrtiću dinamičan je, ovisan o nizu čimbenika (veličina, uvjeti, lokacija, vizija, ljudski potencijali, osnivač, ustroj itd.) i specifičan za svaku ustanovu pa je iznimno značajna unutarnja procjena kvalitete ustanove u skladu s važećim parametrima (kriterijima/indikatorima/standardima). Osim unutarnje (samo)procjene, vrtići podliježu i stalnom vanjskom vrednovanju čiji su kriteriji unaprijed poznati (dogovoreni) i međusobno usklađeni. Unutarnja i vanjska (samo)procjena kvalitete ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja obuhvaća: cjelinu (ukupnost funkcioniranja ustanove - pravna uređenost, primjena pedagoškog standarda, ukupna kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa itd.), pojedine segmente - praćenje napredovanja djece, poštovanje prava djece, roditelja i ostalih čimbenika, inkluzija djece s posebnim potrebama, usavršavanje stručnjaka u ustanovi itd.

9.1. Vanjsko vrednovanje

Nadzor nad provedbom Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br. 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22) i propisa donesenih na temelju njega, obavlja Ministarstvo nadležno za obrazovanje.

Inspekcijski nadzor provodi prosvjetna inspekcija u skladu sa Zakonom o prosvjetnoj inspekciji (Narodne novine br.: 61/11, 16/12). Stručno-pedagoški nadzor nad radom odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja provode u granicama djelokruga Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, stručno-pedagoški nadzornici i druge stručne osobe koje ovlasti ministar nadležan za obrazovanje, a u pravilu su to viši savjetnici u Agenciji za odgoj i obrazovanje (AZOO).

Način obavljanja stručno-pedagoškog nadzora, te prava, dužnosti i ovlasti stručno-pedagoških nadzornika i drugih osoba ovlaštenih za stručno-pedagoški nadzor uređeno je Zakonom o stručno-pedagoškom nadzoru (Narodne novine br.: 73/97) i Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje (Narodne novine br.: 85/06).

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br.: 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22), u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu i prehranu djece, obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo - zdravstvena inspekcija.

Sanitarni inspekcijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br.: 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22), u dijelu koji se odnosi na prehranu djece, obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo - sanitarna inspekcija.

Nadzor nad stručnim radom u primjeni istog Zakona, u dijelu koji se odnosi na socijalnu skrb djece, organizira i provodi ministarstvo nadležno za socijalnu skrb.

Vanjsko vrednovanje, te pomoć dječjim vrtićima u samovrednovanju i razvoju temeljenom na rezultatima standardiziranih testiranja provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO).

Javnu odgovornost za kvalitetu rada i procesa uz odgajatelja, snose ravnatelji i timovi stručnih suradnika: pedagog, psiholog, zdravstveni voditelj, defektolozi raznih profila, liječnik, socijalni djelatnici i drugi. Oni svojim zajedničkim djelovanjem moraju pridonositi ostvarenju svih funkcija dječjeg vrtića, od programiranja, praćenja, ostvarivanja, ocjenjivanja postignutog, stručnog unapređivanja i usavršavanja, bibliotečno-informacijsko-dokumentacijskog djelovanja, do povezivanja obiteljskog odgoja s institucionalnim, ne samo vrtićkim, nego i drugim prosvjetno-kulturnim činiocima u vertikali i horizontali odgojno-obrazovnog sustava.

9.2. Unutarnje vrednovanje - Samovrednovanje programa

Samovrednovanje je sustavan, unutrašnji proces usmjeren na osvjetljavanje trenutnog stanja u ustanovi, na osvještavanje pozitivnih postignuća, detektiranje problema i predlaganje strategija njihova rješavanja, te unapređivanje postojećeg stanja. U procesu samovrednovanja sudjeluju svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa (djeca, zaposlenici i roditelji), te se provodi prema unaprijed utvrđenoj metodologiji i u skladu s poznatim/dogovorenim kriterijima (područjima vrednovanja).

Vrednovanje svoga rada i rada skupina, analiziramo i procjenjujemo njegovu uspješnost nakon svakog mjeseca, a osobito tromjesečja. Takav način analize rada i vrednovanja učinjenog i ne učinjenog pomaže nam oko dogovora za slijedeće razdoblje i otvara mogućnost komparacije rada i iskustva odgojitelja u pojedinim aktivnostima, problemima ili dobrim aktivnostima koje možemo primijeniti i nadograditi. Raditi ćemo na dokumentiranju aktivnosti i opažanju djece kako bi lakše vrednovali rad djeteta i cijele skupine, napredak ili probleme pojedine skupine ili djeteta pojedinca, što nam uvelike pomaže u kreiranju aktivnosti i prilagođavanju individualnih aktivnosti za pojedino dijete, ovisno o njegovim mogućnostima. Odgojitelji će svaki u svojoj skupini izraditi sustav vrednovanja za svoju skupinu i prema svojoj organizaciji aktivnosti, dobi djece i specifičnostima. Stručni suradnik- pedagog će vršiti vrednovanje djece primjerenim testovima, te pomoći u radu s djecom i roditeljima.

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije koje omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a samim time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju. Dokumentiranje pridonosi kreiranju kulture uključenosti i dijaloga između svih sudionika u vrtiću.

Dokumentiranje ćemo provoditi kroz različite oblike: pisane anegdotske bilješke, dnevnike, transkripte razgovora s različitim subjektima i sudionicima u odgojno-obrazovnom procesu, dječje likovne radove, grafičke prikaze dobivenih rezultata, audio i video zapise, protokole praćenja, ankete i drugo. Dokumentiranje omogućuje odgojiteljima bolje razumijevanje djeteta u odgojno-obrazovnom procesu, razumijevanje kvalitete okruženja za učenje i kvalitete njegovih intervencija, omogućava procjenjivanje aktualnog znanja i razumijevanje djece, te modificiranje složenosti ponuđenih materijala i aktivnosti. Ono je ujedno i specifična potpora odgoja i učenja djece, usklađeno s njihovim individualnim i razvojnim mogućnostima, kognitivnim strategijama i drugim posebnostima. Omogućuje razumijevanje tijeka aktivnosti, te promišljanje načina podrške njihova razvoja.

Proces praćenja i vrednovanja sastavni je dio osiguranja kvalitete rada ustanove za rani odgoj. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja pruža stručnu pomoć i savjetodavnu podršku u provedbi procesa samovrednovanja.

Vrednovanje i dokumentiranja programa vršiti će se radi:

- a) procjene postignuća i kompetencija djece,
- b) oblikovanje kurikuluma,
- c) partnerstva s roditeljima i komunikacije sa širom socijalnom zajednicom.

Oblici dokumentacije koje ćemo koristiti su sljedeći:

- *individualni i zajednički uratci djece* - najčešće se radi o proučavanju likovnih radova djece (slika i crteža) koje odgojitelji ne gledaju isključivo sa estetskog i umjetničkog stajališta, već u njima nastoje prepoznati je li dijete prikazalo nešto realno ili se služi simbolima, te kako razumije određeni problem.

- *fotodokumentacija* - fotografiranje različitih aktivnosti djece omogućuje odgojitelju prisjećanje na vrste ponuđenih i korištenih materijala, te nastale trodimenzionalne radove djece. Fotografije pružaju svojevrsan uvid u ono čime se dijete bavilo i do kakvih je spoznaja došlo.

- *videodokumentacija* - videodokumentacijom odgojitelj bilježi međusobne interakcije djece i komunikaciju djece s odraslima u skupini. Odgojitelju pruža mogućnost da sagleda samog sebe, vlastite postupke, reakcije i kvalitetu komunikacije u radu s djecom. Na taj se način potiču i razvijaju njegove refleksivne kompetencije.

- *prikupljanje dječjih izjava i transkripti međusobnih razgovora djece* - bilježenje razgovora djece koristi odgajatelju za bolje i pažljivije slušanje djeteta i razumijevanje procesa njegova učenja.

Navedene vrste dokumentacije služiti će odgojtelju kao alat za bolje razumijevanje djeteta, njegovih potreba, interesa i razvojnih mogućnosti, na čijim temeljima će zatim planirati daljnje aktivnosti i poticaje. Razumijevanje djeteta imati će utjecaja i na kvalitetnije i raznovrsnije oblikovanje djetetovog prostorno-materijalnog okruženja, odnosno unošenje promjena u prostor, te stvaranje materijalnih uvjeta koji potiču dijete na istraživanje i „učenje činjenjem“.

Smatramo da će ovakav način rada imati višestruku dobrobit. Dobrobit u odnosu na dijete jest da dijete uči osvještavati vlastiti proces učenja. Odgojatelj osvještava kvalitetu svog rada i postaje refleksivni praktičar, a roditelj dobiva uvid u kulturu učenja vlastitog djeteta i svoje roditeljske uloge.

Nositelji aktivnosti: ravnatelj, pedagog, odgojitelji.

Vrijeme ostvarivanja: tijekom pedagoške godine.

10. FINANCIRANJE PROGRAMA

Rad dječjeg vrtića „Mura“ financira se iz sredstava proračuna Općine Goričan (sukladno Programu javnih potreba u djelatnosti predškolskog odgoja), Ministarstva odgoja i obrazovanja

i učešćem roditelja, te iz drugih zakonom dopuštenih izvora. Općina Goričan će u svom proračunu osigurati sredstva i sufinancirati roditelje djece sa područja istoimene općine, a u iznosu predviđenim Odlukom o ekonomskoj cijeni i o sufinanciranju.

11. ZAKLJUČAK

Program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja ćemo provoditi polazeći od stvarnih potreba djeteta i njegovih mogućnosti i osobnosti u stalnoj dinamičnoj interakciji s obitelji i okruženjem, koristeći pri tom iskustva suvremenih koncepcija predškolskog odgoja i obrazovanja.

Prateći suvremene tendencije razvoja dječjih vrtića u kojima djeca i odrasli žive životom obitelji, Dječji vrtić „Mura“ ići će tim smjerom, kako bi se u njemu svi dobro poznavali, razumijevali i surađivali.

Radit ćemo na podizanju jačanja stručnih kompetencija odgajatelja, uočavanja dijelova procesa koje je potrebno unapređivati (osobito zbog većeg broja novozaposlenih radnika), prihvaćanje timskog i grupnog rada kao nužnosti u tom procesu, te korištenje objektivnog instrumentarija i načina procjenjivanja kvalitete rada kao polazište za pozitivne promjene.

Također će nam u fokusu biti i komunikacija unutar vrtića, odraslih međusobno, kao i odraslih s djecom. Vrijednost koja usmjerava naše odgojno-obrazovno djelovanje je kontinuirano promišljanje o važnosti rane i predškolske dobi, te kako ono što dijete u toj dobi doživljava, iskusi i nauči, ima značajnu ulogu u njegovom razvoju, ali i životu, općenito. Dječji vrtić treba biti mjesto u kojem će se svakom djetetu omogućiti optimalan i cjelovit razvoj, zadovoljavanje potreba i prava. Budući da vrtić predstavlja institucijski rani i predškolski odgoj i obrazovanje, te skrb o djeci, smatra ga se dopunom obiteljskom odgoju, što nam nameće obvezu partnerskog odnosa s roditeljima i širom društvenom zajednicom.

12. PRIVITAK

12.1. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJA

12.2. FIZIČKA SIGURNOST DJETETA

12.3. MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE

DJEČJEG VRTIĆA „MURA“

12.1. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJA

Tijekom cijele godine ravnatelj sudjeluje u planiranju i programiranju, organiziranju rada vrtića, administrativno računovodstvenim poslovima, surađuje s drugim ustanovama, zastupa i predstavlja ustanovu, upućuje zaposlene na stručno usavršavanje i sam se permanentno usavršava.

Organizacija rada ravnatelja

Lokacija: Školska 16a, privremena lokacija Školska 16, 40324 Goričan

Godišnje zaduženje sati rada:

Ukupna godišnja obaveza : **1936**

Godišnji odmor : **22 X 8 = 176**

Godišnje zaduženje : **242 X 8 = 1936**

Radno vrijeme ravnatelja iznosi 40 sati tjedno i to:

U ustanovi	30 sati
Van ustanove i na poslovima stručnog usavršavanja i drugim poslovima predviđenim planom	10 sati

Područje rada ravnatelja

Unapređenje kvalitete života djece i odraslih prema suvremenim spoznajama teorije i napredne prakse predškolskog odgoja kroz:

- osiguranje materijalnih, kadrovskih i organizacijskih uvjeta za realizaciju programa odgojno-obrazovnog rada s djecom programskoj orijentaciji,
- organizacija izvođenja radova prema planu investicijskih ulaganja u objekte i investicijskog održavanja objekata, sve u skladu sa financijskim planom,
- realizacija investicijskog plana i redovita kontrola održavanja objekata,
- ažurnost plana i realizacije,
- osiguravanje povoljnijih materijalnih uvjeta u svim procesima rada,
- osiguravanje pozitivne i poticajne klime i dobrih međuljudskih odnosa,
- kontinuirano praćenje realizacije zadaća u svim strukturama radnika,
- kontinuirano praćenje prihoda i rashoda vrtića,

- primjenu temeljnih načela nacionalnog programa za ljudska prava,
- doprinos vlastitim radom brizi za mlade naraštaje Općine i šire zajednice,
- kontinuiranu brigu o dječjim potrebama, zdravlju, kvalitetnoj prehrani, odmoru,
- učiniti Vrtić mjestom kreativnog i stručno kompetentnog djelovanja,
- organizacija stručnih osposobljavanja za ravnatelja i ostale djelatnike vrtića.

Planiranje i programiranje odnosi se na:

- Izradu Godišnjeg plana i programa rada vrtića,
- Izradu vrtićkog kurikulumu,
- Izradu godišnjeg plana i programa rada ravnatelja,
- Analizu rada i postignuća tijekom pedagoške godine,
- Izradu godišnjeg izvješća,
- Planiranje sjednica Odgojiteljskog vijeća,
- Planiranje dogovora, refleksija,
- Planiranja sadržaja i stručnog usavršavanja,
- Izradu plana stručnog usavršavanja,
- Izradu plana aktivnosti po mjesecima,
- Izradu plana održavanja stručnog usavršavanja,
- Izradu programa sadržaja za pojedine manifestacije i dogovor s nosiocima istih,
- Planiranje sjednica Upravnog vijeća,
- Vođenje ljetopisa, prikupljanje foto i video dokumentacije,
- Uređivanje web stranice.

Organizacija rada odnosi se na:

- Upise i ispise djece,
- Raspored djece i odgojitelja po skupinama,
- Organizacija rada prilikom obilježavanja određenih važnih datuma,
- Organizacija aktivnosti prilikom suradnje s lokalnom zajednicom,
- Koordinacija rada svih zaposlenih,
- Pripremu projekata i prijava na natječaje,
- Pripremu radnih listova i materijala s interneta za odgojitelje po skupinama,
- Zamjena odgojiteljima zbog bolovanja ili godišnjih odmora,

- Izrada plana tekućeg održavanja te usuglašavanje istog s Upravnim vijećem i Općinom.

Administrativno računovodstveni poslovi odnose se na:

- Vođenje evidencije o radnicima i radnom vremenu radnika,
- Izradu plana godišnjih odmora,
- Izdavanje rješenja o godišnjim odmorima,
- Sklapanje ugovora s dobavljačima,
- Prikupljanje ponuda za nabave i radove,
- Sklapanje ugovora o pružanju usluga vrtića s roditeljima,
- Sklapanje ugovora s radnicima,
- Praćenje zakona i stručno usavršavanje iz tog djelokruga,
- Donošenje odluka i rješenja potrebnih za redovan rad vrtića,
- Priprema prijedloga izmjene akata vrtića za Općinsko i Upravno vijeće,
- Vođenje dokumentacije vezane uz sustav financijske kontrole,
- Popunjavanje FMC upitnika i priprema priloga,
- Kontrola HACCAP sustava i priprema potrebnog za njegovo kvalitetno provođenje,
- U suradnji s računovođom planiranje financijskog plana i projekcija, nabave i izmjena financijskog plana, kontrole realizacije istog,
- Izvršavanje kontrole računa te po potrebi plaćanje istih,
- Nabavu roba i usluga.

Suradnja, zastupanje i predstavljanje ustanove odnosi se na:

- Ostvarivanje i unapređenje suradnje s roditeljima individualno, sudjelovanje na roditeljskim sastancima, pripremu letaka s aktualnim temama,
- Kontaktima s čelnicima Općine i općinskim službama,
- Suradnju s Upravnim vijećem,
- Rad na projektima,
- Suradnju s lokalnom zajednicom (Crveni križ, udruge, obrti, trgovačka društva, vrtići, škola, knjižnicom, MZOŠ, AZOO, HZZO, ZMO, HZZ, upravni odjeli, inspekcijske službe,...),
- Zastupanje ustanove prema pozivu i potrebi,
- Zastupanje i predstavljanje u medijima, na seminarima i stručnim skupovima,

- Presentacija rada ustanove na web stranici,
- Dogovore o posjetu ustanovama, udrugama, obrtima.

Sudjelovanje na stručnom usavršavanju prema rasporedu Agencije za odgoj i obrazovanje, unutar ustanove prema Programu stručnog usavršavanja na nivou ustanove, pravno računovodstveno usavršavanje prema rasporedu organizatora.

STRUKTURA FONDA SATI RAVNATELJICE U OKVIRU 40-satnog RADNOG TJEDNA

Ustrojstvo rada	7
Unapređenje materijalnih uvjeta	6
Rad na planiranju i programiranju	5
Proces odgoja i obrazovanja	7
Stručno usavršavanje	1
Upravno-pravni i administrativno-računovodstveni poslovi	5
Valorizacija Godišnjeg plana i programa rada	2
Suradnja sa društvenom sredinom	2
Izvanredni poslovi	5
UKUPNO SATI:	40

IZVEDBENI PLAN RADA RAVNATELJA

PODRUČJE RADA	POSLOVI I ZADAĆE	SUDIONICI	VRIJEME
Planiranje i programiranje	1. Izrada Godišnjeg plana i programa Vrtića	Ravnatelj	Siječanj/Veljača

	2. Izrada operativnog plana rada ravnatelja	Ravnatelj	Siječanj/Veljača
	3. Izrada plana rada za program predškole	Ravnatelj i stručni tim	Tijekom godine
	4. Organizacija radnog vremena u skladu s potrebama roditelja	Ravnatelj	Kontinuirano
	5. Prijedlog organizacije dnevnih aktivnosti u svim procesima rada	Ravnatelj i stručni suradnik	Kontinuirano
	6. Pravovremeno racionalno i efikasno rješavanje kadrovske organizacije u svim procesima rada	Ravnatelj, stručni suradnik	Kontinuirano
	7. Organizacija godišnjih odmora svih zaposlenika uz osiguranje dobre ljetne organizacije prema potrebi roditelja	Ravnatelj i stručni suradnik	Ljetni mjeseci
	8. Praćenje iskorištenosti radnog vremena satnice odgajatelja	Ravnatelj	
	9. Kontinuirano praćenje iskorištenosti kapaciteta u odgojnim skupinama, upisi djece tijekom godine		

	10. Organizacija programa predškole 11. Organizacija, priprema i prijem djece za pedagošku godinu 12. Priprema i sudjelovanje u plenarnim roditeljskim sastancima 13. Raspored djece po odgojnim skupinama 14. Raspored odgajatelja po skupinama 15. Kontinuirano praćenje izvršavanja radnih obaveza svih zaposlenika u svim procesima rada 16. Priprema i vođenje OV		
Materijalni uvjeti rada	1. Nabava igračaka, didaktike i slikovnica	Ravnatelj	Tijekom godine
Financijsko poslovanje	1. Kreiranje financijskog plana Vrtića, te kontinuirano praćenje financijske situacije 2. Kontrola uplate roditelja	Ravnatelj, računovodstveni referent	Tijekom godine

	3. Praćenje potrošnje u nabavi živežnih namirnica i sredstava za čišćenje i dezinfekciju 4. Kontinuirana suradnja sa Upravnim odjelom za školstvo i predškolski odgoj u ostvarivanju programskih, organizacijskih i financijskih potreba vrtića 5. Javna nabava roba i usluga 6. Sudjelovanje u izradi pravnih akata ustanove		
Upravno-pravni poslovi	1. Praćenje zakonskih promjena 2. Sudjelovanje na seminarima iz područja radnog zakonodavstva 3. Praćenje primjene zakonskih propisa	Ravnatelj, računovodstveni referent	

PODRUČJE RADA	POSLOVI I ZADAĆE	SUDIONICI	VRIJEME
ODGOJNO-OBRAZOVNI PROCES	1. Pripreme za provođenje odgojno- obrazovnog procesa kroz sjednice Stručnog tima /ST/	Ravnatelj, stručni tim	Mjesečno

U odnosu na stručne suradnike	2. Redovno sazivanje sjednica u cilju dogovora, podjele zadaća i tjedne valorizacije rada u odnosu na dijete, odgajatelja, roditelja, područje rada ili projekt 3. Priprema, podjela uloga i pojedinačnih zadaća u obilježavanju Dana vrtića 4. Sudjelovanje u organiziranju i održavanju Stručnih aktiva	Ravnatelj	Kroz godinu
U odnosu na odgojitelje	1. Kontinuirano dogovaranje o organizaciji rada i potrebnim zamjenama za odsutne odgojitelje 2. Točno i pravovremeno informiranje o događajima i potrebama pojedinog djeteta, roditelja, skupine 3. Organizacija odgojiteljskih vijeća, seminara, aktiva, radionica	Ravnatelj, odgojitelji Ravnatelj Ravnatelj	Kontinuirano tijekom godine Prema planu Tijekom godine

	4. Praćenje sudjelovanja odgajatelja na istim		
U odnosu na roditelje	1. Pomoć odgojiteljima u suradnji s roditeljima	Ravnatelj	Kontinuirano tijekom godine
	2. Razgovor s roditeljima na njihov zahtjev	Ravnatelj, stručni suradnik	Prema potrebi
	3. Prisustvovanje i aktivno učešće na roditeljskim sastancima odgojnih skupina	Ravnatelj, roditelji	Prema planu
	4. Priprema i učešće u plenarnim roditeljskim sastancima	Ravnatelj	Kroz godinu
	5. Poticanje na uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces i u sva zbivanja u vrtiću		Kontinuirano tijekom godine
U odnosu na roditelje	1. Pomoć odgojiteljima u suradnji s roditeljima	Ravnatelj	Kontinuirano tijekom godine
	2. Razgovor s roditeljima na njihov zahtjev	Ravnatelj, stručni suradnik	Prema potrebi
	3. Prisustvovanje i aktivno učešće na roditeljskim sastancima odgojnih skupina	Ravnatelj, roditelji	Prema planu

	4. Priprema i učešće u plenarnim roditeljskim sastancima 5. Poticanje na uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces i u sva zbivanja u vrtiću	Ravnatelj	Prema planu Kontinuirano tijekom godine
U odnosu na dijete	1. Podrška odgojitelju i roditelju u odgoju djeteta i izboru programa 2. Redoviti obilazak svih odgojnih skupina 3. Kontinuirana briga o dječjim potrebama: zdravlju, prehrani i individualizaciji dnevnog ritma 4. Kontinuirana briga o primjeni i zaštiti temeljnih načela nacionalnog programa o zaštiti prava djeteta	Ravnatelj, stručni suradnik	Kontinuirano tijekom godine

PODRUČJE RADA	POSLOVI I ZADAĆE	SUDIONICI	VRIJEME
Projekti	1. Poticati, dati podršku i osigurati organizacijske i materijalne uvjete rada za izvođenje pojedinih projekata	Ravnatelj	Kontinuirano tijekom godine
	2. Podupirati i pratiti posebne programe i projekte/adaptacija, priprema za školu	Ravnatelj, stručni suradnik i ostali zaposlenici	Kontinuirano tijekom godine
	3. Sudjelovanje u raspoređivanju u odgojne skupine i pomoć u izvođenju programa s djecom s posebnim potrebama integriranom u redovni program	Ravnatelj, stručni suradnik	
Valorizacija	1. Tjedna, mjesečna i godišnja valorizacija rada pojedinih procesa rada i ustanove u cjelini	Ravnatelj	Tjedno, mjesečno, godišnje
	2. Procjena rada po odgojnim skupinama, pojedinim procesima		Kontinuirano tijekom godine

	rada i rada pojedinca i njihov utjecaj na ukupan rad vrtića 3. Sudjelovanje u pisanju priloga za web stranicu vrtića 4. Tjedna, mjesečna i godišnja valorizacija vlastitog rada		Po potrebi Tjedno, mjesečno, godišnje
Stručno usavršavanje	1. Sudjelovanje u svim oblicima stručnog usavršavanja prema Katalogu stručnih skupova Ministarstva znanosti i obrazovanja 2. Osigurati odgojnim djelatnicima i stručnim suradnicima kontinuirano stručno usavršavanje u i van vrtića 3. Pratiti izlazak i redovito vršiti nabavu nove stručne literature 4. Individualno se usavršavati kroz čitanje stručne literature i	Ravnatelj	Kontinuirano tijekom godine

	periodike, te na isto poticati odgajatelje i stručne suradnike		
Suradnja s društvenom sredinom	Suradnja sa: Ministarstvo znanosti i obrazovanja - Agencija za odgoj i obrazovanje, Općinsko vijeće općine Goričan, Upravni odjel za predškolski odgoj, školstvo i šport, Centar za socijalnu skrb, suradnja sa KUD-om Goričan... Svi društveni čimbenici u cilju obogaćivanja odgojno-obrazovnog rada: Knjižnica, Župni ured, Osnovna škola, Policija i dr., Upravno vijeće Vrtića	Ravnatelj i predstavnici navedenih ustanova	Kontinuirano tijekom godine
Izvanredni poslovi	1. Poslovi u vrtiću i za potrebe vrtića koje nije moguće predvidjeti	Ravnatelj	Prema potrebi

12.2. FIZIČKA SIGURNOST DJETETA

MJERE I POSTUPANJA KOD PREUZIMANJA I PREDAJE DJETETA RODITELJIMA

1. Članovi stručnog tima kod inicijalnih intervju s roditeljima novoprimljene djece informiraju roditelje o dogovorenim pravilima vrtića i radnjama koje moraju obaviti u vezi predaje i preuzimanja djeteta.
2. Odgojitelj preuzima dijete i predaje dijete punoljetnoj osobi - roditelju, skrbniku ili drugoj punoljetnoj osobi za koju je roditelj dao pisanu izjavu da može preuzeti dijete iz vrtića.
3. Ukoliko po dijete dolazi osoba za koju ne postoji potpisana suglasnost roditelja, roditelj je dužan najaviti dolazak druge osobe po dijete.
4. Rastavljeni roditelji ili roditelji u postupku rastave stručnim suradnicama trebaju dostaviti rješenje o rastavi i skrbništvu nad djetetom pri upisu ili u trenutku pokretanja postupka i dobivanja rješenja u bilo kojem obliku. Rješenje treba kopirati i zadržati u pedagoškoj dokumentaciji.
5. Do izdavanja rješenja o skrbništvu, oba roditelja imaju jednako pravo dolaziti po dijete u vrtić i donositi odluke vezane uz dijete.
6. Odgojitelji redovito najmanje dva puta godišnje provjeravaju i ažuriraju podatke o telefonskim brojevima roditelja i ovlaštenih osoba.
7. U slučaju kada se kod prijema djeteta uoči fizička povreda ili simptomi bolesti, odgojitelj je dužan od roditelja zatražiti informaciju o događaju i istu zabilježiti u dnevnik rada.
8. S navedenim mjerama mora se upoznati svakog novog roditelja/skrbnika pri upisu djeteta ili na prvom roditeljskom sastanku. Također s ovim mjerama treba upoznati i svakog novozaposlenog odgojitelja.

MJERE SIGURNOSTI KOD BORAVKA DJECE U SOBI DNEVNOG BORAVKA I DRUGIM PROSTORIJAMA VRTIĆA

1. Primarna mjera sigurnosti djece u vrtiću je stalni nadzor nad kretanjem djece.
2. Odgojitelji moraju biti prisutni u prostoriji u kojoj borave djeca (SDB, sanitarije, garderobe i sl.).

3. Ako odgojitelj iz bilo kojeg razloga napušta te prostorije mora odgovorno procijeniti važnost i dužinu izbjivanja, te ukoliko je potrebno, osigurati prisutnost druge odrasle osobe za vrijeme dok je odsutan.

4. U periodu preklapanja odgojitelja, obveza je jednog i drugog odgojitelja, provoditi odgojno-obrazovni rad u odgojnoj skupini.

OPĆE SMJERNICE SIGURNOSTI U PROSTORIJAMA U KOJIMA BORAVE DJECA:

1. Prostorije trebaju biti pregledane, s niskim pregradama (svako dijete treba biti u vidokrugu odgojitelja).

2. Namještaj bi trebao imati zaobljene rubove, a stariji namještaj koji nije takav trebao bi se postaviti na mjesta na kojima ne predstavlja prijetnju sigurnosti (uza zid, u kutove i sl.).

3. Električne utičnice moraju biti zaštićene od dohvata djece, kao i električni vodovi i električni aparati.

4. Materijali namijenjeni djeci moraju biti netoksični i atestirani.

5. Pri upotrebi neoblikovanog materijala i igračaka odgojitelj prije donošenja u skupinu procjenjuje koliko može biti opasan za upotrebu u skupini.

6. Ako se u prostorijama u kojima borave djece nalaze tepisi moraju biti sa nekližućom podlogom.

7. Odgojitelj je dužan pregledati igračke i odstraniti oštećene.

8. Police s igračkama moraju biti stabilne.

9. Igračke i materijali moraju biti dostupni djeci kako bi se izbjeglo penjanje.

10. Prozorska stakla i ogledala moraju biti cijela.

11. Sredstva za čišćenje, lijekovi i svi opasni proizvodi moraju biti pohranjeni i zaključani u ormarima koje koristi tehničko osoblje.

12. Sve prostorije u kojima borave djeca ili koje djeca koriste moraju biti svakodnevno čišćene, prane i dezinficirane na kraju radnog dana.

13. Posteljina za djecu mora se mijenjati dva puta mjesečno/ili po potrebi.

14. Prostorije se moraju provjetravati više puta na dan.

15. Spremačica provjerava ispravnost sanitarnih čvorova - prohodnost umivaonika i zahodskih školjki.

16. Roditelji koji borave u SDB trebaju imati odgovarajuću obuću.

17. Čišćenje soba dnevnog boravka provodi se isključivo nakon završetka rada programa, izuzevši iznimne slučajeve kad je prostor zbog sigurnosti djece potrebno odmah očistiti.
18. Prema zakonskim rokovima vrše se ispitivanja elektroinstalacija, strojeva s povećanim opasnostima, gromobrana, vodovodne i hidrantske mreže, radnog okoliša i kotlovnice s ovlaštenim institucijama.
19. Pravilnikom o zaštiti od požara utvrđene su izvanredne situacije i načini postupanja.
20. U slučaju tek primijećenih nedostataka za koje je potrebno hitna intervencija, obavještava se voditelj ili članovi stručnog tima koji će se pobrinuti da se prijetnje sigurnosti što prije otkloni.
21. Sve ostale, manje hitne nedostatke, djelatnici obavještavaju ravnatelja koji poduzima daljnje mjere kako bi se isti otklonili.

METODE, POSTUPCI I OBLICI RADA ZA POSTUPANJE U VRIJEME DNEVNOG ODMORA DJECE U VRTIĆU

1. Odgojitelj ima obvezu dobrog poznavanja općih i posebnih potreba djeteta.
2. Opće i posebne potrebe djeteta za dnevnim odmorom obvezni su zadovoljavati kontinuirano, bez odlaganja i bez obzira na dob djeteta.
3. U odgojnoj skupini s različitim potrebama djece za dnevni odmor potrebno je planirati i organizirati aktivnosti za djecu koja se ne odmaraju tako da ne *ometaju* u dnevnom odmoru.
4. Prostor i oprema SDB mora biti primjereno pripremljena (dovoljno zraka, topline, da nema propuha, da nije posebno zatamnjena, prikladna posteljina individualno označena za svako dijete, prikladna pokrivala za djecu i sl.).
5. Ovisno o dobi, djecu higijenski pripremiti za dnevni odmor (skidanje suvišne odjeće, oblačenje pidžame i sl.).
6. Posebnu pozornost usmjeriti na usnu šupljinu djeteta, da se ne bi odmaralo s ostacima ne progutane hrane u ustima.
7. Za vrijeme dnevnog odmora djeca nikada ne smiju ostati bez nadzora odgojitelja.
8. U slučaju da odgojitelj primijeti sumnjivo ponašanje djeteta u krevetu, promjenu u disanju, povraćanje i sl., ne smije zanemariti te simptome, već odmah pružiti djetetu prvu pomoć i pozvati u pomoć zdravstvenu voditeljicu ili nekog drugog člana stručnog tima.
9. Eventualne specifične i izvanredne situacije opisati u propisanoj pedagoškoj dokumentaciji.

MJERE SIGURNOSTI NA VANJSKOM PROSTORU

1. Sva dvorišta, odnosno igrališta dječjeg vrtića trebaju biti ograđena, označena kao dječje igralište.
2. Zelene površine i prilazi vrtića trebaju biti redovito održavani (košnja trave, piljenje grana, smeće, suho lišće, snijeg...).
3. Boravak djeteta na zraku svakodnevna je potreba djeteta i mora se zadovoljavati kad god to vremenske prilike dozvoljavaju za što su odgovorni odgojitelji.
4. Prije izlaska djece odgojitelji su dužni unaprijed provjeriti sigurnost vanjskog prostora i ukloniti opasne predmete.
5. Ukoliko su uočeni nedostaci, opasnosti ili oštećenja, potrebno je evidentirati i o tome obavijestiti odgovornu osobu.
6. Prije izlaska na dvorište svu nazočnu djecu treba uvesti u Evidencijsku listu prisutnosti.
7. Odgojitelji borave na dvorištu prema unaprijed dogovorenom rasporedu i obvezni su dnevnim planom planirati poticaje i aktivnosti za igru djece na vanjskom prostoru.
8. Prije izlaska na dvorište odgojitelj upućuje djecu na upotrebu sanitarnog čvora, te provjerava je li odjeća svakog djeteta u skladu s vremenskim prilikama.
9. Pri izlasku na igralište, odgojitelj zajedno s djecom dogovara pravila i granice korištenja igrališta.
10. Odgajatelji djeci nude sadržaje i aktivnosti koji ih motiviraju na kvalitetnu igru na igralištu, istovremeno kod djece razvijaju svijest o potrebi zaštite i samozaštite (voditi računa o mogućnostima uboda djece, diranje nepoznatih predmeta, životinja i slično).
11. U slučaju manje nezgode potrebno je umiriti dijete, pomoći mu, procijeniti trebate li se vratiti u objekt ili ostati na vanjskom prostoru.
14. U slučaju ozbiljnih povreda odgojitelj treba primijeniti stečeno znanje, te pozvati drugu odraslu osobu za pomoć (odgajatelja, ili člana stručnog tima).
15. Svaki odgojitelj sa svojom odgojnom skupinom posprema sredstva koja je koristio na vanjskom prostoru.

**MJERE SIGURNOSTI TIJEKOM SUDJELOVANJA DJECE U
ODGOJNO-OBRAZOVNIM I REKREATIVNO-SPORTSKIM
PROGRAMIMA ORGANIZIRANIM IZVAN VRTIĆA**

1. Roditelji su dužni dati pismenu suglasnost za sudjelovanje djece u sportsko-rekreativnim, te odgojno-obrazovnim programima organiziranim izvan vrtića (raznovrsna natjecanja, nastupi djece i slične manifestacije).
2. Prijevoz u svrhu programa/manifestacije može biti grupno organiziran autobusom ili djeca dolaze u pratnji roditelja vlastitim prijevozom.
3. Ukoliko se organizira grupni prijevoz djece autobusom, vrtić imenuje odgovornog vođu puta.
4. Ukoliko je organiziran grupni prijevoz, djeca na događanja odlaze u pratnji odgojitelja, stručnih suradnika i/ili roditelja.
5. Ukoliko djeca dolaze na manifestaciju u pratnji roditelja vlastitim prijevozom, po dolasku na mjesto događanja predaju se odgojitelju koji s njima boravi tijekom održavanja manifestacije. Po završetku manifestacije odgojitelj predaje dijete roditelju.
7. Ovisno o dogovoru, tijekom puta za putnike vrtić osigurava hranu i dovoljne količine tekućine. Ukoliko nije tako dogovoreno, za hranu i tekućinu su odgovorni roditelji.

ŠETNJE I POSJETE

1. Šetnje s djecom u bližu okolicu vrtića i posjete odgojitelj mora unaprijed planirati.
2. Pri svakom napuštanju sigurnog okruženja dječjeg vrtića (šetnje, posjete, izleti) u pratnji deset djece nalazi se jedan odgojitelj, za veći broj djece dva odgajatelja, a prema potrebi i više.
3. Na početku pedagoške godine roditelji potpisuju izjavu kojom su suglasni s pedagoškim posjetima (posjete koje se tijekom godine dogovaraju u svrhu obogaćivanja kurikuluma skupine) i šetnjama.
4. Ukoliko posjeta uključuje prijevoz djece autobusom, potrebno je voditi računa o sigurnosti djece u prometu (poštovati zakonsku regulativu - broj djece, sigurnosni pojasevi i sl....).

POSTUPANJE U SLUČAJU BIJEGA DJETETA IZ VRTIĆA

1. Od trenutka primjećivanja da nema djeteta, slijedi traženje.
2. Zabilježiti vrijeme kada je primijećeno da nema djeteta.
3. U odgojnu skupinu djeteta kojega nema ulazi zamjena za odgojitelja (drugi odgojitelj, član stručnog tima).

4. Odgojitelj traži dijete najprije u svim prostorijama vrtića, a zatim na vanjskom prostoru - neposrednoj okolini.
5. U traženje se uključuju svi raspoloživi djelatnici, a jedna osoba dežura na glavnim ulaznim vratima.
6. Ukoliko se dijete pronađe od strane djelatnika vrtića o događaju je potrebno razgovarati s roditeljima.
7. Ukoliko dijete nije pronađeno, u roku cca 15 minuta, formira se krizni tim (član stručnog tima, ravnatelj, odgojitelj skupine), krizni tim obavještava roditelje, policiju i ravnatelja.
8. Podnosi se pismeno izvješće o događaju; piše ga odgojitelj i prosljeđuje ga ravnatelju i stručnom timu.
9. Komunikaciju s medijima i nadležnim ustanovama obavlja samo i isključivo ravnatelj ili osoba koja je za to dobila suglasnost ravnatelja.
10. Po završetku krizne situacije provodi se kratka krizna intervencija, timska refleksija na događaj, sastavlja se izvješće i ispunjava zapisnik.

MJERE POSTUPANJA I NADZORA KRETANJA OSOBA U VRTIĆU

1. Svi djelatnici vrtića dužni su voditi brigu o kretanju osoba unutar i oko vrtića, osobito ako iste nisu korisnici usluga vrtića.
2. Ni jedna nepoznata osoba ne smije se kretati prostorom vrtića bez nekog od djelatnika vrtića, te svaku takvu osobu koja se zatekne u vrtiću treba upitati njezine namjere i službeno dopuštenje.
3. Ukoliko vam se kretanje učini sumnjivo, o tome obavijestiti voditeljicu ili nekog člana stručnog tima, te dotičnu osobu ispratiti do izlaza.
5. Ako nepoznata osoba postupa protuzakonito, odmah se obavještava policija.
6. Ovlaštene osobe redovito (na kraju radnog vremena) provjeravaju sva vrata i prozore, kako bi se spriječio neovlašteni ulaz, odnosno provala u vrijeme kada u ustanovi nema nikoga.

MJERE POSTUPANJA S DJETETOM S NEPRIMJERENIM PONAŠANJEM

1. Postupci odgojitelja kada uoče dijete sa neprimjerenim ponašanjem ili kada dijete ne kontrolira svoje emocije (npr. napadaji bijesa) u odgojnoj skupini su slijedeći:

- ako odgojitelj ne može smiriti dijete u sobi treba ga izvesti izvan sobe uz obvezno osiguranje druge osobe koja ostaje s drugom djecom,
- potrebno je ukloniti sve predmete s kojima se dijete može ozlijediti,
- u slučaju da se djeca međusobno fizički sukobe odgojitelj treba odmah poduzeti sve mjere kako bi se sukob zaustavio i prekinulo aktualno nasilno ponašanje, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć stručnog suradnika,
- potrebno je odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, obavijestiti roditelje (ili skrbnike), te pružiti pomoć drugoj djeci koji su svjedoci nasilja,
- potrebno je što žurnije razgovarati s djetetom koje je izazvalo sukob, isti dan dogovoriti razgovor s roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je izazvalo sukob, upoznati ih s događajem, te pružiti savjetodavnu i stručnu pomoć nekog od članova stručnog tima,
- odgojitelji i stručni suradnik trebaju sročiti službenu zabilješku o događaju.

2. Ako uobičajeni postupci ne pomažu, a oba odgojitelja odgojne skupine procjenjuju kako problem zahtjeva uključivanje stručnog tima, obavještavaju pedagoga predočujući „dnevnik“ ponašanja djeteta kojeg su prethodno vodile minimum kroz tjedan dana („Dnevnik“ sadrži opise: 1. Što je prethodilo sukobu; 2. opis ponašanja djece u sukobu; 3. kako se situacija razriješila, tj. kakve su bile intervencije odgojitelja).

3. Stručni tim zajedno s odgojiteljima donosi plan opservacije i interventnih postupaka s djetetom.

Poslovi odgojitelja su da uz podršku stručnog tima izrade plan rada s djetetom koji uključuje:

- promjene u organizaciji prostora,
- plan individualiziranog rada s djetetom,
- plan odgojno-obrazovnih sadržaja s ciljem suzbijanja neprimjerenog ponašanja,
- plan suradnje s roditeljima,
- plan suradnje sa stručnim timom,
- plan edukacije i rada na sebi (unutar i izvan vrtića).

Poslovi pedagoga su:

- s odgojiteljima osmišljava aktivnosti u skupini kojima bi se prevenirala neprimjerena ponašanja djece (npr. igre opuštanja, relaksacije, razvoja pozitivne slike o sebi, usvajanja socio-emocionalnih vještina), te prati njihovo provođenje i učinke;
- s odgojiteljima sudjeluje u izradi individualiziranih programa za djete s neprimjerenim ponašanjem, te prati njihovo provođenje i učinak;
- edukacija i podrška odgojiteljima i roditeljima.

Jednom mjesečno stručni tim se savjetuje s odgojiteljima na timskom dogovoru u kojima razmjenjuju informacije, evaluiraju dosadašnje postupke i dogovaraju nove. Po završetku opservacije donosi se zaključak i preporuka za daljnje postupanje.

MJERE POSTUPANJA U SLUČAJU SUKOB A S RODITELJEM/RODITELJIMA ILI MEĐUSOBNI SUKOB RODITELJA

1. Mjere se primjenjuju kod svakog sukoba s roditeljem/roditeljima.
2. Odgojitelj će pokušati smiriti roditelja, ali ne pred djecom ili drugim roditeljima, već ga odvesti na drugo mjesto i osigurati drugu osobu iz ustanove za pomoć kod djece.
3. Zavisno o problemu o kojem je riječ može se pozvati i odgovorna osoba ili roditelja uputiti na razgovor s odgovornom osobom zaduženom za problem (ravnatelja, stručnog suradnika).
4. U slučaju fizičkog napada roditelja na odgojitelje ili pomoćno osoblje, potrebno je u pomoć pozvati policiju - bilo tko iz ustanove na broj 112.
5. Odmah po prestanku slučaja, prije odlaska s posla, potrebno je napraviti zapisnik i navesti očevidce.
6. Tim za potporu u takvim slučajevima čine: ravnatelj, stručni tim od kojih barem jedan treba djelovati odmah po saznanju za događaj.
7. Nikad ne komentirati trenutnu situaciju pred djecom ili drugim roditeljima.

POSTUPCI KOD POJAVE BOLESTI

1. Pri upisu djeteta u dječji vrtić, roditelj treba dostaviti potvrdu o obavljenom liječničkom pregledu. Potvrda treba sadržavati podatke o obaveznom cijepljenju, kroničnim bolestima i sve što može imati značaj za zdravlje djeteta.

2. Stručni suradnik (ili ravnatelj) upoznaju odgojitelje sa važnim činjenicama o zdravlju djece, upućuju ih u situacije na koje treba obratiti posebnu pozornost, a tijekom godine prate stanje i razmjenjuju informacije.

3. Dječji vrtić je ustanova u kojoj borave isključivo zdrava djeca, odnosno kada je dijete bolesno ostaje kod kuće na roditeljskoj skrbi dok ne ozdravi. Bolesno dijete je izvor zaraze pa se povećava rizik pobolijevanja u grupi, ono zahtijeva više pažnje i njegu koja mu u dječjem vrtiću ne može biti pružena.

4. U bolesna stanja najčešće se ubrajaju: povišena temperatura, povraćanje, proljev, akutne zarazne bolesti (vodene kozice, šarlah, mononukleoza), razni osipi po koži, bol u trbuhu, angina, konjuktivitis, dječje gliste, uši u kosi, veće imobilizacije i slično.

5. U slučaju sumnje na jednu od ovih bolesti ili stanja, odmah se pozivaju roditelji kako bi se dijete zbrinulo na kućnu njegu.

6. Roditelj je dužan obavijestiti vrtić o izostanku i razlozima izostanka djeteta.

7. Nakon izostanka djeteta iz vrtića zbog bolesti, roditelj je dužan donijeti valjanu liječničku potvrdu.

8. Nakon izostanka djeteta iz vrtića zbog bolesti ili nekog drugog razloga u trajanju duljem od 60 dana, potrebno je da roditelj predoči liječničku potvrdu da dijete može boraviti u vrtiću.

9. Roditelji su dužni obavijestiti odgajatelje ili zdravstvenu voditeljicu ukoliko dijete uzima neki lijek ili pomoćno ljekovito sredstvo.

10. U slučaju kroničnih bolesti (npr. dijabetes, opstruktivni bronhitis, epilepsija...) u stabilnoj fazi uz dopuštenje liječnika dijete može boraviti u Dječjem vrtiću. Ako dijete treba primati lijekove, njih daje isključivo roditelj, a samo u iznimnim situacijama educirani odgojitelj uz pismeno dopuštenje roditelja i uputstvo nadležnog liječnika koji mora sadržavati sve važne podatke, dijagnozu, naziv lijeka, način primjene i doziranje lijeka, te što učiniti u slučaju pogoršanja.

12. Ponašanje u slučaju pogoršanja stanja kronične bolesti:

- ostati miran i sabran,
- pozvati najbližeg odgojitelja ili drugu odraslu osobu da se brine o ostatku skupine
- pružiti djetetu pomoć u skladu sa znanjem i liječničkom uputom o djetetovoj kroničnoj bolesti,
- pozvati nekog člana stručnog tima,
- obavijestiti roditelje,
- ni u kom slučaju ostavljati dijete samo, bez nadzora odrasle osobe.

POSTUPANJA PRI EPIDEMIOLOŠKOJ INDIKACIJI

Primjenjuje se kod pojave svake zarazne bolesti

ODGOJITELJI

1. Kod prvih simptoma djeteta izolirati i pozvati roditelja.
2. Svaku pojavu bolesti dojaviti ravnatelju.
3. Pratiti zdravstveno stanje djeteta.
4. Redovito provoditi mjere dezinfekcije i ostale protuepidemijske mjere (ovisno o vrsti bolesti).

ZDRAVSTVENA VODITELJICA ILI RAVNATELJ

1. Po dojavi odmah dati prijedlog protuepidemijskih postupaka.
2. Obavijestiti dežurnog epidemiologa.
3. Stupiti u kontakt s pedijatrom.
4. Nadzirati primjenu protuepidemijskih mjera.
5. Pratiti pobol u skupini.
6. Po potrebi organizirati roditeljski sastanak u suradnji s epidemiologom.

POSTUPAK U SLUČAJU KADA DIJETE IMA ŠEĆERNU BOLEST

1. Pri upisu djeteta u vrtić individualni razgovor s roditeljima provodi pedagog i ravnatelj.
2. Sa zdravstvenom dokumentacijom i zdravstvenim stanjem djeteta upoznaje ostale odgojitelje iz skupine
3. Ravnateljica organizira edukaciju (odgojitelji i članica stručnog tima) i nabavu stručne literature.
4. Vršiti se priprema odgojne skupine u koju dijete dolazi.
5. U suradnji s roditeljima vrtićki jelovnik se prilagođava potrebama djeteta (jelovnik se prosljeđuje u kuhinju i ulaže u zdravstveni karton djeteta).
6. Skrb o djetetu: mjerenje i praćenje GUK-a (edukacija odgojitelja iz skupine).
7. Dnevna izmjena informacija.

MJERE SIGURNOSTI U PREHRANI

1. Mjere sigurnosti u prehrani za koje su odgovorni odgojitelji:

- u vrtić nije dozvoljeno unošenje hrane pripremljene u obitelji, niti hrane koja nema deklaraciju proizvođača, kao ni kremastih kolača koji imaju deklaraciju,
- odgojitelji su odgovorni za unošenje i podjelu hrane koja može izazvati gušenje (žvakače gume, bomboni, grickalice) ili teže alergijske reakcije,
- prije obroka odgojitelji su dužni provjeriti jesu li sva djeca oprala ruke,
- odgojitelji su odgovorni za osiguranje dovoljne količine tekućine tijekom dana,
- odgojitelji su dužni imati stalan nadzor nad djecom za vrijeme uzimanja obroka (odgojitelji su u istoj prostoriji s djecom).

2. Mjere sigurnosti u prehrani djece za koje je odgovorno ostalo osoblje:

- spremište hrane mora udovoljavati propisima: lako čišćenje, provjetravanje i pranje, mreža na prozorima kao zaštita od kukaca i glodavaca, svakodnevno održavanje čistoće u skladu s važećim mjerama pranja i dezinfekcije,
- prijenos hrane mora biti organiziran da ne može doći do križne kontaminacije i za to je zadužena glavna kuharica,
- čišćenje, pranje i dezinfekcija prostorija za pripremu hrane obavlja se svakodnevno nakon što su završeni svi poslovi pripreme i raspodjele hrane, kao i pranje i spremanje posuđa,
- spremišta, sve radne prostorije za pripremanje hrane moraju biti zaštićeni od glodavaca i zato treba ukloniti sve otpatke hrane, održavati opću higijenu i zaštitu,
- žlice za provjeru pripremljenih obroka ne smiju se više vraćati u hranu,
- kuhinja se ne može koristiti kao prolaz u vrtić,
- u kuhinju ulazi samo kuhinjsko osoblje
- tekućinu za pranje, čišćenje i dezinfekciju držati na posebnom mjestu, označenom čitkom i vidljivom etiketom o sadržaju,
- zaposlenici koji su u kontaktu sa hranom (priprema, podjela/posluživanje) moraju jedanput godišnje na sanitarni pregled što im se upisuje u sanitarnu knjižicu,

- osobe koje rukuju hranom ne smiju do ozdravljenja raditi u kuhinji ako su oboljele od prehlade, angine, upale grla i dušnika, bronhitisa, imaju proljev, povraćaju ili imaju visoku temperaturu, rane ili ozljede na koži,
- evidenciju i provjeru rokova tečajeva i sanitarnih knjižica obavlja ravnateljica,
- zaposlenici koji rukuju s hranom moraju pažljivo održavati osobnu higijenu, a posebno čistoću ruku i noktiju
- zaposlenici moraju imati čistu odjeću tijekom rada s hranom koja se održava iskuhavanjem,
- prilikom rukovanja s hranom ne smije se jesti, piti ili žvakati žvakača guma,
- za mjere sigurnosti u pripremi hrane odgovara glavna kuharica uz ostalo osoblje prema zaduženju

POSTUPCI ZA SPRJEČAVANJE I LIJEČENJE ALERGIJSKIH REAKCIJA U DJEČJEM KOLEKTIVU

1. Na dostupnom mjestu držati, kratku pisanu uputu o postupanju, te potrebne lijekove.
2. Zabilježiti kod upisa u kolektiv je li dijete osjetljivo na neku hranu/drugi alergen i kako se očituje alergija.
3. Sprječiti svaki kontakt s hranom koja izaziva alergiju jer i minimalna količina može potaknuti reakciju (npr. mlijeko u čokoladi, kikiriki u „Smokiću“ i slično).
4. Primjeniti jednu dozu lijeka - antihistaminika.
 - a. Za sprječavanje reakcije - ako je dijete pojelo hranu koju ne bi smjelo (alergeni iz hrane izazivaju simptome najčešće unutar 30 minuta).
 - b. Za ublažavanje reakcije - ako se jave znakovi na koži, dišnom sustavu ili probavnom sustavu (ako prethodno nije dobio lijek za sprječavanje reakcije).
 - c. Pozvati liječničku pomoć

HIGIJENSKO PRANJE RUKU DJECE I ZAPOSLENIH U VRTIĆU

Redovito i pravilno pranje ruku dijete treba usvojiti kao naviku ponašanja već u ranom djetinjstvu, jer je to vrlo učinkovita strategija brige o vlastitom zdravlju i zaštite od mnogih bolesti. Pranje ruku jeftin je i dobar način prevencije u širenju zaraznih bolesti.

RUKE TREBA PRATI UVIJEK PRIJE:

- uzimanja obroka,
- pripremanja hrane,
- svake aktivnosti koja uključuje dodirivanje usta, očiju i/ili nosa.

POSLIJE:

- korištenja toaleta,
- brisanja nosa,
- kašljanja ili kihanja,
- posjeta bolesnoj osobi,
- iznošenja smeća,
- mijenjanja pelena ili higijenskih uložaka kontaminiranih tjelesnim izlučevinama ili krvlju,
- kontakta sa životinjama,
- drugih aktivnosti - npr. igre u prirodi, pješčaniku,
- bilo kojeg slučaja u kojem su ruke potencijalno kontaminirane.

PRAVILNO I REDOVITO PRANJE RUKU:

1. podignuti rukave,
2. namočiti ruke pod mlazom tekuće (po mogućnosti tople) vode,
3. nasapunati ruke,
4. dobro istrljati dlan, nadlanice i područja između prstiju i ispod nokata (20-30 sekundi),
5. isprati ruke pod mlazom tekuće vode,
6. osušiti ruke papirnatim ručnikom,
7. odložiti papir u koš, te spustiti rukave.

U CILJU STJECANJA HIGIJENSKIH NAVIKA PRANJA RUKU, S DJECOM TREBA RADITI SVAKODNEVNO, INDIVIDUALNO ILI U MALIM SKUPINAMA. DJECU NE POŽURIVATI.

PROTOKOL O NADOKNADI TEKUĆINE

- SVAKODNEVNO unosom vode moramo tu tekućinu nadoknaditi i to dnevno kod djece 1 - 1,5 litru.
- VAŽNO je da dijete pije VODU tijekom cijelog dana u malim količinama.
- VODA MORA BITI NADOHVAT RUKE I DJECU TREBA POTICATI DA JU PIJU, DOK DJECI U JASLICAMA ODGOJITELJI TREBAJU VODU PONUDITI SVAKI SAT - SAT I POL.

- VAŽNO JE ponuditi vodu djeci 20 - 30 minuta prije obroka da se razrijede tjelesni sokovi i poboljša probava.
- ZA VRIJEME BORAVKA NA ZRAKU, djeci treba omogućiti pijeње vode.
- KAKVU VODU PITI - prirodnu iz vodovoda
- IZBJEGAVATI umjetno obojena i aromatizirana pića (voćni sirupi, gazirana pića).

ZAŠTITA DJETETA OD ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA

1. POSTUPAK DJELOVANJA U SLUČAJU SUMNJE NA ZANEMARIVANJE I /ILI ZLOSTAVLJANJE DJETETA OD STRANE RODITELJA ILI OSTALIH ČLANOVA OBITELJI

Prema članku 108. St. 2 Obiteljskog zakona svatko je dužan obavijestiti CZSS o kršenju djetetovih prava, a posebice o svim oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zloporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja djeteta.

POSTUPAK

1. Odgojitelj ili stručni suradnik koji uoči kod djeteta znakove zlostavljanja, dužan je odmah obavijestiti stručni tim. Član stručnog tima o tome usmeno informira ravnateljicu.
2. Stručni tim dogovara s oba odgojitelja suradnju i daljnje postupanje prema djetetu i roditeljima te utvrđuje potrebu za prijavljivanjem CZSS.
3. Opservaciju djeteta provode svi članovi stručnog tima i odgojitelji uz obvezno unošenje podataka u dosje djeteta (opservacija traje prema potrebi, a najduže jedan mjesec).
4. Pisanu obavijest tj. Potrebu za prijavom uputiti ravnateljici (Dopis 1).
5. Osoba za kontakt dogovara sastanak stručnog tima sa predstavnicima CZSS i o tome obavještava ravnateljicu (usmeno).
6. Ako je kod djeteta evidentirana povreda, odgojitelj odmah o tome traži informaciju/ objašnjenje od roditelja. Ukoliko je otkrije, kasnije u trenutku otkrivanja kontaktira roditelja, obavještava stručni tim i pravi bilješku o viđenom.
7. Evidentna tjelesna povreda tretira se kao hitna, o tome odmah obavijestiti ravnateljicu, koja u skladu sa svojim nadležnostima o povredi izvijesti pedijatra i CZSS.
8. Ako CZSS zatraži pismeno mišljenje o djetetu ili obitelji, stručni tim ih upućuje na ravnateljicu, uz odobrenje ravnateljice, stručni tim piše mišljenje o djetetu.
9. U čitavom postupku izostavlja se **ime odgojitelja i skupine** u kojem se nalazi dijete.
10. Mišljenje o djetetu piše stručni tim, uz pomoć ostalih suradnika ako za to postoji potreba.

11. Ukoliko druga osoba izrazi sumnju da se dijete zanemaruje ili zlostavlja, toj ćemo osobi pomoći pri poduzimanju koraka u cilju zaštite djeteta.

Napomena:

Ovaj protokol primjenjuje se i u slučajevima obiteljskih rizičnih čimbenika i to:

- izrazite socijalne deprivacije,
 - bolesti roditelja koje bitno ometaju obiteljsko funkcioniranje (psihičke bolesti, narkomanija, alkoholizam...),
 - odsutnost roditelja - povremena ili trajna bez adekvatne zamjenske skrbi,
 - dijete koje proživljava traumatičan razvod roditelja (borba za skrbništvo, prijetnje, nasilje).
- Svi relevantni podaci, kao i preslike dopisa spremaju se u dosje djeteta.

MJERE POSTUPANJA KAD RODITELJ NE DOĐE PO DIJETE NAKON RADNOG VREMENA VRTIĆA

1. Ako roditelj do 16,00 sati ne dođe po dijete odgojitelj će pokušati telefonski stupiti u kontakt sa roditeljima ili osobama koje je roditelj ovlastio da preuzmu dijete (na kućnu adresu, radno mjesto i mobilni telefon).
2. U takvoj situaciji odgojitelj umirujuće djeluje na dijete.
3. Ukoliko je time situacija riješena svi daljnji koraci se ne poduzimaju.
4. Ukoliko se ne uspostavi kontakt s roditeljem ili roditelj ne dođe po dijete, odgojitelj obavještava ravnateljicu ili njenu zamjenu i po potrebi policiju.
5. Cjelokupnu situaciju odgojitelj evidentira u knjigu pedagoške dokumentacije.
6. Ukoliko roditelji učestalo kasne po dijete, stručni tim će s njima provesti razgovor kako bi se utvrdili razlozi kašnjenja.

VAŽNI BROJEVI	
Žurna pomoć	112

PROTOKOL O SURADNJI S RODITELJIMA

a) INDIVIDUALNA RAZMJENA INFORMACIJA SVAKODNEVNO KOD PRIJEMA I PREUZIMANJA DJETETA

- kratko, samo osnovne informacije o boravku djeteta u vrtiću toga dana ili neka važna informacija za odgojitelja od strane roditelja.

Odgojitelji su obvezni dijete preuzeti osobno i predati osobno osim u situacijama kada je dijete na dežurstvu.

b.) INDIVIDUALNE KONZULTACIJE/RAZGOVORI U UNAPRIJED DOGOVORENO VRIJEME

- konzultacije su specifičnije, informacije i opažanja o djetetu i njegovom funkcioniranju u skupini uz obvezno savjetovanje roditelja što i kako raditi kod kuće, ukoliko je potrebno raditi na promjeni nekog neprimjerenog ponašanja djeteta ili je potrebno i kod kuće poticati određeno područje razvoja - prijedlog aktivnosti i igara, učinkovite odgojne metode i sl. uz preporuku stručne literature.

Za pripremu individualnih konzultacija/razgovora obvezno se konzultirati s članom stručnog tima (ovisno o problematici).

TKO:

Prilikom obavljanja individualnih konzultacija s roditeljima, nije obveza sudjelovanje oba odgojitelja, osim gdje postoji potreba (procjena odgojitelja).

Voditi računa o podjednakom broju realiziranih konzultacija oba odgojitelja.

Također voditi brigu da svaki roditelj tijekom godine ima priliku za individualne konzultacije s odgojiteljima.

NOVE SKUPINE:

- odgojitelji koji preuzimaju jasličku djecu,

- odgojitelji koji preuzimaju novoupisanu djecu (imaju obvezu pozivati roditelje nakon perioda prilagodbe kako bi se zajednički analizirao period prilagodbe i funkcioniranje djeteta u skupini).

Krajnji rok je dva mjeseca nakon upisa djeteta u skupinu.

OSTALE SKUPINE:

Obveza održavanja individualnih konzultacija tijekom cijele pedagoške godine ne čekajući inicijativu roditelja.

**PRIORITETNI KRITERIJI ZA ODRŽAVANJE INDIVIDUALNIH
KONZULTACIJA**

Situacije:

1. Roditelj ne dolazi na roditeljske sastanke (najmanje dva puta zaredom).

Obveza je odgojitelja pozvati roditelja na individualne konzultacije.

Ukoliko se roditelj ne odazove na poziv, odgojitelji informiraju stručni tim koji će prema situaciji pozvati roditelje na razgovor na kojem će sudjelovati i jedan odgojitelj.

2. Odgojitelj ne viđa redovito roditelja (radi dolaska i ostajanja djeteta u dežurstvu).

Obveza odgojitelja je pozvati roditelja na individualne konzultacije.

Ukoliko se roditelj ne odazove na poziv, odgojitelj informira stručni tim koji će prema situaciji pozvati roditelja na razgovor na kojem će sudjelovati i jedan odgojitelj.

3. Dijete ima evidentiran problem:

a) Odgojitelj primjećuje da dijete ima problem u govoru, ponašanju i ostalo,

b) Roditelj primjećuje da dijete ima problem i traži da psiholog ili logoped obrade dijete,

c) Prilikom redovitog testiranja ili obrade djeteta od strane stručnog tima, uočen je problem kod djeteta,

POSTUPAK ZA a), b) i c):

Obveza odgojitelja je opažati dijete prema smjernicama za praćenje djece i pisanje vrtićkog mišljenja uz zapažanja iz pedagoške dokumentacije.

Odgojitelji obavještavaju stručni tim kako bi i oni mogli provesti ispitivanje (svatko iz svoje domene) i utvrdili status djeteta i međusobno razmijene informacije.

Obveza odgojiteljskog para je međusobno se konzultirati i dogovoriti oko usuglašavanja mišljenja i postupaka prema djetetu.

Zajedno sa stručnim timom dogovaraju informiranje roditelja i prema preporuci stručnog tima provode konzultacije s roditeljima.

Nakon konzultacija odgojitelja s roditeljima, stručni tim obavlja konzultacije s roditeljem. Iza toga slijedi ili preporuka za obradu vani ili individualizirani rad u vrtiću.

Teškoće u komunikaciji s roditeljima (agresija, verbalni napad, optuživanje, omalovažavanje i slično) .

POSTUPAK:

- smiriti trenutnu situaciju, koristiti ja - poruke,

- obavijestiti stručni tim i dogovoriti strategiju prema roditelju,

- obavijestiti ravnateljicu,

- dogovoriti konzultacije odgajatelja i roditelja, te člana stručnog tima ukoliko je potrebno.

KADA I KOLIKO?:

Nakon neposrednog rada (nakon jutarnje ili popodnevne smjene ovisno kako roditelju odgovara).

Optimalno trajanje konzultacije/individualnog razgovora 20- 30 minuta.

KAKO?:

Evidentirati održane konzultacije u aktualnu pedagošku dokumentaciju (kratke bilješke), a prema potrebi i u posebnu bilježnicu.

RODITELJSKI SASTANCI

MINIMALNO 4 RODITELJSKA SASTANKA GODIŠNJE, 2 KOMUNIKACIJSKA

Informativni / organizacijski sastanci

(struktura informativnog sastanka u prilogu)

Posebno treba napomenuti roditeljima da su roditeljski sastanci i individualne konzultacije obvezne za roditelje, te će se njihovo izbjegavanje smatrati zanemarivanjem djeteta.

- Radionice

- Ogledni sastanci

- Tematski sastanci

- Komunikacijski sastanci - prethodno se konzultirati s pedagogom oko strukture i tijeka sastanka

Plan roditeljskih sastanaka napraviti na početku pedagoške godine (upisati u tablicu i dati na uvid članu stručnog tima).

KUTIĆI ZA RODITELJE

- TJEDNI PLAN RADA (ukratko bitne razvojne zadaće i planirani poticaji),

- OSVRT NA REALIZACIJU TJEDNOG PLANA (ukratko; koristiti jednostavni rječnik, ali pedagoško-razvojni pristup, npr. interesi djece...bavili smo se...naučili smo...istraživali ...)

- TABLICA TERMINA ZA INDIVIDUALNE KONZULTACIJE,

- AKTUALNE INFORMACIJE U SKUPINI ILI VRTIĆU

12.3. MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE DJEČJEG VRTIĆA „MURA“

**MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE
ZA SOBE DNEVNIH BORAVAKA
JASLICE - VRTIĆ
(pomoćna kuharica/spremačica)**

Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja	Upotreba dezinfekcijskog sredstva
Podne površine	3x dnevno	Mehanički	
Zidne obloge	1x tjedno p.p. češće	Mehanički	
Ležaljke	1x tjedno 2x godišnje i p.p.	Mehanički Mehanički	1x tjedno
Stolovi	3x dnevno	Mehanički	3x dnevno
Stolice	1x tjedno	Mehanički	1x tjedno
Ormari i police - vanjski dio - unutarnji dio	- 1x tjedno i p.p. - 2x godišnje	Mehanički	
Rasvjetna tijela	1x mjesečno	Mehanički	
Staklene površine: vrata, prozori, staklene stijene	1x dnevno 1x tjedno i p.p. 1x tjedno i p.p.	Mehanički Mehanički Mehanički	
Radijatori	1x tjedno i p.p.	Mehanički	
Koš za otpatke	Po pražnjenju	Mehanički	1x dnevno po pražnjenju
Strunjače i elementi od skaja	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Tepisi	1x dnevno 4x godišnje	Usisavanje Pranje	

Sve površine koje zahtijevaju brisanje prašine, brišu se 1x dnevno vlažnom krpom

MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE

ZA GARDEROBE – HODNIKE (pomoćna kuharica/spremačica)

Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja	Upotreba dezinfekcijskog sredstva
Podne površine	3x dnevno	Mehanički	1x dnevno

Zidne obloge	1x tjedno p.p. i češće	Mehanički	
Ormari	1x tjedno i p.p.	Mehanički	
Drvene klupice	1x dnevno	Mehanički	
Prostor za cipele	1x dnevno	Mehanički	
Rasvjetna tijela	1x mjesečno	Mehanički	
Staklene površine: - vrata - prozori - staklene stijene	- 1x dnevno - 1x tjedno i p.p. - 1x tjedno i p.p.	Mehanički Mehanički Mehanički	
Radijatori	1x tjedno	Mehanički	
Tepisi	1x dnevno 2x godišnje	Usisavanje Pranje	
Stol za previjanje	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Jastuci za previjanje	3x dnevno	Mehanički	3x dnevno

Sve površine koje zahtijevaju brisanje prašine, brišu se 1 x dnevno vlažnom krpom.

**MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE
ZA SANITARNE PROSTORE
(pomoćna kuharica/spremačica)**

Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja	Upotreba dezinfekcijskog sredstva
Podovi	3x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Zidne pločice	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Ormari i police	1x dnevno	Mehanički	
Umivaonici i slavine	3x dnevno	Mehanički	1x dnevno
WC	3x dnevno	Mehanički	3x dnevno
Pregrade oko WC-a i vrata	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Prostor za tute	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Tute		Mehanički	3x dnevno i p.p.
Stol za previjanje	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Tuš kada	Nakon upotrebe	Mehanički	1x dnevno

Kante za otpatke	1x dnevno, odnosno po pražnjenju	Mehanički	1x dnevno, odnosno po pražnjenju
Kutije za ručnike za jednokratnu upotrebu	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Dozatori za tekući sapun	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Kanta za odlaganje prljavih pelena	1x dnevno, odnosno po pražnjenju	Mehanički	1x dnevno, odnosno po pražnjenju
Kanta za odlaganje prljavih pelena mora biti zaštićena PVC vrećicom .			

Sve površine koje zahtijevaju brisanje prašine, brišu se 1x dnevno vlažnom krpom.

**MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA
ZA KANCELARIJE
(pomoćna kuharica/spremačica)**

Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja	Upotreba dezinf.sredstva
Podne površine	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Ormari, stolovi, stolice i ostalo	1x dnevno	Mehanički	pp
Vrata/kvake	1x tjedno i p.p.	Mehanički	1x dnevno
Koš za otpatke	1x dnevno	Mehanički	
Rasvjetna tijela	1x mjesečno	Mehanički	
Staklene površine: - vrata - prozori - staklene stijene	1x dnevno 1x tjedno 1x tjedno	Mehanički Mehanički Mehanički	
Radijatori	1x tjedno	Mehanički	
Tepisi	1x dnevno 2x godišnje	Usisavanje Pranje	

Sve površine koje zahtijevaju brisanje prašine ,brišu se 1 x dnevno vlažnom krpom.

MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE ZA GARDEROBE ZA ODRASLE (pomoćna kuharica/spremačica)			
Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja	Upotreba dezinfekcijskog sredstva
Podne i zidne obloge	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Garderobni ormari	1x tjedno i p.p.	Mehanički	
Rasvjetna tijela	1x mjesečno	Mehanički	
Staklene površine: - vrata - prozori - staklene stijene	1x dnevno 1x tjedno 1x tjedno	Mehanički Mehanički Mehanički	
Sanitarni čvor	3x dnevno	Mehanički	1x dnevno

Sve površine koje zahtijevaju brisanje prašine, brišu se 1 x dnevno vlažnom krpom

MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA ZA VANJSKE POVRŠINE (pomoćna kuharica/spremačica)		
Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja
Zelene površine: - košnja trave - održavanje	Prema potrebi 1x dnevno	Skupljanje otpadaka
Betonske površine	1x dnevno	Mehanički
Koševi za smeće	1x dnevno	Mehanički
Pješčanici	1x dnevno	Skupljanje otpadaka i prekopavanje

MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE KUHINJSKOG PROSTORA (kuharica)				
Popis stvari	Učestalost čišćenja		Način čišćenja	Upotreba dezinfekcijskog sredstva
	Prije početka rada dezinficirati radne površine!			
	Priprema voća i povrća			

Radna ploha	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Sudoper	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Univerzalni stroj	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Zidovi	1x dnevno		Mehanički	
Podovi	2x dnevno		Mehanički	1x dnevno
Vrata (posebno kvake)	2x dnevno		Mehanički	
Zaštitna mreža	1x mjesečno		Mehanički	
	Priprema tijesta i kolača			
Radna ploha	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Pečenjara	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
	Priprema mesa			
Radna ploha	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Sudoper	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Panj i daska	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Štednjak	Nakon upotrebe		Mehanički	
Napa i ventilator	1x mjesečno		Mehanički	
	Ostali pribor			
Suđe (rosfraj, porculan, staklo)	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon svake upotrebe
Pribor za jelo, crno suđe, termos posude	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon svake upotrebe
Kolica za serviranje	Nakon upotrebe		Mehanički	1x dnevno
Police za odlaganje suđa	1x dnevno		Mehanički	1x tjedno

(otvorene, zatvorene)				
Stroj za pranje suđa			Mehanički	1x tjedno
Kanta za otpatke i smeće	1x dnevno, odnosno po pražnjenju		Mehanički	1x dnevno, odnosno po pražnjenju
PVC posuđe	Nakon upotrebe		Mehanički	Nakon upotrebe
Radna odjeća u kuhinji	Svakodnevno		Strojno	

**MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE
ZA SKLADIŠTE ŽIVEŽNIH NAMIRNICA
(pomoćna kuharica/spremačica)**

Popis stvari	Učestalost čišćenja	Način čišćenja	Upotreba dezinfekcijskog sredstva
Police	1x tjedno	Mehanički	
Hladnjak - vanjski dio - unutarnji dio	1x tjedno 1x tjedno i p.p.	Mehanički Mehanički	Kod svakog čišćenja
Zamrzivač - vanjski dio - unutarnji dio	1x tjedno Prema potrebi	Mehanički Mehanički	Kod svakog čišćenja
Zidovi i vrata	1x tjedno	Mehanički	
Pod	1x dnevno	Mehanički	1x dnevno
Vaga	1x dnevno	Mehanički	
Skladište potrošnog materijala - police - zidovi - vrata i pod	1x mjesečno 1x mjesečno 1x tjedno	Mehanički Mehanički Mehanički	1x mjesečno 1x tjedno

Sve površine koje zahtijevaju brisanje prašine, brišu se 1x dnevno vlažnom krpom

**MINIMUM HIGIJENSKIH MJERA I PLAN DEZINFEKCIJE DJEČJEG VRTIĆA
„MURA“
(odgojitelji)**

JASLICE I SKUPINE DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Tute - pražnjenje, ispiranje i odlaganje nakon upotrebe u PVC kante s poklopcem				
Jastuci za previjanje	Poslije svakog djeteta	Čišćenje Mehanički	Poslije svakog djeteta	Dezinfekcija

VRTIĆ, JASLICE I SKUPINE DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Postupak sa pedagoški neoblikovanim materijalom:

Biološko razgradiv materijal (grane, lišće, sjemenke, mahovine, voće i povrće...) uklanjati pravovremeno zbog procesa raspadanja i truljenja.

Voditi brigu o izboru pedagoški neoblikovanog materijala. Ne unositi u vrtić ambalažu od mlijeka i mliječnih proizvoda.

Ne prihvaćati donacije starih tepiha, tapeciranog i oštećenog namještaja, te drugih predmeta koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje djece.

Odgajatelj je dužan strukturirati prostor u funkciji djetetovih potreba i održavanja higijene na tom prostoru.

Održavanje igračaka

Drvene igračke: 2x mjesečno, mehanički

Plastične i gumene

Jaslice i skupine djece s posebnim potrebama: 1x dnevno mehanički, dezinfekcija profesionalnim sredstvom 1x dnevno

Vrtić: 1x tjedno mehanički, dezinfekcija 1x tjedno klornim preparatima

Platnene igračke

Jaslice: 2x mjesečno strojno pranje. Kad se šalju igračke na pranje označiti podcentar i skupinu.

Vrtić: 1x mjesečno strojno pranje. Igračke slati s oznakom podcentra i skupine.

Mehaničko čišćenje

Pod mehaničkim čišćenjem, podrazumijeva se upotreba krpa za čišćenje, kanti i ostalog pribora, tople vode (u dovoljnoj količini uz često mijenjanje) i deterdženata.

Upotreba dezinfekcijskih sredstava

Dezinficirati se mogu sve površine i predmeti samo nakon dobrog mehaničkog čišćenja. Za sve površine, osim parketa, koristiti klorne preparate, strogo se pridržavajući uputa o pripremi preparata za upotrebu.

Postupak s priborom za čišćenje

Kante mehanički oprati i osušiti nakon svake upotrebe. Krpe za pranje nakon svake upotrebe oprati u deterdžentu, dezinficirati i osušiti na za to predviđenom mjestu (ili raširiti preko kante). Pribor za čišćenje mora biti različit za podove od onog za zidove i ostale površine i predmete. Sva sredstva i pribor koja se koriste u radu ne smiju se odlagati u prostorijama u kojima borave djeca.